

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített negyedik tanács)

2018. július 13.^{*i}

„Szerződésen kívüli felelősség – Gazdaság- és monetáris politika – Ciprus stabilitását célzó támogatási program – Az EKB Kormányzótanácsának a Ciprusi Központi Bank kérése alapján sürgősségi likviditási támogatás folyósításáról szóló határozata – Az eurócsoport Ciprusról szóló 2013. március 25-i, április 12-i, május 13-i és szeptember 13-i nyilatkozatai – 2013/236/EU határozat – A konkrét gazdaságpolitikai feltételekről szóló, a Ciprusi Köztársaság és az Európai Stabilitási Mechanizmus között 2013. április 26-án kötött egyetértési megállapodás – A Törvényszék hatásköre – Elfogadhatóság – Alaki követelmények – A belső jogorvoslati lehetőségek kimerítése – Magánszemélyek számára jogokat keletkeztető jogszabály kellően súlyos megsértése – A tulajdonhoz való jog – Jogos bizalom – Egyenlő bánásmód”

A T-680/13. sz. ügyben,

a **Dr. K. Chrysostomides & Co. LLC** (székhelye: Nicosia [Ciprus]) és a mellékletben megnevezett többi felperes¹ (képviseli őket: P. Tridimas barrister)

felpereseknek

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: A. de Gregorio Merino, E. Dumitriu-Segnana, E. Chatziioakeimidou és E. Moro, meghatalmazotti minőségben),

az **Európai Bizottság** (képviselik kezdetben: B. Smulders, J.-P. Keppenne és M. Konstantinidis, később: J.-P. Keppenne, M. Konstantinidis és L. Flynn, meghatalmazotti minőségben),

az **Európai Központi Bank (EKB)** (képviselik kezdetben: N. Lenihan és F. Athanasiou, később: P. Papapaschalis és P. Senkovic, végül: M. Szablewska és K. Laurinavičius, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: H.-G. Kamann ügyvéd),

az **eurócsoport** (képviseli: az Európai Unió Tanácsa, képviselik: A. de Gregorio Merino, E. Dumitriu-Segnana, E. Chatziioakeimidou és E. Moro, meghatalmazotti minőségben)

és

az **Európai Unió** (képviseli: Európai Bizottság, képviselik kezdetben: B. Smulders, J.-P. Keppenne és M. Konstantinidis, később: J.-P. Keppenne, M. Konstantinidis és L. Flynn, meghatalmazotti minőségben)

alperesek ellen

* Az eljárás nyelve: angol.

¹ A többi felperes felsorolását csak a feleknek kézbesített változat melléklete tartalmazza.

az EKB Kormányzótanácsának a Ciprusi Központi Bank kérése alapján sürgősségi likviditási támogatás folyósításáról szóló 2013. március 21-i határozata, az eurócsoporthoz Ciprusról szóló 2013. március 25-i, április 12-i, május 13-i és szeptember 13-i nyilatkozatai, a pénzügyi stabilitás és a fenntartható növekedés helyreállítása céljából Ciprus által végrehajtandó egyedi intézkedésekről szóló, 2013. április 25-i 2013/236/EU tanácsi határozat (HL 2013. L 141., 32. o.), a konkrét gazdaságpolitikai feltételekről szóló, a Ciprusi Köztársaság és az Európai Stabilitási Mechanizmus (ESM) között 2013. április 26-án kötött egyetértési megállapodás, valamint a pénzügyi segítségnyújtási eszköz Ciprusi Köztársaság részére való biztosításával összefüggésben a Bizottság, a Tanács, az EKB és az eurócsoporthoz által hozott aktusok, valamint az általuk tanúsított magatartás miatt a felpereseket állítólagosan ért kár megtérítése érdekében az EUMSZ 268. cikk alapján benyújtott kérelem tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített negyedik tanács),

tagjai: H. Kanninen (előadó) elnök, J. Schwarcz, C. Iliopoulos, L. Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín és I. Reine bírák,

hivatalvezető: S. Spyropoulos tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2017. szeptember 11-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

I. A jogvita előzményei

A. Az ESM-Szerződés

- 1 2012. február 2-án a Belga Királyság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, az Észt Köztársaság, Írország, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, az Olasz Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, Málta, a Holland Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Portugál Köztársaság, a Szlovén Köztársaság, a Szlovák Köztársaság és a Finn Köztársaság Brüsszelben (Belgium) megkötötte az európai stabilizációs mechanizmus létrehozásáról szóló szerződést (a továbbiakban: ESM-Szerződés). E szerződés 2012. szeptember 27-én lépett hatályba.
- 2 Az ESM-Szerződés (1) preambulumbekzdésének szövege a következő:

„Az Európai Tanács 2010. december 17-én megállapodott, hogy az euróövezeti tagállamoknak állandó stabilizációs mechanizmust kell létrehozniuk: Az Európai Stabilizációs Mechanizmus (ESM) fogja betölteni az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz (EFSF) és az Európai Pénzügyi Stabilizációs Mechanizmus (EFSM) jelenlegi szerepét, szükség esetén pénzügyi segítséget nyújtva az euróövezet tagállamainak.”
- 3 Az ESM-Szerződés 1. és 2. cikke, valamint a 32. cikkének (2) bekezdése értelmében a Szerződő Felek, azaz azok a tagállamok, amelyek pénzneme az euró (a továbbiakban: európénznemű tagállamok), nemzetközi pénzügyi intézményt hoznak létre maguk között, a jogi személyiséggel rendelkező Európai Stabilizációs Mechanizmust (ESM).

- 4 Az ESM-Szerződés 3. cikke a következőképpen határozza meg az ESM célját:

„Az ESM célja, hogy pénzügyi forrásokat mozgósítson és stabilitási támogatást nyújtson – a választott pénzügyi segítségnyújtási eszköznek megfelelő szigorú feltételrendszer alapján – a súlyos finanszírozási zavarokkal küzdő, illetve ilyen zavarok veszélyének kitett tagjai számára, amennyiben az egész euróövezet és tagállamai pénzügyi stabilitásának megőrzéséhez feltétlenül szükséges. E célból az ESM jogosultságot kap arra, hogy forrást gyűjtsön pénzügyi eszközök kibocsátása vagy pénzügyi és egyéb megállapodások, illetve az ESM-tagokkal, pénzügyi intézményekkel vagy egyéb harmadik felekkel kötött megállapodások révén.”

- 5 Az ESM-Szerződés 4. cikkének (1), (3) bekezdése és (4) bekezdésének első albekezdése kimondja:

„(1) Az ESM Kormányzótanáccsal és Igazgatótanáccsal, valamint főigazgatóval és a szükségesnek tartott személyi állománnyal rendelkezik.

[...]

(3) A közös megegyezéssel hozott döntést a szavazásban részt vevő tagoknak egyhangúlag kell meghozniuk. A tartózkodás nem akadályozza a közös megegyezéssel történő döntéshozatalnak.

(4) Elterve a (3) bekezdéstől, sürgős szavazási eljárásra kerül sor akkor, ha a Bizottság és az [Európai Központi Bank (EKB)] egyaránt úgy gondolja, hogy pénzügyi támogatás nyújtására vagy végrehajtására vonatkozó, a 13–18. cikkben meghatározott döntés sürgős meghozatalának elmaradása az euróövezet gazdasági és pénzügyi stabilitását veszélyeztetné. [...]”

- 6 Az ESM-Szerződés 5. cikkének (3) bekezdése szerint „[a]z Európai Bizottság gazdasági ügyekért és monetáris politikáért felelős tagja, és az EKB elnöke, valamint az eurócsoport elnöke (ha ő maga nem az elnök vagy nem kormányzótanácsi tag), megfigyelőként részt vehetnek [az ESM] Kormányzótanácsának ülésein”.
- 7 Az ESM-Szerződés 6. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy „[a]z Európai Bizottság gazdasági ügyekért és monetáris politikáért felelős tagja, és az EKB elnöke egy-egy megfigyelőt jelölhet [az ESM Igazgatótanácsába].”
- 8 Az ESM-Szerződés 12. cikke meghatározza a stabilitási támogatásra vonatkozó elveket, és (1) bekezdésében az alábbiakat állapítja meg:

„Amennyiben az egész euróövezet és tagállamai pénzügyi stabilitásának megőrzéséhez feltétlenül szükséges, az ESM valamely ESM-tagnak a választott pénzügyi segítségnyújtási eszköznek megfelelő szigorú feltételrendszerhez kötött stabilitási támogatást nyújthat. E feltételrendszer többek között makrogazdasági kiigazítási programból vagy az előre meghatározott támogathatósági feltételek további teljesítésére vonatkozó kötelezettségből állhat.”

- 9 Az ESM valamely tagjának való stabilitási támogatás nyújtására vonatkozó eljárást az ESM-Szerződés 13. cikke a következőképpen ismerteti:

„(1) Az ESM valamely tagja stabilitási támogatás iránti kérelmet terjeszthet a Kormányzótanács elnöke elé. E kérelem megjelöli a célzott pénzügyi segítségnyújtási eszközt vagy eszközöket. E kérelem kézhezvételekor a Kormányzótanács felkéri [a Bizottságot], hogy az EKB-val együttműködésben:

- a) vizsgálja meg, hogy az euróövezet egészének vagy tagállamainak pénzügyi stabilitását fenyegeti-e veszély, kivéve ha az EKB a 18. cikk (2) bekezdése alapján már végzett elemzést;

- b) vizsgálja meg az államadósság fenntarthatóságát. Amennyiben az hasznos és lehetséges, indokolt e vizsgálatot a [Nemzetközi Valutaalappal (IMF)] együttműködve elvégezni;
- c) vizsgálja meg az érintett ESM-tag lehetséges és tényleges finanszírozási szükségleteit.

(2) Az ESM-tag kérelme és az (1) bekezdésben említett vizsgálat alapján a Kormányzótanács dönthet főszabály szerint az érintett ESM-tagnak stabilitási támogatás pénzügyi segítségnyújtási eszköz formájában történő nyújtásáról.

(3) Ha a (2) bekezdés alapján határozatot hoz, a Kormányzótanács megbízza [a Bizottságot], hogy – az EKB-val együttműködésben, és amennyiben lehetséges, az IMF-fel közösen – egyetértési megállapodásról szóló tárgyalásokat folytasson az érintett ESM-taggal, amely megállapodás pontosan meghatározza a pénzügyi segítségnyújtási eszközkhöz kapcsolódó feltételrendszert. Az egyetértési megállapodás figyelembe veszi a kezelendő hiányosságok súlyosságát és a választott pénzügyi segítségnyújtási eszközt. Ezzel párhuzamosan az ESM főigazgatója javaslatot készít a pénzügyi segítségnyújtási eszközről szóló, a támogatás részleteit és pénzügyi feltételeit, valamint a választott eszközöket tartalmazó megállapodásra vonatkozóan, amely megállapodást a Kormányzótanács fogadja el.

Az egyetértési megállapodásnak teljes mértékben összhangban kell lennie az [EUM-Szerződésben] szereplő, a gazdaságpolitikák összehangolására vonatkozó minden intézkedéssel, különösen az Európai Unió minden jogi aktusával, ideértve az érintett ESM-tagnak címzett minden véleményt, figyelmeztetést, ajánlást vagy határozatot.

(4) [A Bizottság] aláírja az egyetértési megállapodást az ESM nevében, amennyiben az megfelel a (3) bekezdésben megállapított feltételeknek, és azt a Kormányzótanács jóváhagyta.

(5) Az Igazgatótanács jóváhagyja a pénzügyi segítségnyújtási eszközről szóló megállapodást, amely tartalmazza a nyújtandó stabilitási támogatás pénzügyi részleteit, valamint adott esetben a támogatás első részlete folyósításának módozatait.

[...]

(7) [A Bizottság] feladata – az EKB-val együttműködésben és amennyiben lehetséges, az IMF-fel közösen – a pénzügyi segítségnyújtási eszközkhöz kapcsolódó feltételek betartásának ellenőrzése.”

B. A Ciprusi Köztársaság pénzügyi nehézségei és a pénzügyi segítség iránti kérelem

- 10 A Görög Köztársaság a 2012-es év első hónapjaiban megállapodást kötött kötvénnytulajdonos magánhitelezőivel a görög állampapíroknak a magánbefektetők által tartott görög államadósság nominális értékének jelentős csökkentése melletti átváltásáról (Private Sector Involvement; a továbbiakban: PSI), amelyet végre is hajtottak.
- 11 A PSI hatálya alá tartozó értékpapíroknak való kitettség következtében több ciprusi bank, köztük a Cyprus Popular Bank Public Co Ltd (a továbbiakban: Laïki) és a Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia LTD (a továbbiakban: BoC) jelentős veszteséget szenvedtek. Ezen veszteségek együttesen a négy milliárd eurót is meghaladták, megközelítőleg a Ciprusi Köztársaság bruttó hazai termékének (GDP) 25%-át képviselve.
- 12 A Laïki, a BoC és más ciprusi székhelyű bankok ezt követően alultőkésítettségi nehézségekkel szembesültek. A Laïki – tekintettel arra, hogy már nem tudott megfelelő biztosítékot nyújtani ahhoz, hogy az Európai Központi Banktól (EKB) pénzügyi segítséget kapjon – sürgősségi likviditási támogatást

(Emergency Liquidity Assistance; a továbbiakban: ELA) kért és kapott a Kentriki Trapeza tis Kyproutól (Ciprusi Központi Bank, a továbbiakban: CKB). A Laikinak nyújtott ELA teljes összege 3,8 milliárd euró volt 2012 májusában, és 2012. július 3-án elérte a 9,6 milliárd eurót.

- 13 E körülmények között a Ciprusi Köztársaság szükségesnek vélte, hogy a ciprusi bankszektor megsegítése céljából beavatkozzon, többek között azzal, hogy 2012 júniusában a Laikit 1,8 milliárd euróval feltőkésítette. Ugyanebben a hónapban a BoC bejelentette, hogy szintén tőketámogatást igényelt a ciprusi hatóságoktól, ám nem kapott.
- 14 Ebben az időszakban már maga a Ciprusi Köztársaság is jelentős pénzügyi és költségvetési problémákkal szembesült. 2011 első negyedévében egy, illetve két fokozattal rontotta minőségét a Fitch, a Moody's és a Standard & Poor's, többek között arra tekintettel, mert bankszektora görög gazdaságnak való kitettsége miatt a Ciprusi Köztársaság 2011 májusa óta képtelen volt olyan piacokról refinanszírozni magát, amelyek a költségvetés hosszútávú fenntarthatóságát biztosító kamatok mellett nyújtottak volna hitelt. E körülmények között a Ciprusi Köztársaság finanszírozási szükségleteit többek között nagyon rövid lejáratú kincstárjegyek kibocsátásával, illetve egy, az Orosz Föderációval 2011 októberében megkötött 2,5 milliárd euró értékű hivatalos kölcsönszerződés útján fedezte.
- 15 2012. június 25-én, a Moody's és a Standard & Poor's hitelminősítő intézetet követve, a Fitch hitelminősítő intézet a Ciprusi Köztársaság besorolását a spekulatív kategóriába minősítette vissza, ezzel annak kötvényei már nem feleltek meg az Európai Unió monetáris politikáját irányító – az európénznemű tagállamok központi bankjai és az EKB alkotta – eurórendszer monetáris politikai műveletei céljaira fedezetként elfogadható eszközökre vonatkozó követelményeknek. Ugyanezen a napon a Ciprusi Köztársaság az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszközből (EFSF) vagy az ESM-ből nyújtandó pénzügyi támogatás iránti kérelmet terjesztett elő az eurócsoporthoz elnökéhez. A ciprusi kormány nyilatkozatai alapján a kért támogatással célja „a ciprusi gazdaságot fenyegető kockázatok, különösen a görög gazdaságnak rendkívül kitett pénzügyi szektorán keresztül továbbgyűrűző negatív hatások visszaszorítása” volt.
- 16 2012. június 27-i nyilatkozatában az eurócsoporthoz rámutatott arra, hogy a kért pénzügyi segítséget az EFSF vagy az ESM olyan egyetértési megállapodásban meghatározandó makrogazdasági kiigazítási program keretében fogja nyújtani, amelyre vonatkozóan a tárgyalásokat egyfelől az Európai Bizottság az EKB-val és a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) közösen, másfelől a ciprusi hatóságok fogják lefolytatni.
- 17 2012. november 29-én a Bizottság, az EKB, az IMF és a Ciprusi Köztársaság képviselői kidolgozták az egyetértési megállapodás tervezetét.
- 18 Az eurócsoporthoz 2013. január 21-i nyilatkozatában egyrészt kitért arra, hogy a makrogazdasági kiigazítási program tárgyában 2013 márciusában várható végleges megállapodás, másrészt pedig arra bátorította az érintett feleket, hogy tegyenek előrelépéseket az egyetértési megállapodás tervezete egyes elemeinek véglegesítése érdekében.
- 19 2013 márciusában a Ciprusi Köztársaság és a többi európénznemű tagállam politikai megállapodásra jutott ezen egyetértési megállapodás tervezetét illetően.
- 20 2013. március 16-i nyilatkozatában az eurócsoporthoz üdvözölte e megállapodást, ahogyan a ciprusi hatóságok arra vonatkozó kötelezettségvállalását is, hogy további intézkedéseket tegyenek a hazai források mozgósítására, a fenti 18. pontban szereplő makroökonómiai kiigazítási programhoz kapcsolódó pénzügyi támogatás mértékének korlátozása érdekében. Ezen intézkedések között többek között a ciprusi bankbetétekre kivetett adó bevezetése, a bankok szerkezetátalakítása és újratőkésítése, valamint az alárendelt hitelezők belső feltőkésítése is szerepelt. Az eurócsoporthoz azt is hangsúlyozta, hogy a ciprusi pénzügyi szektor megfelelő mértékű csökkentése szükséges sérülékenységeinek enyhítése és a Ciprusi Köztársaság GDP-jéhez viszonyított roppant méretének visszaszorítása érdekében. Ezen

összefüggésben az eurócsoporthoz rámutatott arra, hogy a Ciprusi Köztársaság és az euróövezet pénzügyi stabilitásának biztosítására alkalmas pénzügyi segítség nyújtása főszabály szerint indokolt, és felhívta az érdekelt feleket a folyamatban lévő tárgyalások felgyorsítására.

- 21 2013. március 18-án a Ciprusi Köztársaság elrendelte a bankok 2013. március 19-i és 20-i munkanapokon történő bezárását. Ezt követően a ciprusi hatóságok úgy döntöttek, hogy a betétek tömeges kivételének elkerülése céljából 2013. március 28-ig meghosszabbítják a bankok zárvatartását.
- 22 2013. március 19-én a ciprusi parlament elutasította a ciprusi kormánynak a valamennyi ciprusi bankbetét után fizetendő adó bevezetésére vonatkozó törvényjavaslatát. A ciprusi kormány ezért új, kizárólag két bank, nevezetesen a BoC és a Laiki (a továbbiakban: érintett bankok) átalakítására vonatkozó tervezetet dolgozott ki.
- 23 2013. március 21-én, amikor már az ELA-ból eredő adósság a Laikinál 9,5 milliárd eurót, a BoC-nál pedig 1,9 milliárd eurót tett ki, az EKB sajtóközleményt tett közzé, amelyben a következőket ismertette:

„Az EKB Kormányzótanácsa úgy határozott, hogy az ELA fennálló szintjét 2013. március 25-ig [...] tartja fenn.

A visszatérítésre nyitva álló határidő meghosszabbítása kizárólag abban az esetben képzelhető el, ha [az Unió vagy az IMF] olyan programot alakít ki, amely garantálja az érintett bankok fizetőképességét.”

- 24 2013. március 22-én a ciprusi parlament elfogadta az O peri exiysiastis pistotikon kai allon idrimaton nomost (No. 17(I)/2013) (a hitelintézetek és más intézmények átszervezéséről szóló törvény, EE, I(I) melléklet, 4379. sz., 2013.3.22., 117. o.; a továbbiakban: 2013. március 22-i törvény). E törvény 3. pontjának (1) bekezdése és 5. pontjának (1) bekezdése a CKB-t – a pénzügyminisztériummal együttesen – bízta meg az említett törvényben szereplő intézmények átszervezésével. E célból a 2013. március 22-i törvény 12. pontjának (1) bekezdése először is előírja, hogy a CKB rendelettel átalakíthatja a szanálási eljárás alá vont intézmény adósságait és kötelezettségeit, többek között az alaptőke, vagy az ezen intézményben fennálló jelenlegi vagy jövőbeli bármilyen hitelegyenleg csökkentése, módosítása, újraelosztása vagy megújítása, illetve az államkötvények tulajdoni részesedéssé való átalakítása révén. E pont a továbbiakban ezen intézkedések alól kizárja a 2013. március 22-i törvény 2. pontjának ötödik bekezdése értelmében vett biztosított, azaz a 100 000 eurót meg nem haladó betéteket. E törvény 3. pontja (2) bekezdésének a) és b) pontjában előírja, hogy elsőként a szanálási eljárás alá vont intézmény részvényesei viselik a szanálási intézkedésekből eredő veszteségeket, az intézmény hitelezőit csak őket követően terhelik e veszteségek. Végezetül az említett törvény 3. pontja (2) bekezdésének d) pontjából az tűnik ki, hogy az e törvény alapján elfogadott intézkedések az érintett bankok hitelezőit nem hozhatják hátrányosabb helyzetbe annál, mint amilyen helyzetbe e bankok felszámolása esetén kerülnének. A szóban forgó törvény 12. pontjának (14) bekezdése pontosítja, hogy az ugyanezen törvény 12. pontjának (1) bekezdésében előírt intézkedés végrehajtása esetén az érintett felek kifizetés iránti igényét legalább ugyanolyan összegig teljesíteni kell, mint amelyhez a ciprusi jog értelmében az említett bankok felszámolása esetén jutottak volna.
- 25 A 2013. március 25-i nyilatkozatban az eurócsoporthoz kifejtette, hogy olyan megállapodásra jutottak a ciprusi hatóságokkal a jövőbeli makrogazdasági kiigazítási program lényeges elemeiről, amely programot támogatja valamennyi európenznemű tagállam, valamint a Bizottság, az EKB és az IMF is.
- 26 E nyilatkozat többek között a következőket foglalta magában:

„Az eurócsoporthoz üdvözlő a pénzügyi szektor átalakítására vonatkozó, a mellékletben szereplő terveket. Ezek az intézkedések szolgálnak majd a pénzügyi szektor fenntarthatóságának visszaállítása alapjául. Azok az uniós elvekkel összhangban biztosítják többek között valamennyi 100 000 eurót meg nem haladó bankbetétet.

A pénzügyi szektor egyensúlyhiányának kiigazítása érdekében a program részeként határozott fellépést javasol. A pénzügyi szektor megfelelő mértékű csökkentésére van szükség. [...]

Az eurócsoport a ciprusi bankok görög fióktelepei tárgyában, a [Ciprusi Köztársaság] és a [Görög Köztársaság] között a görög és ciprusi bankrendszer védelmére létrejött megállapodás azonnali végrehajtását sürgeti.”

27 E nyilatkozat melléklete így szól:

„[A Ciprusi Köztársaság] hatóságai politikai tervezeteinek ismertetését követően, amelyeket az eurócsoport nagy mértékben üdvözölt, az alábbi kérdésekben jött létre megállapodás:

- (1) A Laïki a [CKB] határozata értelmében – a részvény- és kötvénytulajdonosok, valamint a nem biztosított betétesek teljes hozzájárulásával – azonnali felszámolásra kerül az újonnan elfogadott bankszanálás keretét használva.
- (2) A Laïki egy »rossz bankból« és egy »jó bankból« álló szerkezetre válik szét. A »rossz bank« fokozatosan megszűnik.
- (3) A »jó bank« a bankszanálás keretének segítségével, valamint a BoC és a Laïki igazgatótanácsával folytatott konzultációt követően beépül a [BoC-ba]. A »jó bank« 9 milliárd euró összegű [ELA-t] szolgáltat. Kizárólag a BoC nem biztosított betétei maradnak befagyaszttva addig, amíg sor nem került a feltőkésítésre, és ezt követően rendes feltételek alkalmazhatók rájuk.
- (4) Az EKB Kormányzótanácsa az alkalmazandó szabályok tiszteletben tartása mellett készpénzt folyósít a BoC-nak.
- (5) A BoC feltőkésítésre kerül a nem biztosított betétek tulajdoni részesedéssé való átalakítása révén a részvény-, illetve kötvénytulajdonosok teljes hozzájárulásával.
- (6) Az átalakításra oly módon kerül sor, hogy a program végén a 9%-os tőke mutató biztosítva legyen.
- (7) Bármely bankban biztosított betéttel rendelkező személy teljes védelemmel rendelkezik az irányadó [uniós] szabályozással összhangban.
- (8) A program kerete (10 milliárd euróig) nem a Laïki vagy a [BoC] feltőkésítésére szolgál.”

28 Amint az a Törvényszék pervezető intézkedéseire adott válaszban kifejtésre került, az volt az elképzelés, hogy a programra szánt 10 milliárd eurós keretösszegeből 3,4 milliárd eurót a Ciprusi Köztársaság költségvetési igényeire, 4,1 milliárd eurót a kötvények visszavásárlására, és 2,5 milliárd eurót a többi ciprusi – az érintett bankokon kívüli – bank újratőkésítésére és szerkezetátalakítására fordítanának.

C. A Ciprusi Köztársaság által elfogadott banki szerkezetátalakítási intézkedések

29 2013. március 25-én a CKB kormányzója átszervezési eljárás alá vonta az érintett bankokat.

30 Ezt követően az alábbi négy rendeletet tették közzé e célból a 2013. március 22-i törvény alapján:

- a Kanonistiki Dioikitiki Praxi 96/2013, peri tis polisis ergasion ton en elladi ergasion tis Trapezas Kyprou Dimosias Etaireias Ltd Diatagma tou 2013 (a BoC egyes görögországi üzletágainak értékesítéséről szóló, 2013. március 26-i 96/2013. sz. rendelet, 96. sz. rendeleti közigazgatási aktus, EE, III (I) melléklet, 4640. sz., 2013.3.26., 745. o.; a továbbiakban: 96. sz. rendelet);

- a Kanonistiki Dioikitiki Praxi 97/2013, peri tis polisis ergasion ton en elladi ergasion tis Cyprus Popular Bank Public Co Ltd Diatagma tou 2013 (a Laïki egyes görögországi üzletágainak értékesítéséről szóló, 2013. március 26-i 97/2013. sz. rendelet, 97. sz. rendeleti közigazgatási aktus, EE, III (I) melléklet, 4640. sz., 2013.3.26., 749. o.; a továbbiakban: 97. sz. rendelet);
 - a Kanonistiki Dioikitiki Praxi 103/2013, peri diasosis me idia mesa tis Trapezas Kyprou Dimosias Etaireias Ltd Diatagma tou 2013 (a BoC saját eszközeivel történő átszervezéséről szóló, 2013. március 29-i 103/2013. sz. rendelet, 103. sz. rendeleti közigazgatási aktus, EE, III(I) melléklet, 4645. sz., 2013.3.29., 769. o.; a továbbiakban: 103. sz. rendelet);
 - le Kanonistiki Dioikitiki Praxi 104/2013, peri tis Polisis Orismenon Ergasion tis Cyprus Popular Bank Public Co Ltd Diatagma tou 2013 (a Laïki bizonyos üzletágainak értékesítéséről szóló, 2013. március 29-i 104/2013. sz. rendelet, 104. sz. rendeleti közigazgatási aktus, EE, III(I) melléklet, 4645. sz., 2013.3.29., 781. o.; a továbbiakban: 104. sz. rendelet).
- 31 A 96. és 97. sz. rendelet a BoC, illetve a Laïki Görögországban létrehozott fióktelepeinek (a továbbiakban együttesen: görög fióktelepek) értékesítését írják elő.
- 32 A 103. sz. rendelet 5. és 6. pontja többek között a nem biztosított betétesei, illetve kötvénytulajdonosai költségére írja elő a BoC feltőkésítését, hogy az folytathassa a banki szolgáltatások nyújtását. Így a nem biztosított betétek átalakultak a BoC részvényeivé (azaz minden egyes nem biztosított betét 37,5%-a), a CKB által részvénné vagy betétté alakítható értékpapírokká (azaz minden egyes nem biztosított betét 22,5%-a) és a CKB által betétekké alakítható értékpapírokká (azaz minden egyes nem biztosított betét 40%-a). A CKB által betétté alakítható értékpapírok 25%-át (azaz minden egyes nem biztosított betét 10%-át) szabadították fel. A fennmaradó 75% (a nem biztosított betétek 30%-a) a betétesek számára nem volt elérhető. A 103. sz. rendelet 6. pontjának (5) bekezdése pontosítja, hogy amennyiben a nem biztosított betétesek hozzájárulása meghaladja a BoC saját tőkéjének helyreállításához szükséges összeget, a szanálási hatóság meghatározza a felültőkésítésnek megfelelő összeget, és úgy kezeli, mintha ennek átalakítására nem került volna sor. A 103. sz. rendelet a 10. cikke értelmében 2013. március 29-én 6 óra 0 perckor lépett hatályba.
- 33 A 103. sz. rendelet 2013. július 30-i módosítását követően egyrészt a már korábban részvénné vagy betétté alakítható értékpapírrá alakított nem biztosított betétek 10%-át BoC-részvényekké alakították át. A CKB által részvénné vagy betétté alakítható értékpapírok fennmaradó részének (a nem biztosított betétek 12,5%-a) és a CKB által betétté alakítható, de még fel nem szabadított értékpapíroknak (a nem biztosított betétek 30%-a) 12%-át új folyószámlára helyezték, 88%-át pedig három egyenlő részre osztva hat hónapos, kilenc hónapos és tizenkét hónapos futamidőre lekötötték.
- 34 Másrészt a BoC valamennyi törzsrészvényének névértékét egy euróról egy eurócentre csökkentették. Ennélfogva száz darab egy eurócent névértékű törzsrészvényt egy euró névértékű törzsrészvénné vontak össze. Tekintettel arra, hogy a száz darabot el nem érő egy eurócent névértékű törzsrészvényekből nem lehetett új, egy euró névértékű törzsrészvényt létrehozni, ezeket törölték.
- 35 Ami a 104. sz. rendeletet illeti, a 2. és 5. pontjának együttes rendelkezései előírják, hogy 2013. március 29-én 6 óra 10 perckor a Laïki bizonyos eszközöket és kötelezettségeket – ideértve a 100 000 eurót meg nem haladó betéteket és az ELA-hoz kapcsolódó adósságot – átruház a BoC-ra. A 100 000 eurót meghaladó betétek a felszámolásra váró Laïkinál maradnak.
- 36 A 104. sz. rendelet 2013. július 30-i módosítása következtében a BoC új törzstőkéjének megközelítőleg 18%-a került át a Laïkihoz a 2013-as év folyamán.
- 37 A 96., 97., 103. és 104. sz. rendelet (a továbbiakban együttesen: kárt okozó rendeletek) elfogadását követően a Bizottság, az EKB és az IMF további párbeszédet kezdeményeztek a ciprusi hatóságokkal az egyetértési megállapodás véglegesítése céljából.

D. Pénzügyi segítség nyújtása a Ciprusi Köztársaság számára

- 38 2013. április 12-i nyilatkozatában az eurócsoporthoz először is üdvözölte az egyrészről a ciprusi hatóságok, másrészről az IMF, a Bizottság és az EKB által megkötött megállapodást. Megjegyezte, hogy e megállapodásra figyelemmel, a Ciprusi Köztársaság által kért pénzügyi segítségnyújtásra vonatkozó megállapodás hivatalos jóváhagyásához szükséges nemzeti eljárás megindításának feltételei teljesültek. Arra is rámutatott, hogy várakozásai szerint az ESM Kormányzótanácsa a nemzeti eljárások lezárulása esetén már 2013. április 24-ére jóváhagyhatja a megállapodást. Másodszor az eurócsoporthoz hangsúlyozta, hogy a ciprusi hatóságok határozott szanálási, szerkezetátalakítási és újratőkésítési intézkedéseket hoztak meg annak érdekében, hogy a ciprusi pénzügyi szektor törekeny és egyedi helyzetét orvosolni tudják.
- 39 A 2013. április 24-i ülésén az ESM Kormányzótanácsa először is megerősítette egyrészt, hogy a Bizottság és az EKB feladata az ESM-Szerződés 13. cikkének (1) bekezdésében szereplő értékelések elvégzése, másrészt a Bizottság – az EKB-val és az IMF-fel együttműködésben – feladata az egyetértési megállapodás Ciprusi Köztársasággal való megtárgyalása. Másodszor, úgy határozott, hogy pénzügyi segítségnyújtási eszköz (a továbbiakban: PSE) formájában támogatást nyújt a Ciprusi Köztársaság stabilitásához az ESM főigazgatója javaslatának megfelelően. Harmadszor, jóváhagyta az egyetértési megállapodásnak – az EKB-val és az IMF-fel együttműködésben – a Bizottság által a Ciprusi Köztársasággal megtárgyalt új tervezetét. Negyedszer, megbízta a Bizottságot e megállapodásnak az ESM nevében történő aláírásával.
- 40 2013. április 25-én az EUMSZ 136. cikk (1) bekezdése alapján eljárva az Európai Unió Tanácsa elfogadta a pénzügyi stabilitás és a fenntartható növekedés helyreállítása céljából Ciprus által végrehajtandó egyedi intézkedésekről szóló 2013/236/EU határozatot (HL 2013. L 141., 32. o.). E határozat „intézkedés[ek] és eredmény[ek]” sorát irányozza elő a Ciprusi Köztársaság költségvetési hiányának kiigazítása, valamint a pénzügyi rendszer stabilitásának helyreállítása érdekében.
- 41 2013. április 26-án az új egyetértési megállapodást (a továbbiakban: 2013. április 26-i egyetértési megállapodás) az ESM nevében a Bizottság alelnöke, a Ciprusi Köztársaság pénzügyminisztere és a CKB kormányzója írta alá.
- 42 Ezen egyetértési megállapodásnak „[Az érintett bankok] szerkezetátalakítása és szanálása” cím alá tartozó 1.23.–1.28. pontja kimondja:
- „1.23. A már említett pénzügyi és könyv szerinti értékvizsgálat alapján megállapításra került, hogy Ciprus két legnagyobb bankja fizetéseképtelenné vált. E helyzet kezelése érdekében a kormány egy nagyszabású szanálási és szerkezetátalakítási tervet hajtott végre. A verseny megőrzése mellett a jövőbeli egyensúlytalanságok felhalmozódásának elkerülése és az ágazat életképességének helyreállítása érdekében az adóalanyok pénzét fel nem használó, négy részből álló stratégiát fogadtak el.
- 1.24. Először is a Görögországhoz kapcsolódó valamennyi eszköz (ideértve a tengeri közlekedés területén fennálló kölcsönöket is) és kötelezettség, amelyet a legrosszabb esetben 16,4, illetve 15 milliárd euróra becsülnek, átruházásra került. A görög eszközöket és kötelezettségeket a Piraeus Bank szerezte meg, amelynek szerkezetátalakítását a görög hatóságok fogják biztosítani. Az átruházást egy 2013. március 26-án aláírt megállapodás alapján hajtották végre. Az eszközök könyv szerinti értéke 19,2 milliárd eurót tett ki, és ezen átruházás lehetővé tette a Görögország és Ciprus közötti kölcsönös kötelezettség jelentős csökkentését.
- 1.25. Ami a [Laiki] egyesült királyságbeli fiókját illeti, minden betétet áthelyeztek a [BoC] brit leányvállalatához. A kapcsolódó eszközöket a [BoC]-ben vonták össze.

- 1.26. Másodszor, [a BoC] valós értékükön átveszi – vételi és beolvasztási eljárás révén – [a Laiki] ciprusi eszközeit, valamint névértéken a biztosított betéteit és [az ELA-hoz] való hozzáférését. A [Laiki] nem biztosított betéteit a régi szervezet keretében tartják fenn. Az a cél, hogy az átruházott eszközök értéke meghaladja az átruházott kötelezettségek értékét, úgy, hogy a különbség feleljen meg a [BoC] [Laiki] által történő, az átruházott kockázattal súlyozott eszközök 9%-ának megfelelő feltőkésítésének. [A BoC] olyan feltőkésítés tárgyát képezi, hogy a program végére elérje – a stresszteszt legrosszabb esetében – a 9%-os minimális tulajdoni részesedéshányadot, ami hozzájárul majd a bizalom visszaállításához és a finanszírozási feltételek normalizálásához. A [BoC]-ban lévő nem biztosított betétek 37,5%-ának teljes szavazati jogot és osztalékhoz való jogot biztosító törzsrésztvényekké történő átalakítása biztosítja a tőkekövetelmény legnagyobb részét, a [Laiki] régi szervezetéből jövő további sajáttőke-hozzájárulással. A [BoC]-nél maradó nem biztosított betétek egy részét átmenetileg befagyasztják.
- 1.27. Harmadszor, a tőkésítés céljai elérésének biztosítása érdekében [az érintett bankok] eszközeinek független részletesebb és új értékelését végzik a 2013. június végéig történő bankszanálás keretkövetelményeinek megfelelően. E célból a független értékelés feladatmeghatározását legkésőbb 2013. április közepéig kialakítják [a Bizottsággal], az [EKB-val] és az [IMF-fel] konzultálva. Ezen értékelést követően, ha szükséges, sor kerül a nem biztosított betétek A kategóriájú részvényekké történő átalakítására, annak biztosítása érdekében, hogy a válságfeltételek esetére fennálló 9%-os minimális sajáttőkeszintre irányuló cél elérhető legyen a program végére. Ha e célra figyelemmel fel kell tőkésíteni [a BoC]-t, részvényfelvásárlásra kerül majd sor annak érdekében, hogy a feltőkésítésnek megfelelő összeget visszatérítsék a betéteseknek.
- 1.28. Végezetül a [BoC] rendszerszintű jelentőségére figyelemmel, fontos a [Laikival] kapcsolatos műveletek gyors integrálása, a műveleti hatékonyság fejlesztése, a nemteljesítő hitelek visszafizetésének optimalizációja a követelés behajtásának fenntartható szervezet általi megvalósításával, valamint a finanszírozási feltételek fokozatos helyreállítása. E célkitűzések megvalósítása, illetve annak biztosítása érdekében, hogy a [BoC] az átmeneti időszakban stabilitása és életképessége fenntartásának maximális garántálása mellett tudjon működni, a CKB a pénzügyminisztériummal folytatott egyeztetést követően új igazgatótanácsot, valamint új megbízott főigazgatót jelöl ki arra az időszakra, amíg a [BoC] új részvényeseinek részvételével közgyűlés megszervezésére nem kerül sor. A CKB az igazgatótanács számára előírja, hogy 2013. szeptember végéig készítse el a szerkezetátalakítási tervet, amelyben a bank hitelpolitikáját és kereskedelmi célkitűzéseit is meghatározza. A rendes kereskedelmi tevékenység zavartalanságának biztosítása érdekében az intézményi átalakításokat 2013. júniusának végéig kidolgozzák a ciprusi jognak megfelelően, a [BoC] jóhírnevét és irányító szerepét védelmezve.”
- 43 2013. április 30-án a ciprusi parlament jóváhagyta a 2013. április 26-i egyetértési megállapodást.
- 44 2013. május 8-án az ESM, a Ciprusi Köztársaság és a CKB megkötötték a PSE-ről szóló megállapodást. Ugyanezen a napon az ESM igazgatótanácsa ezen megállapodás mellett jóváhagyta azt a javaslatot, amely a Ciprusi Köztársaság számára nyújtandó segély 3 milliárd euró összegű első részletének kifizetésére vonatkozó részletes szabályokat rögzítette. Ezt a részletet két kifizetés keretében folyósították. Az első – 2 milliárd euró összegű – kifizetést 2013. május 13-án teljesítették. A második, 1 milliárd euró összegű kifizetésre 2013. június 26-án került sor.
- 45 2013. május 13-i nyilatkozatában az eurócsoport üdvözölte az ESM Kormányzótanácsának azon határozatát, amellyel jóváhagyta a segély első részletét, és megerősítette, hogy a Ciprusi Köztársaság végrehajtotta a 2013. április 26-i egyetértési megállapodásban rögzített intézkedéseket.

46 2013. szeptember 13-i nyilatkozatában az eurócsoporthoz egyrészről üdvözölte a Bizottság, az EKB és az IMF által végzett első ellenőrzési szakasz lezárultát, másrészről pedig azt, hogy a BoC-ot érintő szanálási eljárás 2013. július 30-án véget ért. Ezenkívül az eurócsoporthoz támogatását fejezte ki a segély második részletének kifizetését illetően. Ezen 1,5 milliárd eurós összeg kifizetését 2013. szeptember 27-én teljesítették.

II. Az eljárás és a felek kérelmei

47 A Törvényszék hivatalához 2013. december 20-án benyújtott keresetlevelükben a felperesek, a D^r. K. Chrysostomides & Co. LLC, valamint a mellékletben megnevezett többi felperes előterjesztették a jelen keresetet.

48 A felperesek keresetlevelükben azt kérik, hogy a Törvényszék:

- elsődlegesen kötelezze az alpereseket arra, hogy a keresetlevelél mellékletében megjelölt összegeket a 2013. március 16-a és a Törvényszék ítéletének meghozatala közötti időszakra járó kamatokkal növelve részükre megfizesse;
- másodlagosan állapítsa meg az Unió és/vagy az alperesek szerződésen kívüli felelősségét, és határozza meg a ténylegesen felmerült káruk megállapítása érdekében követendő eljárást;
- az alpereseket kötelezze a költségek viselésére.

49 A felperesek keresetlevelükben azt is kérték, hogy a Törvényszék a jelen ügyet a Törvényszék 1991. május 2-i eljárási szabályzata 55. cikkének 2. §-a alapján soron kívül bírálja el.

50 A Törvényszék Hivatalához 2014. július 14-én, július 16-án, illetve augusztus 18-án érkezett külön beadványokban a Tanács, az EKB és a Bizottság elfogadhatatlansági kifogást emelt a Törvényszék 1991. május 2-i eljárási szabályzatának 114. cikke alapján.

51 A Tanács elfogadhatatlansági kifogásában azt kéri, hogy a Törvényszék:

- utasítsa el a keresetet mint elfogadhatatlant;
- a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.

52 Az EKB elfogadhatatlansági kifogásában azt kéri, hogy a Törvényszék:

- utasítsa el a keresetet mint elfogadhatatlant vagy mint az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 111. cikke értelmében jogilag nyilvánvalóan megalapozatlant;
- a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.

53 A Bizottság elfogadhatatlansági kifogásában azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

- elsődlegesen utasítsa el a keresetet mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant;
- másodlagosan utasítsa el a keresetet mint az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 111. cikke értelmében jogilag nyilvánvalóan megalapozatlant;
- mindenesetre a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.

- 54 A felperesek e kifogásokkal kapcsolatos észrevételeiket 2014. október 2-án nyújtották be. A felperesek ezen észrevételeikben azt kérik, hogy a Törvényszék:
- az elfogadhatatlansági kifogásokat utasítsa el;
 - másodlagosan az eljárást befejező határozatban döntsön az elfogadhatatlansági kifogásról;
 - adjon helyt a kereseti kérelmeknek.
- 55 2015. június 3-i végzésében a Törvényszék (első tanács) úgy határozott, hogy az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 114. cikke 4. §-ának megfelelően az alperesek által felhozott elfogadhatatlansági kifogásokról az eljárást befejező határozatában dönt.
- 56 2015. július 28-án, 2015. július 30-án és 2015. július 31-én – ebben a sorrendben – a Tanács, az EKB és a Bizottság is előterjesztette ellenkérelmét.
- 57 A Tanács azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a keresetet mint elfogadhatatlant;
 - másodlagosan utasítsa el a keresetet mint nyilvánvalóan megalapozatlant;
 - a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.
- 58 Az EKB azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a keresetet mint elfogadhatatlant;
 - másodlagosan a keresetet mint megalapozatlant utasítsa el;
 - a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.
- 59 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:
- a keresetet mint elfogadhatatlant és/vagy mint megalapozatlant utasítsa el;
 - a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.
- 60 2015. szeptember 23-án a Törvényszék eljárási szabályzata 83. cikkének 1. §-a alapján úgy határozott, hogy a második beadványváltás szükségtelen.
- 61 A Törvényszék Hivatalához 2015. október 14-én benyújtott beadványukban a felperesek az eljárási szabályzat 83. cikkének 2. §-a alapján annak engedélyezését kérték, hogy választ terjeszthessenek elő.
- 62 A Törvényszék a 2015. október 28-i határozatában e kérelemnek helyt adott.
- 63 2015. december 9-én a felperesek előterjesztették válaszukat. 2016. január 29-én, 2016. február 11-én, illetve 2016. február 12-én – ebben a sorrendben – a Tanács, a Bizottság és az EKB előterjesztette viszonválaszát.
- 64 A Törvényszék Hivatalához 2016. március 2-án benyújtott levelükben a felperesek egyrészt tárgyalás tartását, másrészt pedig azt kérték, hogy az eljárás szóbeli szakaszának lefolytatása céljából a jelen eljárást és a T-786/14. sz. Bourdouvali és társai kontra Tanács és társai ügyet egyesítsék. Az alperesek jelezték a Törvényszéknek, hogy nincs ellenvetésük az eljárások kért egyesítésével szemben.

- 65 2016. április 18-án az eljárási szabályzat 69. cikkének d) pontja alapján, a Törvényszék első tanácsának elnöke úgy határozott, hogy a jelen eljárást felfüggeszti, amíg a következő ügyekben az eljárást befejező határozat elfogadására sor nem kerül: Ledra Advertising kontra Bizottság és EKB ügy, C-8/15 P; Eleftheriou és társai kontra Bizottság és EKB ügy, C-9/15 P; Theophilou és Theophilou kontra Bizottság és EKB ügy, C-10/15 P; Mallis és Malli kontra Bizottság és EKB ügy, C-105/15 P; Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou kontra Bizottság és EKB ügy, C-106/15 P; Chatzithoma kontra Bizottság és EKB ügy, C-107/15 P; Chatziioannou kontra Bizottság és EKB ügy, C-108/15 P; Nikolaou kontra Bizottság és EKB ügy, C-109/15 P.
- 66 A Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701), valamint a Mallis és társai kontra Bizottság és EKB (C-105/15 P–C-109/15 P, EU:C:2016:702) ügyekben a 2016. szeptember 20-i ítéletek meghozatalát követően, amelyekkel a fenti 65. pontban felsorolt eljárásokat a Bíróság lezárta, a jelen eljárás folytatódott.
- 67 Az eljárási szabályzat 89. cikkében írt pervezető intézkedések keretében 2016. október 27-én a Törvényszék felhívta a feleket arra, hogy tegyék meg észrevételeiket arra vonatkozóan, hogy a jelen jogvita szempontjából milyen következtetések vonhatók le e fenti két ítéletből. A felek a kitűzött határidőre eleget tettek ennek a felkérésnek.
- 68 A Törvényszék tanácsai összetételének módosulásakor az előadó bírót a negyedik tanácsba osztották be, és ezért a jelen ügyet az eljárási szabályzat 27. cikkének (5) bekezdése alapján e tanácsnak osztották ki.
- 69 2017. április 27-én a Törvényszék negyedik tanácsának elnöke úgy döntött, hogy az eljárás szóbeli szakaszának lefolytatása céljából a jelen ügyet egyesíti a T-786/13. sz. Bourdouvali és társai kontra Tanács és társai üggyel.
- 70 A negyedik tanács javaslatára a Törvényszék 2017. május 17-én úgy határozott, hogy az eljárási szabályzat 28. cikke alapján az ügyet kibővített tanács elé utalja.
- 71 Az előadó bíró jelentése alapján 2017. május 18-án a Törvényszék az eljárás szóbeli szakaszának megnyitása mellett döntött, anélkül hogy a felperesek soron kívüli elbírálás iránti kérelmének helyt adott volna. Ugyanezen a napon a Törvényszék kibővített negyedik tanácsának elnöke a tárgyalást 2017. július 12-ére tűzte ki.
- 72 A Törvényszék 2017. június 14-én az eljárási szabályzat 89. cikke szerinti pervezető intézkedések keretében írásbeli kérdéseket intézett a felekhez. Az utóbbiak az előírt határidőn belül válaszoltak.
- 73 2017. június 20-i levelükben a felperesek a 2017. július 12-ére kitűzött tárgyalás (lásd a fenti 71. pontot) elhalasztását kérték. 2017. június 26-án a kibővített negyedik tanács elnöke helyt adott ennek a kérelemnek és a tárgyalást 2017. szeptember 11-ére napolta el.
- 74 A Törvényszék a 2017. szeptember 11-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előadásait és a Törvényszék által feltett kérdésekre adott válaszait.

III. A jogkérdésről

- 75 A kárt okozó rendeletek hatálybalépésének idején (lásd a fenti 30–36. pontot) a felperesek az érintett bankok betétese vagy részvényesei voltak.

- 76 A kárt okozó rendeletek 2013. július 30-i módosított változatában előírt intézkedések (a továbbiakban együttesen: kárt okozó intézkedések) alkalmazása a felperesek bankbetéteinek, részvényeinek és kötvényeinek jelentős értékcsökkenését idézte elő, amelyet felperesek a keresetlevelük mellékletében pontosan számszerűsítettek.
- 77 Elsőként a felperesek arra hivatkoznak, hogy a kárt okozó intézkedések elfogadása az alpereseknek tudható be. A felperesek szerint olyan jogi aktusokat (a továbbiakban: vitatott aktusok) fogadtak el ugyanis, amelyekkel először is a kárt okozó intézkedések elfogadására kényszerítették a Ciprusi Köztársaságot – azáltal, hogy a számára nélkülözhetetlen támogatás feltételül szabták –, másodszor jóváhagyták ezen intézkedéseket, és harmadszor támogatták, illetve állandósították ezen intézkedések végrehajtását. Különösen a következő jogi aktusokról van szó:
- az eurócsoport 2013. március 25-i nyilatkozata;
 - „az eurócsoport 2013. március 25-i megállapodása”;
 - az „EKB Kormányzótanácsának 2013. március 21-i határozata, amely mentőcsomag elfogadása híján az ELA [2013.] március 26-ára történő visszafizetését írta elő”;
 - az „EKB-nak az ELA további biztosításáról szóló határozatai”;
 - a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás Bizottság általi kidolgozása és megkötése;
 - az egyéb olyan aktusok, amelyekkel az alperesek a kárt okozó intézkedéseket elfogadták és jóváhagyták, azaz az eurócsoport 2013. április 12-i, május 13-i és szeptember 13-i nyilatkozatai, a „Bizottság azon megállapításai, amelyek értelmében a ciprusi hatóságok által elfogadott intézkedések megfeleltek az előírt feltételrendszernek”, a 2013/236 határozat, valamint az egyes PSE-részletek Ciprusi Köztársaság részére történő kifizetésének a Bizottság és az EKB általi jóváhagyása.
- 78 A felperesek továbbá azt állítják, hogy – az uniós jogot egyértelműen és súlyosan megsértve – a vitatott aktusok elfogadására nélkül került sor, hogy figyelembe vették volna az érintett bankok betéteseiből, illetve részvényeseiből álló zárt csoport érdekeit.
- 79 Végezetül a felperesek egyrészt rámutatnak arra, hogy közvetlen kapcsolat áll fenn a kárt okozó intézkedések és az általuk elszenvedett károk között. Másrészt e károk megtérítését kérik.

A. A Törvényszék hatásköréről

- 80 Az alperesek vitatják azt, hogy a Törvényszék hatáskörrel rendelkezik a jelen kereset elbírálására.
- 81 Emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 268. cikk és az EUMSZ 340. cikk második és harmadik bekezdése szerint a Törvényszék a szerződésen kívüli felelősség esetén csak az uniós intézmények vagy alkalmazottaik által feladataik teljesítése során okozott károk megtérítése iránti keresetek elbírálására rendelkezik hatáskörrel (lásd ebben az értelemben: 2008. április 1-jei Ayyanarsamy kontra Bizottság és Németország végzés, T-412/07, nem tették közzé, EU:T:2008:84, 24. pont).
- 82 Az ítélkezési gyakorlat szerint az „intézmény” EUMSZ 340. cikk második bekezdésében használt fogalma alatt nem kizárólag az EUSZ 13. cikk (1) bekezdésében felsorolt uniós intézményeket kell érteni (lásd ebben az értelemben: 1992. december 2-i SGEEM és Etroy kontra EBB ítélet, C-370/89, EU:C:1992:482, 16. pont). E fogalom az EUM-Szerződéssel létrehozott szerződésen kívüli felelősség rendszerére tekintettel magában foglalja a Szerződések által, az uniós célkitűzések megvalósításának szándékával létrehozott valamennyi uniós szervet és szervezetet. Következésképpen az ilyen szervek,

illetve szervezetek aktusai, amelyeket az uniós jog által részükre biztosított hatáskörök gyakorlása során hoznak, az EUMSZ 340. cikk második bekezdésében szereplő, a tagállamok számára közös általános elveknek megfelelően az Uniónak tudhatók be (lásd ebben az értelemben: 2002. április 10-i Lamberts kontra Médiateur ítélet, T-209/00, EU:T:2002:94, 49. pont).

- 83 Ebből következik, hogy a Törvényszék nem járhat el az Unióval szemben benyújtott kártérítési kérelem tárgyában, ha azt nem uniós intézmény, szerv vagy szervezet, illetve feladatai ellátásának körében ezek tisztviselője által hozott aktus vagy tanúsított magatartás jogellenességére alapították. Ily módon a nemzeti hatóságok által a saját hatáskörük gyakorlása során okozott károk csak e hatóságok felelősségét vetik fel, amely károk jóvátételének biztosítása kizárólag a nemzeti bíróságok hatáskörébe tartozik (lásd ebben az értelemben: 1987. július 7-i L'Étoile commerciale és CNTA kontra Bizottság ítélet, 89/86 és 91/86, EU:C:1987:337, 17. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 1998. február 4-i Laga kontra Bizottság ítélet, T-93/95, EU:T:1998:22, 47. pont).
- 84 Ezzel szemben nem zárható ki, hogy a Törvényszék a nemzeti hatóságok olyan aktusa vagy magatartása által okozott károk megtérítésére irányuló keresetet fogadjon be, amelyet a nemzeti hatóság az uniós szabályozás végrehajtásának biztosítása érdekében hozott, illetve tanúsított. Ilyen esetben a Törvényszék hatáskörének megalapozása érdekében meg kell vizsgálni, hogy a kereset alapjául szolgáló állítólagos jogellenesség valóban az Unió valamely intézményétől, szervétől vagy szervezetétől, illetve feladatai ellátása körében ezek tisztviselőjétől ered, és nem a szóban forgó nemzeti hatóságnak tudható be valójában (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 1986. február 26-i Krohn Import-Export kontra Bizottság ítélet, 175/84, EU:C:1986:85, 19. pont). Ez a helyzet áll fenn abban az esetben, ha a nemzeti hatóságok semmilyen mozgástérrel nem rendelkeznek az ilyen, jogellenesnek minősülő uniós szabályozás végrehajtása kapcsán (lásd ebben az értelemben: 2002. január 11-i Biret International kontra Tanács ítélet, T-174/00, EU:T:2002:2, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 85 Ezenkívül a Törvényszék hatáskörébe tartozik az olyan kártérítési kereset elbírálása, amelyet a Bizottság vagy az EKB az ESM-Szerződésben rájuk ruházott feladataihoz kapcsolódó jogellenes aktusa vagy magatartása okozott (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 54–60. pont).
- 86 A jelen ügyben, anélkül hogy az állítólagos kár döntő okát azonosítanánk, meg kell állapítani, hogy valószínűsíthetően közvetlenül a kárt okozó intézkedések alkalmazásából ered az a vagyoni kár, amelynek elszenvedésére a felperesek az érintett bankok részvényeseiként vagy betéteseiként hivatkoznak. Amint azt a felperesek megállapítják, ezen intézkedéseket a kárt okozó rendeletek útján vezették be. Márpedig a kárt okozó rendeleteket, amelyeket 2013. március 29-én tettek közzé (lásd a fenti 30. pontot), illetve amelyek közül egyeseket 2013. július 30-án módosítottak, egy ciprusi hatóság, a CKB kormányzója fogadta el egy 2013. március 22-i ciprusi törvény alapján. A 2013. április 26-i egyetértési megállapodás aláírását megelőzően került sor e törvény és ezen rendeletek elfogadására, amelyet formálisan nem írt elő uniós jogszabály, ellentétben az olyan nemzeti jogi aktussal, amely valamely irányelvet ültet át. A kárt okozó rendeletek tehát formálisan nem tudhatók be az Uniónak.
- 87 E tekintetben először is az alperesek arra hivatkoznak, hogy a kárt okozó rendeletek elfogadása sem tudható be valójában az Uniónak, így nem alapozhatja meg a felelősségét. E rendeletek kizárólag a ciprusi hatóságoknak tudhatók be, amelyek szuverén hatalomgyakorlásuk körében, egyoldalúan fogadták el ezeket. A Bizottság és az EKB megjegyzi, hogy a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás pusztán a történeti hűség kedvéért tesz említést a kárt okozó intézkedésekről, mivel a PSE biztosítását kizárólag jövőbeli intézkedések elfogadásához kötötték. Ami a nemzeti eljárás során adott technikai jellegű javaslatokat illeti, a Bizottság és az EKB emlékeztet arra, hogy ezek nem vetik fel az Unió felelősségét.
- 88 Másodszor, a Tanács és a Bizottság hangsúlyozza, hogy az eurócsoport egy informális kormányközi értekezlet, amelynek nyilatkozatai nem váltanak ki joghatást, és az ott képviselt tagállamoknak tudhatók be, így nem alapozhatják meg az Unió felelősségét.

- 89 Harmadszor, az EKB emlékeztet arra, hogy az ELA az eurórendszerbe tartozó központi bankok hatáskörébe tartozik. Az EKB mindössze azt vizsgálja, hogy az összeegyeztethető-e a Központi Bankok Európai Rendszerének (KBER) feladataival és célkitűzéseivel. Ennek megvalósítása érdekében, mivel a ciprusi bankok fizetőképességének értékelésére nincs lehetősége, az EKB kénytelen volt a CKB által elvégzett értékelésre hagyatkozni, amely nagyrészt azon alapult, hogy várható volt a támogatási program azonnali elfogadása. Ennélfogva az EKB-nak feltétlenül számításba kellett vennie álláspontjának megváltoztatását arra az esetre vonatkozóan, ha ilyen program elfogadására nem került volna sor.
- 90 Mindenesetre 2013. március 21-én az EKB nem [a KBER] és az EKB alapokmányáról szóló, 2010. március 30-i 4. sz. jegyzőkönyv (HL 2010. C 83., 230. o.; a továbbiakban: az EKB alapokmánya) 14.4 cikke alapján hozott határozatot, hanem egy – joghatások kiváltására alkalmatlan, és szabadon módosítható – egyszerű szándéknyilatkozatot tett, még ha feltételezzük is, hogy az említett nyilatkozat növelhette a ciprusi hatóságokat az államháztartás és a ciprusi bankok kétségbeejtő helyzete miatt terhelő nyomást.
- 91 Negyedszer, a Bizottság rámutat, hogy sem az ESM-Szerződés, sem az ítélkezési gyakorlat nem ír elő olyan kötelezettséget számára, hogy az említett szerződés körébe tartozó minden egyes intézkedés esetében garantálja az uniós jog tiszteletben tartását. Mindazonáltal a Bizottság – az ESM-Szerződés keretében is eleget téve a „Szerződések őreként” az EUSZ 17. cikkében előírt szerepének – ügyelt arra, hogy a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás összhangban álljon az uniós joggal. Márpedig az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy az EUSZ 17. cikk magánszemélyekre nem ruház jogokat, így ennek megsértése alapján nem állapítható meg az Unió felelőssége.
- 92 A felperesek ezzel szemben azt állítják, hogy a Törvényszék hatáskörrel rendelkezik a jelen kereset elbírálására.
- 93 Először is azzal érvelnek, hogy még ha a kárt okozó rendeletek formálisan a Ciprusi Köztársaság szuverén és egyoldalú aktusainak minősülnek is, a kárt okozó intézkedések valójában az alpereseknek tudhatók be. Ugyanis 2013. március 25-i nyilatkozatában az eurócsoport a PSE folyósítását ezen intézkedések elfogadásának feltételül szabta, és figyelembe véve „az EKB-nak az ELA 2013. március 26-ára történő visszafizetésére vonatkozó kérését” a PSE nélkülözhetetlen volt a minden mozgásterétől megfosztott Ciprusi Köztársaság csődjének elkerüléséhez. Az eurócsoport tehát megkövetelte a kárt okozó intézkedések elfogadását, így az a körülmény, hogy ezek elfogadására a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás aláírását megelőzően került sor, nincs befolyással arra, hogy az intézkedések az Uniónak tudhatók be. Éppen ellenkezőleg, az a tény, hogy a kárt okozó intézkedések a 2013. április 26-i egyetértési megállapodásban meghatározásra kerültek, és azok végrehajtását összhangban a 2013/236 határozat 1. cikkének (2) bekezdésével a Bizottság felügyelte, továbbá e határozat 2. cikke (6) bekezdésének tartalma is azt mutatja, hogy ezen intézkedések a PSE megadásának feltételét képezték.
- 94 Másodszor, a felperesek rámutatnak arra, hogy az eurócsoport tevékenysége megalapozhatja az Unió felelősségét, mivel az elsődleges jogban meghatározott olyan szervről van szó, amely feladatait az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozó monetáris unió keretében látja el. Egyébiránt, mivel az eurócsoport általában az Ecofin Tanács ülésének estéjén ült össze, és a szóban forgó időszakban a tagállamok 255 szavazatából 215 volt szükséges a minősített többség eléréséhez; a Tanács mindig is figyelemmel kísérte az eurócsoport határozatait.
- 95 A felperesek hozzáfűzik, hogy az olyan jogi kötőerővel nem rendelkező aktus, mint például egy közlemény is megalapozhatja az Unió felelősségét. Mindenesetre az eurócsoport 2013. március 25-i nyilatkozata kötelező erejű. Az eurócsoport úgy döntött, hogy a PSE-t pontos feltételekhez köti, amelyeket a ciprusi hatóságok, az ESM és az érintett uniós intézmények egyaránt kötelező erejűnek tekintettek. Főképp, hogy az ESM Kormányzótanácsa, amely az eurócsoporttal azonos tagokból áll, a felperesek szerint csupán megerősíthette e határozatot, tehát kötve volt ahhoz. Ez egyébiránt magából a

2013. március 25-i nyilatkozatból, továbbá a trojkának, azaz az EKB-nak, a Bizottságnak és az IMF-nek az euróövezet programországaival kapcsolatos szerepéről és műveleteiről szóló vizsgálati jelentésről szóló 2014. március 13-i parlamenti állásfoglalásából is kitűnik. A felperesek e tekintetben úgy vélik, hogy a jelen ügyre analógia útján alkalmazható az az ítélkezési gyakorlat, amely szerint, ha egy uniós jogi aktus valamely intézkedés megtételére hatalmaz fel egy tagállamot, úgy közvetlen befolyással van az érintett magánszemélyek jogi helyzetére, amennyiben az adott tagállam mérlegelési jogkörének gyakorlása nem vet fel semmilyen kétséget.

- 96 Ezenkívül a felperesek megjegyzik, hogy a PSE nem lép túl az Unió keretein. Mindenekelőtt ugyanis ennek folyósításáról – az uniós célkitűzések megvalósítását szem előtt tartva – az Unió egy szerve, az eurócsoport dönt. A PSE-t továbbá formálisan az ESM biztosítja, azaz egy olyan mechanizmus, amelynek szükségességéről az Európai Tanács határozott, amelynek célkitűzései szorosan kapcsolódnak az uniós célkitűzésekhez, és amelyet a Bizottság és az EKB ellenőrzése és felügyelete alá helyeztek. Végezetül a PSE-t a 2013/236 határozattal csaknem egyidejűleg, a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás aláírásának előestéjén fogadták el.
- 97 Harmadszor, a felperesek rámutatnak arra, hogy az EKB alapszabályának 14.4 cikke alapján az EKB-t az ELA-val kapcsolatos valamennyi műveletről tájékoztatni szükséges, és e műveletekre vonatkozóan vétőjoggal rendelkezik. Az, hogy az EKB nem rendelkezik hatáskörrel a bankok fizetőképességének ellenőrzésére, nem jelenti azt, hogy önkényes döntéseket hozhat.
- 98 Negyedszer, a felperesek arra hivatkoznak, hogy az Unió felelőssége megállapítható, ha az intézményei az ESM keretében eljárva megsértik az uniós jogot, együttműködnek az uniós jogot sértő aktus elfogadásában, vagy nem ügyelnek arra, hogy a szóban forgó aktus összhangban álljon az uniós joggal. Az Unió felelőssége azon az alapon is megállapítható, hogy az alperesek jóváhagyták a kárt okozó intézkedéseket.
- 99 A felek közötti vita lényegében két kérdést vet fel, amelyeket a Törvényszék egymást követően vizsgál. Egyrészt a Törvényszéknek azt szükséges meghatároznia, hogy a kárt okozó intézkedések, amelyek formálisan a Ciprusi Köztársaságnak tudhatók be, – egészben vagy részben – valójában az alpereseknek tudhatók-e be (lásd az alábbi 101–193. pontot).
- 100 Másrészt, a Törvényszéknek azt szükséges meghatároznia, hogy az alperesek egyes aktusai vagy bizonyos magatartása alapján, függetlenül a kárt okozó intézkedések betudhatóságának kérdésétől, megállapítható-e az Unió szerződésen kívüli felelőssége (lásd az alábbi 194–207. pontot).

1. A kárt okozó intézkedéseknek az alpereseknek való betudhatóságáról

- 101 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy valamely vitatott aktus vagy magatartás Uniónak való betudhatósága egyrészt a Törvényszék hatáskörének vizsgálata keretében bírhat jelentőséggel, amennyiben a kártérítéssel kapcsolatban hatásköre nem állapítható meg, arra tekintettel, hogy a kár nem uniós intézmény, szerv vagy szervezet, illetve ezek tisztviselője feladatainak ellátása körében merült fel, hanem valamely tagállamnak vagy más Unión kívüli szervezetnek tudható be, másrészt pedig a kereset érdemi vizsgálatának keretében, tekintettel arra, hogy a betudhatóság azon elemek részét képezi, amelyek alapján megállapítható, hogy az uniós felelősség fennállásának három feltétele közül az egyik teljesül-e, vagyis az ezen intézményeknek, szervezeteknek vagy szervezeteknek, illetve feladataik ellátása körében eljáró tisztviselőinek felrótt magatartás és az állítólagos kár között áll-e fenn okozati kapcsolat (lásd ebben az értelemben: 2017. május 3-i Sotiropoulou és társai kontra Tanács ítélet, T-531/14, nem tették közzé, EU:T:2017:297, 57. pont). A jelen ügyben, többek között a felek érvelésére tekintettel (lásd a fenti 87–98. pontot), a Törvényszék úgy véli, hogy a betudhatóság kérdését a Törvényszék hatáskörének vizsgálata keretében szükséges megvizsgálni.

- 102 A felperesek lényegében arra hivatkoznak, hogy az alperesek valójában a vitatott aktusok útján (lásd a fenti 77. pontot) a kárt okozó intézkedések elfogadására kényszerítették a Ciprusi Köztársaságot. Ebből következően az ezen intézkedések folytán a felperesek által az érintett bankok részvényeseiként, illetve betéteseiként elszenvedett veszteségek tekinthetők úgy, mint amelyeket az Unió intézményei, szervei vagy szervezetei, illetve ezek tisztviselői feladataik ellátása során okoztak. Ezt az alperesek vitatják.
- 103 A fenti 81–85. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően meg kell tehát vizsgálni, hogy a Tanács, a Bizottság, és az EKB, valamint az eurócsoport – feltéve, hogy az EUMSZ 340. cikk második bekezdése értelmében vett uniós intézménynek minősül – a vitatott aktusok útján (lásd a fenti 77. pontot) a kárt okozó intézkedések meghozatalát írta-e elő (lásd az alábbi 104–182. pontot) és adott esetben a Ciprusi Köztársaság rendelkezett-e mozgástérrel arra nézve, hogy ezen kötelezettsége alól szabaduljon (lásd az alábbi 183–191. pontot). E tekintetben a Törvényszék előjáróban megjegyzi, hogy annak értékelése, hogy a vitatott aktusok kötelező jellegűek voltak-e, vagy sem, illetve azon gazdasági és pénzügyi nyomás vizsgálata, amellyel a Ciprusi Köztársaságnak szembe kellett néznie, ez utóbbi mérlegelési mozgásterének vizsgálata körébe tartozik, így adott esetben a jelen ítélet ezen kérdéssel foglalkozó részében kerül megvizsgálásra.

a) Annak kérdéséről, hogy az alperesek a vitatott aktusok útján megkövetelték-e a kárt okozó intézkedések elfogadását

- 104 Valamennyi vitatott aktust (lásd a fenti 77. pontot) meg kell vizsgálni annak meghatározása érdekében, hogy megállapítható-e, hogy a Tanács, a Bizottság és az EKB, valamint – feltéve, hogy az EUMSZ 340. cikk második bekezdése értelmében vett uniós intézménynek minősül – az eurócsoport közül bármelyik, vagy akár több intézmény is a kárt okozó intézkedések elfogadására kötelezte a Ciprusi Köztársaságot.

1) Az eurócsoport 2013. március 25-i nyilatkozata

- 105 A felperesek lényegében arra hivatkoznak, hogy 2013. március 25-i nyilatkozatával az eurócsoport a PSE folyósításának feltételül a kárt okozó intézkedések meghozatalát szabta.
- 106 Mielőtt e nyilatkozatot tartalmában vizsgálnánk, meg kell állapítani, hogy az eurócsoport az EUMSZ 340. cikk második bekezdése értelmében vett uniós intézménynek tekinthető-e. A fenti 82. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében ugyanis csak ebben az esetben alapozhatja meg az Unió felelősségét az eurócsoport aktusa, így az említett nyilatkozat is. E tekintetben emlékeztetni kell arra, amint az a fenti 82. pontban is szerepel, hogy az „intézmény” EUMSZ 340. cikk második bekezdésében használt fogalma nemcsak az EUSZ 13. cikk (1) bekezdésében felsorolt uniós intézményeket, hanem a Szerződések által, az uniós célkitűzések megvalósításának szándékával létrehozott valamennyi uniós szervet és szervezetet is magában foglalja.
- 107 A Tanács és a Bizottság lényegében úgy vélik, hogy az eurócsoport nem minősül az EUMSZ 340. cikk második bekezdése értelmében vett uniós intézménynek. Ezen feltevés alátámasztásaként a Tanács többek között a 2016. szeptember 20-i Mallis és társai kontra Bizottság és EKB ítélet (C-105/15 P–C-109/15 P, EU:C:2016:702) 61. pontjára hivatkozik, amelyből véleménye szerint az tűnik ki, hogy az eurócsoport nem tekinthető sem a Tanács egy formációjának, sem uniós szervnek vagy szervezetnek nem minősülhet. Márpedig, amennyiben az eurócsoport sem tanácsi formációnak, sem uniós szervnek, illetve szervezetnek nem minősül, úgy az Unió szerződésen kívüli felelőssége nem állapítható meg.
- 108 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a 2016. szeptember 20-i Mallis és társai kontra Bizottság és EKB ítélet (C-105/15 P–C-109/15 P, EU:C:2016:702) 61. pontjában a Bíróság pontosítja, hogy az eurócsoport nem minősíthető „az EUMSZ 263. cikk értelmében vett” uniós szervnek vagy szervezetnek.

- 109 Márpedig az uniós bíróságnak a jogszerűséggel kapcsolatos jogviták tekintetében az EUMSZ 263. cikk alapján gyakorolt hatásköre a tárgyat, valamint a felhozható kifogásokat illetően is különbözik az EUMSZ 268. és EUMSZ 340. cikk alapján a szerződésen kívüli felelősségre vonatkozó jogvitákkal kapcsolatos hatáskörétől (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 1961. július 14-i Vloeberghs kontra Haute Autorité ítélet, 9/60 és 12/60, EU:C:1961:18, 425. o.). Ugyanis, amint azt a felperesek kiemelik, az Uniót az intézményei cselekményeiért vagy mulasztásaiért terhelő, szerződésen kívüli felelősségéhez kapcsolódó kártérítési kereset a többi bírósági eljáráshoz képest önálló jogorvoslati lehetőségként került létrehozásra, a jogorvoslati rendszerben külön funkciót tölt be, és sajátos tárgyára figyelemmel meghatározott feltételekkel vehető igénybe (1971. április 28-i Lütticke kontra Bizottság ítélet, 4/69, EU:C:1971:40, 6. pont; 1984. április 12-i Unifrex kontra Bizottság és Tanács ítélet, 281/82, EU:C:1984:165, 11. pont; 2017. június 7-i Guardian Europe kontra Európai Unió ítélet, T-673/15, fellebbezés alatt, EU:T:2017:377, 53. pont). Míg az EUMSZ 263. cikkben meghatározott megsemmisítés iránti kereset egy meghatározott intézkedés megsemmisítésére, addig az EUMSZ 340. cikkre alapított kártérítési kereset valamely intézmény által okozott kár megtérítésére irányul (lásd ebben az értelemben: 1971. december 2-i Zuckerfabrik Schöppenstedt kontra Tanács ítélet, 5/71, EU:C:1971:116, 3. pont; 2014. szeptember 18-i Georgias és társai kontra Tanács és Bizottság ítélet, T-168/12, EU:T:2014:781, 32. pont).
- 110 Ily módon, függetlenül attól, hogy az EUMSZ 263. cikk alapján megtámadható határozatról van-e szó, az Unió intézményei, szervei vagy szervezetei, illetve ezek tisztviselői által feladataik ellátása során hozott valamennyi aktusa főszabály szerint kártérítési kereset tárgyát képezheti az EUMSZ 268. cikk alapján (lásd ebben az értelemben: 2009. december 18-i Arizmendi és társai kontra Tanács és Bizottság ítélet, T-440/03, T-121/04, T-171/04, T-208/04, T-365/04 és T-484/04, EU:T:2009:530, 65. pont). Hasonlóképpen, jöllehet megsemmisítés iránti kereset tárgyát nem, kártérítési kereset alapját azonban képezheti az Unió szerződésen kívüli felelősségét megalapozó olyan magatartás, amely nem határozathozatalban nyilvánul meg (lásd ebben az értelemben: 2003. január 15-i Philip Morris International kontra Bizottság ítélet, T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 és T-272/01, EU:T:2003:6, 123. pont).
- 111 Ez alapján kitűnik, hogy az EUM-Szerződéssel létrehozott jogorvoslati rendszeren belül a szerződésen kívüli felelősség megállapítása iránti kereset kompenzációs célú, és többek között azt szolgálja, hogy a jogalanyok hatékony bírói jogvédelme az Unió intézményei, szervei vagy szervezetei, illetve ezek tisztviselői feladatainak ellátása során hozott olyan aktusokkal, illetve tanúsított magatartással szemben is biztosított legyen, amelyekkel szemben megsemmisítés iránti kereset az EUMSZ 263. cikk alapján nem nyújtható be. Így tehát e kétféle kereset eltérő céljára és egymást kiegészítő jellegére tekintettel nem állapítható meg, hogy az „intézmény” EUMSZ 340. cikk második bekezdése értelmében vett fogalma szükségszerűen az EUMSZ 263. cikk első bekezdésében felsorolt uniós intézményekre, szervekre és szervezetekre korlátozódna.
- 112 Éppen ellenkezőleg, az Unió azon szerveit, amelyeket az EUMSZ 340. cikk második bekezdése értelmében „intézménynek” lehet minősíteni, az említett rendelkezésben meghatározott kritériumok alapján szükséges azonosítani, amelyek különböznek az EUMSZ 263. cikk első bekezdésében felsorolt szervekre, illetve szervezetekre vonatkozó kritériumoktól. Az EUMSZ 263. cikk esetében a releváns kritérium az alperes szervezet azon jogosultságához fűződik, hogy joghatásokat kiváltó aktusokat hozhat harmadik felekkel szemben (lásd ebben az értelemben: 1986. április 23-i Les Verts kontra Parlament ítélet, 294/83, EU:C:1986:166, 23–25. pont). Ezzel szemben az EUMSZ 340. cikk második bekezdésének alkalmazása szempontjából azt szükséges meghatározni, hogy azt az uniós szervezetet, amelynek a sérelmezett aktus vagy magatartás betudható, a Szerződések által, az uniós célkitűzések megvalósításának szándékával hozták-e létre (lásd ebben az értelemben: 2002. április 10-i Lamberts kontra Médiateur ítélet, T-209/00, EU:T:2002:94, 49. pont).
- 113 Márpedig az EUMSZ 137. cikk és az eurócsopotról szóló, EUM-Szerződéshez csatolt 2012. október 26-i 14. jegyzőkönyv (HL 2012. C 326., 283. o.) rendelkezik többek között az eurócsoport létrehozásáról, összetételéről, összeülésének rendjéről és feladatairól. Ez utóbbiak tekintetében az

említett jegyzőkönyv 1. cikke kimondja, hogy az eurócsoporthoz „azzal a céllal [ülésezik], hogy megvitass[a] [a csoportot alkotó miniszterek által] a közös valutával összefüggésben közösen viselt különleges felelősséggel kapcsolatos kérdéseket”. E kérdések az EUMSZ 119. cikk (2) bekezdése értelmében, az EUSZ 3. cikkben foglalt célkitűzések – amelyek között az olyan gazdasági és monetáris unió létrehozása is szerepel, amelynek pénzneme az euró – megvalósítása érdekében tett uniós intézkedések körébe tartoznak. Ebből következően az eurócsoporthoz a Szerződések által az uniós célkitűzések megvalósításának szándékával formálisan létrehozott uniós szervezet. Így tehát az eurócsoporthoz az uniós jog által ráruházott hatáskörei gyakorlása során hozott aktusai, illetve tanúsított magatartása az Uniónak tudható be.

- 114 Minden ezzel ellentétes megoldás a jogunió elvébe ütközne, mivel az uniós jogrenden belül olyan szervezetek létrehozására adna lehetőséget, amelyek aktusaiért és magatartásáért az Unió nem tartozna felelősséggel.
- 115 E körülmények között azt szükséges megvizsgálni, hogy az eurócsoporthoz 2013. március 25-i nyilatkozatával előírta-e, hogy a Ciprusi Köztársaság elfogadja a kárt okozó intézkedéseket. E tekintetben először is arra szükséges rámutatni, hogy 2013. március 25-i nyilatkozatában az eurócsoporthoz igen általános módon beszámolt egyes, a Ciprusi Köztársasággal politikai téren létrejött, a pénzügyi helyzetének stabilizálására irányuló intézkedésekről, és egyes további lépéseket jelentett be, illetve ezekre bátorított.
- 116 Ezzel szemben az eurócsoporthoz nem fejtett ki végleges álláspontot sem a PSE biztosítását, sem azon feltételeket illetően, amelyeket a Ciprusi Köztársaságnak tiszteletben kellene tartania ahhoz, hogy e támogatásban részesülhessen. Főképp nem tett olyan megállapítást, hogy a PSE-t egyedül abban az esetben nyújtják a Ciprusi Köztársaságnak, ha a kárt okozó intézkedéseket elfogadja vagy végrehajtja, sem olyat, hogy a pénzügyi szektor átalakítására vonatkozó, a szóban forgó nyilatkozat mellékletében részletezett terveket úgy kell tekinteni, mint amelyek azon makrogazdasági kiigazítási program részét képezik, amelyet a Ciprusi Köztársaságnak az ESM-Szerződés 12. cikke (1) bekezdésének megfelelően tiszteletben kellene tartania.
- 117 Másodszor, a szóban forgó nyilatkozatból kitűnik, hogy az eurócsoporthoz úgy ítélte meg, hogy a kért támogatás megadása vagy megtagadása nem a saját, hanem az ESM Kormányzótanácsának hatáskörébe tartozik. Meg kell tehát állapítani, hogy a felperesek állításaival szemben, és annak ellenére, hogy a nyilatkozat melléklete olyan megfogalmazást is tartalmaz, amely kategorikusnak tűnhet, többek között azt, hogy egyrészt a Laiki – a részvény- és kötvénytulajdonosok, valamint a nem biztosított betétesek teljes körű hozzájárulásával – azonnali felszámolásra kerül, másrészt azt, hogy a BoC – a részvény-, illetve kötvénytulajdonosok teljes körű hozzájárulásával – feltőkésítésre kerül a nem biztosított betétek tulajdoni részesedéssé való átalakítása révén (lásd a fenti 27. pontot), az eurócsoporthoz 2013. március 25-i nyilatkozata tisztán tájékoztató jellegű. Az eurócsoporthoz mindössze tájékoztatta a nyilvánosságot bizonyos, politikai téren elfogadott megállapodások fennállásáról, valamint kifejtette véleményét a PSE ESM általi nyújtásának valószínűségével kapcsolatban (lásd ebben az értelemben: 2014. október 16-i Mallis és Malli kontra Bizottság és EKB végzés, T-327/13, EU:T:2014:909., 56–61. pont).
- 118 Ennélfogva nem állapítható meg, hogy az eurócsoporthoz 2013. március 25-i nyilatkozatával a kárt okozó intézkedések elfogadását írta volna elő a Ciprusi Köztársaság számára.

2) „Az eurócsoporthoz 2013. március 25-i megállapodása”

- 119 Amint azt a Törvényszék pervezető intézkedéseire adott válaszukban megerősítették, a felperesek úgy vélik, hogy az eurócsoporthoz 2013. március 25-i nyilatkozata egyben arról a megállapodásról is tájékoztatást nyújt, amelyet az eurócsoporthoz tagjai ugyanezen a napon előzetesen kötöttek meg arra vonatkozóan, hogy a PSE-t csak a kárt okozó intézkedések elfogadása esetén biztosítják a Ciprusi Köztársaság számára, anélkül hogy ezen intézkedések megtárgyalására bármilyen lehetőség nyílt volna.

120 Ilyen megállapodás létrejött nem tűnik ki világosan és egyértelműen az eurócsoport 2013. március 25-i nyilatkozatának szövegéből. Mindazonáltal a felperesek az iratanyag egyes elemei – közöttük a német gazdasági miniszternek a német parlamenthez 2013. április 13-án, a PSE Ciprusi Köztársaságnak történő megadására vonatkozó ESM-határozat jóváhagyása tárgyában intézett levele – alapján ilyen megállapodás fennállására következtetnek. Az említett levél egyik bekezdése a következőképpen szól:

„Az eurócsoport megállapodott abban, hogy az eredeti megállapodásnak a ciprusi parlament általi elutasítására, valamint az azóta – különösen a ciprusi bankszektorban – bekövetkezett bizonytalan fejleményekre tekintettel egy esetleges program elfogadására csak a következő intézkedések végrehajtását követően kerülhetne sor:

- a görög fióktelepek leválasztása a ciprusi bankszektorról: a legnagyobb ciprusi bankok görög fióktelepeit a görög bankszektor átveszi;
- a [Laiki] felszámolása és a [BoC] szerkezetének átalakítása az esetleges támogatási program forrásainak felhasználása nélkül [...]

A bankok tulajdonosai és egyéb hitelezői a következőképpen vesznek részt a fent említett szerkezetátalakítási intézkedésekben:

- a tulajdonosok, az alárendelt követelések birtokosai és a kötvénytulajdonosok arányosan viselik a részvényeikre eső teljes veszteséget;
- a [Laikira] bízott, 100 000 eurót meghaladó nem biztosított banki betéteket a felszámolási intézkedések pénzügyi szükségleteinek fedezésére fordítják. A 100 000 euró alatti és banki védelem alatt álló betéteket átutalják a [BoC-hoz];
- a [Laiki] eszközeit átruházzák a [BoC-ra]. Az átruházott eszközöknek nagyobb értéket kell képviselniük, mint az átruházott kötelezettségeknek, oly módon, hogy a [Laiki] így hozzájárulhasson a [BoC] feltőkésítéséhez;
- A [BoC] nem biztosított betéteinek 37,5%-át banki részvényekre váltják át. [E betétek további 22,5%-át] szükség esetén szintén részvénné lehet alakítani. A cél a 9%-os sajáttőkehányad elérése a [BoC-nál].”

121 E bekezdésből az tűnik ki, hogy a német gazdasági miniszter olyan, az eurócsoport tagjai között létrejött megállapodásról tájékoztatta a német parlamentet, amely a PSE megadását a kárt okozó – vagy legalábbis azokhoz igen hasonló – intézkedések elfogadásától tette függővé. Ilyen megállapodás fennállását a ciprusi hatóságok több nyilatkozata, valamint a ciprusi parlament egy vizsgálóbizottsága előtt tett tanúvallomások is alátámasztják.

122 Meg kell tehát állapítani először is, hogy létrejött ilyen megállapodás (a továbbiakban: a feltételrendszerrel szóló megállapodás) az európénznemű tagállamok képviselői között, amelynek értelmében a PSE-t csak akkor adják meg a Ciprusi Köztársaságnak, ha az elfogadja a kárt okozó – vagy legalábbis azokhoz igen hasonló – intézkedéseket, másodszor, e megállapodás informális jellegű volt, amennyiben nem egy meghatározott eljárási rend szerint, illetve meghatározott jogalap alapján kötötték meg, harmadszor, az említett megállapodás az eurócsoport 2013. március 25-i ülése alatt jött létre, és negyedszer, a német gazdasági miniszter úgy értékelte, hogy a szóban forgó megállapodást az eurócsoport kötötte.

123 Márpedig, először is rá kell mutatni arra, hogy az EUMSZ 137. cikknek és az eurócsoportról szóló 14. jegyzőkönyv 1. cikkének együttes értelmezésében az eurócsoport az európénznemű tagállamok minisztereinek informális ülése, amelynek célja a közös valutával összefüggésben közösen viselt különleges felelősséggel kapcsolatos kérdések megvitatásának megkönnyítése (lásd ebben az

értelemben a 2014. október 16-i Mallis és Malli kontra Bizottság és EKB végzés, T-327/13, EU:T:2014:909, 41. pont). E jegyzőkönyv pontosítja, hogy az eurócsoport üléseit az európenznemű tagállamok pénzügyekért felelős minisztereinek és a Bizottságnak a képviselői készítik elő. E rendelkezésekre tekintettel észszerű azt a következtetést levonni, hogy az eurócsoport főszabály szerint az európenznemű tagállamok pénzügyekért felelős minisztereiből áll. Amint azt a Bizottság a tárgyalás során megerősítette, a jelen ügyben ez volt a helyzet, mivel az eurócsoport 2013. március 25-i ülésén az európenznemű tagállamok pénzügyi kérdésekért felelős miniszterei voltak jelen.

- 124 Másodsor, az ESM Kormányzótanácsa – az ESM-Szerződés 5. cikkének (1) bekezdése értelmében – az európenznemű tagállamok pénzügyekért felelős minisztereiből áll.
- 125 Ennélfogva, amint azt felperesek joggal hangsúlyozzák, az ESM Kormányzótanácsának tagjai és az eurócsoportban összeülő miniszterek főszabály szerint, de mindenestre a jelen esetben ugyanazok a személyek. Ebből következik, hogy a gyakorlatban lehetetlen *a priori* megállapítani, hogy valamely, a feltételrendszerről szóló megállapodáshoz hasonló „informális” megállapodás e személyek között, mint az eurócsoporton belül az európenznemű tagállamok képviselői vagy mint az ESM Kormányzótanácsának tagjai között jött-e létre.
- 126 Márpedig emlékeztetni kell arra, hogy a PSE-t az ESM és nem az eurócsoport ítéli oda, az ESM-Szerződésben rögzített szabályok és eljárás alapján.
- 127 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a feltételrendszerről szóló megállapodást az európenznemű tagállamok pénzügyekért felelős miniszterei, akik 2013. március 25-én ültek össze, az ESM Kormányzótanácsának tagjaiként, és nem az eurócsoport tagjaiként kötötték meg. Azt, hogy a német gazdasági miniszter levelében az eurócsoportot említi, amelyre a fenti 120. pontban kitérünk, az a körülmény is magyarázhatja, hogy az európenznemű tagállamok képviselői, akik az eurócsoport ülésén ezen időpontban összegyűltek, személyükben megegyeztek az ESM Kormányzótanácsának tagjaival.
- 128 E tekintetben hozzá kell tenni, hogy az ESM létrehozásával az európenznemű tagállamok azt a döntést hozták, hogy ezen jogi személyiséggel rendelkező nemzetközi szervezetre a bajban lévő európenznemű tagállamok pénzügyi támogatásának odaítélésére vonatkozóan konkrét és kizárólagos hatásköröket ruháznak. E hatáskörök gyakorlása – egy kormányközi együttműködést biztosító szervezet esetében – a nemzetközi közjog szabályainak hatálya alá tartozik, az uniós jog csak annyiban alkalmazandó, amennyiben azt az ESM-Szerződés külön előírja. Az európenznemű tagállamok tehát a PSE odaítélését egyértelműen az Unió tevékenységi körén és szabályozási rendszerén kívülre helyezték.
- 129 Kétségtelen, hogy az európenznemű tagállamok hívtak már fel uniós intézményeket, mégpedig a Bizottságot és az EKB-t arra, hogy az ESM érdekében tegyenek eleget bizonyos feladatoknak. Mindazonáltal az ESM-Szerződésben az ezen intézményekre ruházott feladatok nem foglalnak magukban saját döntéshozatali jogkört, és az említett intézmények által ugyanezen Szerződés keretében végzett tevékenységek csak az ESM-et kötelezik (2012. november 27-i Pringle-ítélet, C-370/12, EU:C:2012:756, 161. pont; 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 53. pont).
- 130 Ami az eurócsoportot illeti, azt az ESM-Szerződés – szemben a Bizottsággal és az EKB-val – nem említi olyan szervként, amely az ESM nevében feladatokat láthatna el.
- 131 Így tehát nem lehet az európenznemű tagállamok pénzügyekért felelős minisztereit, akik az eurócsoport keretében, annak tagjaiként ülnek össze, az ESM Kormányzótanácsa által elfogadott határozatok előkészítésére és feltételeinek megszabására jogosultnak tekinteni, mivel e jogkörrel csak a Kormányzótanács tagjaiként rendelkeznek, még akkor sem, ha a PSE odaítélésének feltételeire vonatkozó megállapodásról az eurócsoport ülésének keretében döntenek.

132 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a feltételrendszerről szóló megállapodást az európénznemű tagállamok képviselői mint az ESM Kormányzótanácsának tagjai kötötték meg.

133 Figyelembe véve a fent kifejtetteket, nem állapítható meg, hogy az eurócsoport a feltételrendszerről szóló megállapodással a kárt okozó intézkedések elfogadását írta volna elő.

3) „Az EKB Kormányzótanácsának 2013. március 21-i határozata, amely mentőcsomag elfogadása híján az ELA [2013.] március 26-ára történő visszafizetését írta elő”

134 A felperesek az EKB 2013. március 21-i sajtóközleményére is hivatkoznak (lásd a fenti 23. pontot). Amint azt a tárgyalás során pontosították, a felperesek úgy ítélik meg, hogy ez a sajtóközlemény az EKB Kormányzótanácsának azon határozatát jelenti be, amely mentőcsomag elfogadása híján az ELA visszafizetésére 2013. március 26-át tűzi ki határidőként.

135 Emlékeztetőül, a szóban forgó közlemény a következőképpen szól:

„Az EKB Kormányzótanácsa úgy határozott, hogy az ELA fennálló szintjét 2013. március 25-ig [...] tartja fenn.

A visszatérítésre nyitva álló határidő meghosszabbítása kizárólag abban az esetben képzelhető el, ha [az Unió vagy az IMF] olyan programot alakít ki, amely garantálja az érintett bankok fizetőképességét.”

136 Először is e közlemény hatályát szükséges meghatározni. E célból emlékeztetni kell az ELA-ra irányadó fő szabályokra.

137 Az ELA-ról szóló 2013. február 7-i megállapodás az ELA-t úgy definiálja, mint likviditási problémákkal küzdő pénzügyi intézményeknek vagy pénzügyi intézmények csoportjának a központi bank által nyújtott „központi banki pénz” vagy bármilyen más, a „központi banki pénz” összegének növekedéséhez vezető támogatás, amely művelet nem képezi az egységes monetáris politika részét.

138 Ugyanezen megállapodás szerint az ELA az érintett nemzeti bank felelősségi körébe tartozik, amely felméri az ezzel járó költségeket és kockázatokat. Az ELA tehát főszabály szerint nemzeti jogi alapokon nyugszik. A jelen ügyben az EKB által előterjesztett elfogadhatatlansági kifogásból, valamint a Törvényszék pervezetési intézkedéseire adott válaszából kitűnik, hogy a CKB az ELA-t az érintett bankok részére az O peri tis Kentrikis Trapezas tis Kyprou nomos tou 2002 (No. 138(I)/2002) (a ciprusi központi bankról szóló 2002-es törvény, EE, I(I) melléklet, 3624. sz., 2002.7.19.; a továbbiakban: 2002. július 19-i törvény) 6. pontja (2) bekezdésének e) pontja, valamint 46. pontjának (3) bekezdése alapján biztosította. Az első rendelkezés értelmében a CKB feladata többek között a pénzügyi rendszer stabilitásának biztosítása. A második rendelkezés felhatalmazza a CKB-t arra, hogy „fedezet ellenében határozott időre, és az [általa] meghatározott célra előleget vagy kölcsönt nyújtson bankoknak”.

139 Amint az az EKB-nak a Törvényszék pervezető intézkedéseire adott válaszához csatolt 2017. július 25-i CKB-levélből kitűnik, a CKB Kormányzótanácsa egy 2011. január 31-i iratban rögzítette az ELA nyújtására irányadó elveket és eljárásokat. E dokumentum többek között kitér arra, hogy a CKB alkalmazhatja a 2002. július 19-i törvény 46. pontjának (3) bekezdését, annak érdekében, hogy ideiglenes támogatást nyújtson valamely felügyelet alatt álló, fizetőképés, de likviditási nehézségekkel küzdő hitelintézet részére. Az említett irat pontosítja, hogy az ilyen támogatás a pénzügyi stabilitás megőrzését szolgálja, és csak a rendszert fenyegető esetleges kockázat fennállása esetén, valamint kivételes körülmények között adható meg.

140 Ezen iratból kiderül továbbá, amint arra a felperesek is kitérnek, hogy az ELA nem tartozik az egységes monetáris politika körébe, így az EKB alapokmánya 14.4 cikkének hatálya terjed ki rá. E rendelkezés szövege a következő:

„A nemzeti központi bankok az [EKB alapokmányában] foglaltakon kívül egyéb feladatokat is elláthatnak, kivéve, ha a Kormányzótanács a leadott szavazatok kétharmados többségével azokat a KBER céljaival és feladataival ellentétesnek találja. E feladatokat a nemzeti központi bankok saját felelősségükre és kockázatokra látják el, és ezek nem tekinthetők a KBER feladatkörébe tartozónak.”

141 „Az [ELA-ra] irányadó eljárások” címet viselő, és az EKB elfogadhatatlansági kifogásának alátámasztása érdekében hivatkozott dokumentumban az EKB kifejti, hogy az EKB alapokmányának 14.4 cikke értelmében az EKB Kormányzótanácsa jogosult arra, hogy korlátozza az ELA-műveleteket, amennyiben azokat a KBER céljaival és feladataival ellentétesnek ítéli meg. Ennek érdekében az EKB Kormányzótanácsának az ELA-val kapcsolatos eljárási kérdésekről szóló 2011. november 3-i határozata, valamint az ELA-ról szóló 2013. február 7-i megállapodás (lásd a fenti 137. pontot) a központi bankok és az EKB között információs és együttműködési rendszer létrehozását írja elő.

142 Azon információk között, amelyet ezen rendszer alapján az érintett nemzeti központi banknak valamennyi ELA-val összefüggő művelettel kapcsolatban közölnie kell az EKB-val, szerepel például: „az ELA-ban részesülő hitelintézet rövid- és hosszútávra vonatkozó likviditási és fizetőképességi helyzetének a felügyeleti felülvizsgálatot végző szerv általi értékelése, ideértve azokat a kritériumokat is, amelyek alapján a hitelintézetet fizetőképésnek nyilvánították”. E követelményt a monetáris finanszírozásnak az EUMSZ 123. cikkben előírt tilalma fényében szükséges értelmezni, amely rendelkezés alapvető tartalmát az EKB alapokmányának 21.1 cikke átveszi. E tekintetben az EKB az elfogadhatatlansági kifogásában megjegyzi, hogy mindig is azon az állásponton volt, hogy a fizetőképés pénzügyi intézményeknek az ELA eszközével történő támogatása összhangban áll ezzel a tilalommal, míg a fizetéseképtelen pénzügyi intézmények finanszírozása ebbe a tilalomba ütközik. A fenti 139. pontban említett, 2011. január 31-i CKB-dokumentum alátámasztja ezt az álláspontot, jelezve, hogy bármilyen mögöttes fizetőképességi probléma fennállása esetén az ELA folyósítása egyértelműen az EUMSZ 123. cikkbe és az EKB alapokmányának 21.1 cikkébe ütközik.

143 Márpedig ebben az időszakban az EKB semmilyen hatáskörrel nem rendelkezett az uniós hitelintézetek prudenciális felügyeletét illetően, amely kizárólagosan a nemzeti prudenciális felügyeleti hatóságok hatáskörébe tartozott. E körülmények között az EKB a monetáris finanszírozási tilalom biztosítása tekintetében kizárólag azon információkra hagyatkozhatott, amelyeket az említett hatóságok az ELA-ban részesülő bankok fizetőképességével kapcsolatban közöltek vele.

144 Másodszor azt szükséges megvizsgálni, hogy a 2013. március 21-i sajtóközlemény tanúsítja-e azt, hogy az EKB alapokmányának 14.4 cikke alapján elfogadott határozatról van-e szó, amint arra a felperesek lényegében hivatkoznak (lásd a fenti 134. pontot), vagy egy egyszerű szándéknyilatkozatról, amint azt az EKB állítja (lásd a fenti 90. pontot).

145 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EKB alapokmányának 14.4 cikke értelmében az EKB Kormányzótanácsa az a szerv, amely hatáskörrel rendelkezik arra, hogy a nemzeti központi bankoknak megtiltsa az ELA nyújtását, ha az ellentétes a KBER céljaival és feladataival. Márpedig a 2013. március 21-i sajtóközlemény rögzíti, hogy az EKB Kormányzótanácsa úgy „határozott”, hogy az ELA bizonyos szintjét 2013. március 25-ig tartja fenn. Ebből hallgatólagosan, de szükségképpen az következik, hogy 2013. március 26-tól az ELA e szinten való tartását a továbbiakban nem fogja engedélyezni, és amint azt a sajtóközlemény pontosítja: „[a] visszatérítésre nyitva álló határidő meghosszabbítása kizárólag abban az esetben képzelhető el, ha [az Unió vagy az IMF] olyan programot alakít ki, amely garantálja az érintett bankok fizetőképességét”.

- ¹⁴⁶ Így tehát a felperesekkel egyetértésben meg kell állapítani, hogy a 2013. március 21-i sajtóközlemény beszámolt az EKB Kormányzótanácsának arra vonatkozó határozatáról, amely a fennálló ELA szintjének 2013. március 26-a utáni fenntartását ellenezte, és a visszatérítésére nyitva álló határidő meghosszabbítását olyan pénzügyi támogatási program elfogadásához kötötte, amely garantálja az érintett bankok fizetőképességét (a továbbiakban: az EKB Kormányzótanácsának 2013. március 21-i határozata).
- ¹⁴⁷ Harmadszor azt kell megvizsgálni, hogy a 2013. március 21-i sajtóközlemény elolvasása alapján levonható-e olyan következtetés, hogy az EKB a kárt okozó intézkedések meghozatalát írta elő a Ciprusi Köztársaság számára.
- ¹⁴⁸ E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a 2013. március 21-i sajtóközlemény csupán egy eredménykötelezettség fennállásáról számol be. E közleményben ugyanis az EKB semmilyen közvetlen vagy közvetett utalást nem tesz a kárt okozó intézkedésekre, mindössze egy feltételt szab: az ELA visszafizetésére nyitva álló idő esetleges meghosszabbítását az Unió vagy az IMF olyan támogatási programjának az elfogadásához köti, amely biztosítja az érintett bankok fizetőképességét. Az említett közlemény egyáltalán nem pontosítja az e program jellegére vonatkozó elvárásokat, és nem tesz említést sem az eurócsoport nyilatkozatairól, sem az ESM-aktusokról, sem a kárt okozó intézkedések elfogadásával kapcsolatosan folyamatban lévő tárgyalásokról.
- ¹⁴⁹ Szemben a felperesek állításával, a „Before a bailout, E. C. B. minutes showed doubts over keeping a Cyprus bank afloat” (Bankmentés előtt: az EKB jegyzőkönyve kétségeket ébreszt az egyik ciprusi bank felszínén tartásával kapcsolatban) című 2014. október 17-i újságcikk egyáltalán nem cáfolja ezen értékelést. Ugyanis ezen cikk mindössze arról számol be, hogy „[az EKB Kormányzótanácsának ülései] jegyzőkönyveinek figyelmes tanulmányozása során kitűnik, hogy az EKB képviselői többször is megerősítették, hogy leállítják [a Laïkinak nyújtott ELA-programot], ha [a Ciprusi Köztársaság] nem teszi meg a szükséges lépéseket egy gazdasági mentőprogram biztosításához”, egyszer sem állítva azt, hogy e képviselők a hivatkozott programmal kapcsolatban meghatározott formát vagy sajátos jellemzőket írtak volna elő.
- ¹⁵⁰ Feltéve, hogy valóban elhangzottak, az EKB egyik igazgatótanácsi tagjának az eurócsoport 2013. március 15–16-i ülésén tett kijelentései szintén nem a felperesek álláspontját támasztják alá. A felperesek által hivatkozott „Did the troika defraud billions at the expense of thousands of depositors in Cyprus?” (Milliárdokat sikkasztott a trojka a ciprusi betétesek rovására?) című, 2015. február 19-i újságcikk szerint az EKB igazgatótanácsának e tagja azzal fenyegetett, hogy megfosztja a ciprusi bankokat az ELA-hoz való hozzáféréstől. Mindazonáltal a cikkben idézett kijelentésekből egyáltalán nem az tűnik ki, hogy az EKB igazgatótanácsának említett tagja ezzel arra utalt volna, hogy az ELA fenntartásának meghosszabbítását az EKB a kárt okozó intézkedések elfogadásának feltételéhez köti. Legfeljebb az állapítható meg a Ciprusi Köztársaság akkori pénzügyekért felelős miniszterének a ciprusi parlament egy vizsgálóbizottsága előtti meghallgatása alapján, hogy e kijelentések a ciprusi bankbetétek után fizetendő adó bevezetésével kapcsolatban hangzottak el. Márpedig ennek az adónak a bevezetése, amelyet a ciprusi parlament 2013. március 19-én elutasított (lásd a fenti 22. pontot), nem szerepel a kárt okozó intézkedések között.
- ¹⁵¹ E körülmények között meg kell állapítani, amint arra lényegében az EKB is rámutat, hogy a 2013. március 21-i sajtóközleményből az tűnik ki, hogy a Ciprusi Köztársaságnak lehetőségében állt, hogy az érintett bankok fizetőképességének biztosítása érdekében a kárt okozó intézkedésektől eltérő intézkedéseket fogadjon el (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2016. július 14-i Alcimos Consulting kontra EKB végzés, T-368/15, nem tették közzé, EU:T:2016:438, 38. pont). Nem állapítható meg tehát, hogy e sajtóközlemény vagy az abban említett határozat útján az EKB ezen intézkedések elfogadását követelte volna meg a Ciprusi Köztársaságtól.

4) Az „ELA további biztosítására vonatkozó [határozatok]”, amelyeket állítólagosan az EKB fogadott el

- 152 A felperesek az EKB Kormányzótanácsának 2013. március 21-i határozatától (lásd a fenti 134–151. pontot) megkülönböztetik azon határozatokat, amelyeket „az ELA további biztosítására vonatkozó” EKB-határozatoknak minősítenek. A tárgyalás során a felperesek pontosították, hogy e határozatokat a 2013. március 21-i sajtóközleményt megelőzően fogadták el.
- 153 Márpedig ebben az időszakban az ELA kizárólag a nemzeti felügyeleti hatóságok hatáskörébe tartozott (lásd a fenti 137–143. pontot), az EKB Kormányzótanácsa csupán az ELA-ügyletek korlátozása tekintetében rendelkezett hatáskörrel abban az esetben, ha úgy ítélte meg, hogy azok a KBER célkitűzéseivel és feladataival ellentétesek. Meg kell tehát állapítani, hogy a felperesek által hivatkozott EKB-aktusok azok a 2013. március 21-e előtti határozatok, amelyekben az EKB nem ellenezte az ELA biztosítását.
- 154 Ugyanakkor azt is meg kell állapítani, hogy az iratanyagból nem tűnik ki, hogy ezen határozatok útján az EKB a kárt okozó intézkedések meghozatalát írta volna elő a Ciprusi Köztársaság számára. Éppen ellenkezőleg, a felperesek maguk is elismerték a tárgyalás során, hogy ezen határozatokra pusztán annak hangsúlyozása érdekében hivatkoztak, hogy az EKB Kormányzótanácsa által 2013. március 21-én hozott határozat önkényes jellegére rávilágítsanak.
- 155 Nem állapítható meg tehát, hogy a 2013. március 21-i sajtóközleményt megelőzően, „az ELA további biztosítására vonatkozó [határozatokkal]” az EKB azt írta volna elő a Ciprusi Köztársaság számára, hogy meghozza a kárt okozó intézkedéseket.

5) Későbbi aktusok

- 156 A vitatott aktusok között (lásd a fenti 77. pont ötödik és hatodik francia bekezdését) az aktusok következő négy csoportja is megjelenik:
- a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás Bizottság általi egyeztetése és megkötése;
 - a „Bizottság azon megállapításai, amelyek értelmében a ciprusi hatóságok által elfogadott intézkedések megfeleltek a feltételrendszernek”, valamint az egyes PSE részleteknek a Ciprusi Köztársaság részére történő kifizetésének a Bizottság és az EKB általi jóváhagyása;
 - az eurócsoport 2013. április 12-i, május 13-i és szeptember 13-i nyilatkozatai;
 - a 2013/236 határozat.
- 157 Ezen aktusokat 2013. március 29-ét, tehát a kárt okozó rendeletek elfogadását követően hozták meg. Ily módon nem képzelhető el, hogy az alperesek az említett aktusok útján az e rendeletekben szereplő kárt okozó intézkedések elfogadását írták volna elő. Legfeljebb a kárt okozó rendeletek 2013. július 30-i módosításával bevezetett, a fenti 33. és 34. pontban említett kárt okozó intézkedések elfogadását lehetett volna ezekben előírni. A felperesek ugyanakkor arra hivatkoznak, hogy a vitatott aktusok egésze kontinuumot képez, amely az alpereseknek a feltételrendszerről szóló megállapodáshoz vezető magatartásával kezdődik, és a 2013. április 26-i egyetértési megállapodást megelőzően, illetve azt követően eszközölt különféle beavatkozásaival folytatódik. A tárgyalás során a felperesek pontosították, hogy ezen aktusok, illetve magatartások mindegyike „egy-egy láncszem volt a feltételek láncolatában”. E körülmények között, ha az alperesek bármely említett aktus elfogadását megtagadták volna, az a kárt okozó intézkedések kudarcához vezetett volna, amelyeket így nem, vagy a továbbiakban már nem lehetett volna alkalmazni.

- 158 A felperesek érvelése lényegében arra próbál rámutatni, hogy a fenti 156. pontban említett valamennyi intézkedés alperesek általi elfogadása szükséges előfeltétele volt annak, hogy a Ciprusi Köztársaság a kárt okozó intézkedéseket fenntartsa, illetve továbbra is végrehajtsa. Ugyanakkor meg kell állapítani, hogy ez az érvelés nem több, mint spekuláció. Az iratanyagból ugyanis nem tűnik ki, hogy a Ciprusi Köztársaság a kárt okozó intézkedéseket kénytelen lett volna hatályon kívül helyezni vagy végrehajtásukkal felhagyni, ha a fenti 156. pontban írt későbbi aktusok meghozatalára nem került volna sor.
- 159 Mindazonáltal elképzelhető a felperesek Törvényszékhez benyújtott beadványainak – különösen azon érvének, amely szerint a Ciprusi Köztársaság ezen későbbi aktusok megsértése nélkül nem helyezhette volna hatályon kívül a 2013. március 22-i törvényt és a kárt okozó rendeleteket, vagy hagyhatott volna fel a 2013. március 29-én bevezetett kárt okozó intézkedések végrehajtásával – olyan értelmezése, hogy az alperesek a Ciprusi Köztársaságot ezen intézkedések fenntartására vagy végrehajtásának folytatására kötelezték volna. Az állítólagos kár tehát nem csak a kárt okozó intézkedések elfogadásából, hanem ezek fenntartásából, illetve folyamatos végrehajtásából is eredhet.
- 160 Meg kell tehát vizsgálni, hogy az alperesek a fenti 156. pontban felsorolt aktusok elfogadásával arra kötelezték-e a Ciprusi Köztársaságot, hogy a 2013. március 29-én bevezetett intézkedéseket fenntartsa, illetve folyamatosan végrehajtsa. Azt is megvizsgáljuk, hogy az alperesek ezen aktusok útján előírhatták-e a kárt okozó rendeletek 2013. július 30-i módosításával bevezetett, és a fenti 33. és 34. pontban említett kárt okozó intézkedések elfogadását.
- 161 Először is, a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás Bizottság általi elfogadásával kapcsolatosan meg kell jegyezni, hogy az ebben foglalt intézkedések három csoportra oszlanak, amelyek különféle célokat szolgálnak: elsőként a ciprusi pénzügyi rendszer, valamint a befektetők és a piac bizalmának helyreállítását, másodszor a költségvetési konszolidáció folyamatának folytatását, és harmadszor strukturális reformok végrehajtását.
- 162 A kárt okozó intézkedések e három csoport közül az elsőbe tartoznak. Először röviden „Az eddig elért eredmények” cím alatt foglalják őket össze, majd a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.23–1.28. pontja részleteiben is leírja ezen intézkedéseket (lásd a fenti 42. pontot).
- 163 Előzetesen az EKB és a Bizottság azon érvét szükséges megvizsgálni, amely szerint a kárt okozó intézkedéseket ezen egyetértési megállapodás pusztán a történeti hűség kedvéért, leíró jelleggel említi (lásd a fenti 87. pontot).
- 164 E tekintetben, először is a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás D és F preambulumbekkezdésében egyrészt rögzíti, hogy a PSE csak azzal a feltétellel adható meg a Ciprusi Köztársaságnak, ha tiszteletben tartja a megállapodásban foglalt intézkedéseket, másrészt pedig azt, hogy a Bizottság jelentései alapján az ESM Kormányzótanácsa dönt arról az egyes kifizetések teljesítését megelőzően, hogy ezen intézkedéseket tiszteletben tartották-e. Márpedig a Bizottság állításával ellentétben, a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás egyik rendelkezése sem mutat arra, hogy a Ciprusi Köztársaságnak elegendő lenne néhány új intézkedést elfogadnia. Inkább az tűnik ki e megállapodás egészéből, hogy az ott írt valamennyi intézkedés végrehajtása, valamint a megállapodás aláírása előtt elfogadott intézkedések fenntartása egyaránt szükséges.
- 165 Másodszor, a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.23–1.28. pontjából az tűnik ki, hogy a már elfogadott intézkedéseket a később elfogadandó intézkedésekkel együttesen kell alkalmazni. Márpedig e rendelkezések meghozatalára semmi szükség nem lenne a már elfogadott intézkedések hiányában. Így módon a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.26. pontjában rögzíti, hogy a BoC feltőkésítésére többek között a nem biztosított betétek részvényekké történő átalakítása útján kerül sor (már elfogadott intézkedés), 1.27. pontjában pedig azt, hogy amennyiben a BoC tőkeszükségletének későbbi értékelése a

BoC alultőkésítettségét állapítja meg, a nem biztosított betétek jelentősebb részét alakítják át részvényyé, míg a BoC „felültőkésítettségének” megállapítása esetén a nem biztosított betétesek visszatérítésre lesznek jogosultak (elfogadásra váró intézkedés).

- 166 Ennélfogva el kell vetni a Bizottság és az EKB azon érvét, amely szerint a kárt okozó intézkedések csupán a történeti hűség kedvéért, leíró jelleggel szerepelnek a 2013. április 26-i egyetértési megállapodásban, ennélfogva meg kell állapítani, hogy ezen egyetértési megállapodás 1.26. pontja a PSE folyósításának feltételeként előírja a 2013. március 29-én bevezetett kárt okozó intézkedések fenntartását. Ami a megállapodás 1.27. pontját illeti, az a BoC betéteinek további részvényekre való átalakítására vonatkozóan a 103. sz. rendelet 2013. július 30-i – a fenti 33. pontban ismertetett – módosításának megfelelően rendelkezik.
- 167 Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy a Bizottság az ESM-Szerződés 13. cikke (4) bekezdésének megfelelően az ESM nevében írta alá a 2013. április 26-i egyetértési megállapodást. Márpedig, amint arra a fenti 129. pontban emlékeztettünk, az ESM-Szerződésben a Bizottságra és az EKB-ra ruházott feladatok nem foglalnak magukban saját döntéshozatali jogkört, és az e két intézmény által az e Szerződés keretében végzett tevékenységek csak az ESM-et kötelezik (2012. november 27-i Pringle ítélet, C-370/12, EU:C:2012:756, 161. pont; 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 53. pont). Ennélfogva az egyetértési megállapodásban foglalt, a kárt okozó intézkedések fenntartására és folyamatos végrehajtására, valamint a BoC további részvényeinek átalakítására vonatkozó kötelezettség előírása nem a Bizottságnak, hanem az ESM-nek tudható be.
- 168 A fentiekből következik, hogy a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás megkötésével a Bizottság nem írta elő a Ciprusi Köztársaság számára, hogy a 2013. március 29-én bevezetett kárt okozó intézkedéseket fenntartsa, illetve folyamatosan végrehajtsa, mindössze operatív segítséget nyújtott az ESM számára a megállapodás megkötése érdekében, amelyért a felelősség kizárólag az ESM-et és a Ciprusi Köztársaságot terheli. Ugyanez a megállapítás adódik a kárt okozó rendeletek 2013. július 30-i módosításával bevezetett, és a fenti 33. és 34. pontban írt kárt okozó intézkedésekkel kapcsolatban.
- 169 Másodszor, még ha feltételezzük is, hogy a Bizottság azon megállapítását, hogy „a ciprusi hatóságok által elfogadott intézkedések megfeleltek a feltételrendszernek”, valamint az egyes PSE-részleteknek a Ciprusi Köztársaság részére történő kifizetésének, a Bizottság és az EKB általi jóváhagyását (lásd a fenti 156. pont második francia bekezdését) úgy kellene tekinteni, mint amelyek a kárt okozó intézkedések fenntartását és folyamatos végrehajtását, illetve a kárt okozó rendeletek 2013. július 30-i módosításával bevezetett, és a fenti 33. és 34. pontban írt kárt okozó intézkedések elfogadását követelik meg, a fenti 167. és 168. pontban kifejtettekhez hasonló indokok alapján megállapítható, hogy ezek szintén kizárólag az ESM-nek tudhatók be. Ugyanis, amikor az ESM-Szerződés 13. cikkének (7) bekezdése alapján a Bizottság az EKB-val együttműködésben ellenőrzi a PSE-hez kapcsolódó feltételek betartását, csupán operatív feladatot lát el a kizárólagos döntéshozatali jogkörrel rendelkező ESM nevében.
- 170 Harmadszor, az eurócsoport 2013. április 12-i, május 13-i és szeptember 13-i nyilatkozatait illetően (lásd a fenti 156. pont harmadik francia bekezdését) rá kell mutatni, hogy ezekben az eurócsoport nem tesz semmiféle utalást arra, hogy a kárt okozó intézkedések fenntartására, illetve folyamatos végrehajtására lenne szükség ahhoz, hogy a Ciprusi Köztársaság továbbra is hozzájusson az ESM által jóváhagyott PSE-részletekhez. Arra sem tesz utalást, hogy a kárt okozó rendeletek 2013. július 30-i módosításával bevezetett, és a fenti 33. és 34. pontban írt kárt okozó intézkedések elfogadása lenne szükséges. Az eurócsoport e nyilatkozataiban lényegében röviden összefoglalja, és üdvözlí a ciprusi hatóságok által elfogadott egyes intézkedéseket, továbbá kifejezi azon véleményét, amely szerint ezen intézkedések alkalmasak arra, hogy hozzájáruljanak a Ciprusi Köztársaság pénzügyi nehézségeinek enyhítéséhez. Az eurócsoport az említett nyilatkozatokban a pénzügyi támogatási eljárás korábban megtett, és a továbbiakban szükséges lépéseire is kitér, valamint – többek között – kifejezi egyetértését a támogatás újabb részletének folyósításával kapcsolatban.

171 Ennélfogva nem állapítható meg, hogy az eurócsoport 2013. április 12-i, május 13-i és szeptember 13-i nyilatkozataival a kárt okozó intézkedések fenntartását és folyamatos végrehajtását, illetve a kárt okozó rendeletek 2013. július 30-i módosításával bevezetett, és a fenti 33. és 34. pontban írt kárt okozó intézkedések elfogadását írta volna elő.

172 Negyedszer, a 2013/236 határozatot illetően (lásd a fenti 156. pont negyedik francia bekezdését), amellyel a Tanács – a felperesek szerint – „jóváhagyta és az uniós joganyag részévé tette” a PSE jogellenes folyósítási feltételeit, rá kell mutatni arra, hogy szemben azzal, amit a felperesek lényegében állítanak, a kárt okozó intézkedéseket e határozat konkrétan nem említi. Ugyanis egyedül a határozat (5) és (9) preambulumbekkezdése, valamint 2. cikkének (6) bekezdése – amelyek a kárt okozó intézkedések nagy részét közvetlenül nem érintik – vonatkozik az ezen intézkedésekkel kapcsolatos kérdésekre.

173 A 2013/236 határozat (5) preambulumbekkezdésének egy részlete így hangzik:

„2013. március 25-én az eurócsoport politikai megállapodást ért el a ciprusi hatóságokkal a makrogazdasági kiigazítási program sarokköveiről. [A] bankszektor szerkezet[e] átalakítás[ra kerül] és méret[ét] csökkent[ik] [...]. Ezenfelül, a két legnagyobb bank feltőkésítését a tervek szerint teljes egészében a bankokon belül (azaz a részvényesek, a kötvénytulajdonosok és a betétesek révén) kell megoldani.”

174 A 2013/236 határozat (9) preambulumbekkezdésének szövege a következő:

„A ciprusi bankszektor hosszú távú ellenálló képességének erősítése alapvető az ország pénzügyi stabilitásának helyreállítása szempontjából, és következésképpen – tekintettel a szoros kapcsolatokra – az egész euroövezet pénzügyi stabilitásának megőrzése céljából. A ciprusi bankszektor jelentős méretcsökkentése és szerkezetátalakítása folyamatban van. A ciprusi képviselőház jogszabályt fogadott el a hitelintézetek helyreállítását és szanálását célzó átfogó keretrendszer létrehozásáról. Az új keretrendszer alkalmazása révén lezajlott a ciprusi bankszektor azonnali és jelentős méretcsökkentése. A bankok likviditásának megőrzése céljából átmeneti adminisztratív, ezen belül a tőke ellenőrzésére irányuló intézkedések bevezetésére került sor.”

175 E két preambulumbekkezdésben a Tanács általánosságban összefoglalja a ciprusi hatóságok által a pénzügyi szektor szerkezetátalakításának érdekében megtett erőfeszítéseket, de nem részletezi a 2013. március 29-én bevezetett kárt okozó intézkedések tartalmát, csupán általános utalást tesz az érintett bankok részvényeseinek és betéteseinek e bankok feltőkésítésében játszott szerepére, nem említi azt sem, hogy ezen intézkedéseket fenn kellene tartani, sem azt, hogy a ciprusi hatóságoknak folytatniuk kell végrehajtásukat. A Tanács a kárt okozó rendeletek 2013. július 30-i módosításával bevezetett, és a fenti 33. és 34. pontban említett kárt okozó intézkedésekre sem tesz konkrét utalást.

176 A 2013/236 határozat 2. cikkének (6) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A pénzügyi ágazat stabilitásának helyreállítása érdekében [a Ciprusi Köztársaság] folytatja a bankszektor mélyreható reformját és szerkezetátalakítását, és – feltőkésítéssel, likviditási helyzetük kezelésével és felügyeletük fokozásával – megerősíti az életképes bankokat. A program a következő intézkedéseket és eredményeket irányozza elő:

a) a bankszektor likviditási helyzetének szoros ellenőrzése. A tőke szabad mozgására vonatkozó újonnan bevezetett átmeneti korlátozások [...] szoros ellenőrzése. A cél az, hogy az ellenőrzésre csak addig kerüljön sor, amíg az [...] feltétlenül szükséges. A központi banki finanszírozásra vagy állami támogatásra támaszkodó belföldi bankok finanszírozásra és tőkeszükségletre vonatkozó középtávú terveinek realisan tükrözniük kell a bankszektor várható tőkeáttétel-csökkentését, és mérsékelniük kell a központi bankok által nyújtott hitelektől való függést, miközben el kell

kerülniük eszközeik kényszereladását és a hitelszűkét. A likviditási minimumkövetelményekre vonatkozó szabályokat aktualizálni fogják a jövőbeli túlzott kibocsátási koncentráció elkerülése céljából;

- b) [az érintett bankok] eszközei független értékelésének végrehajtása és a [Laiki] műveleteinek mihamarabbi integrálása a [BoC-ba]. Az értékelést haladéktalanul el kell végezni, hogy a [BoC-nál] lehetővé váljon a bankbetét-állományok cseréjének befejezése;
- c) a szükséges szabályozási feltételek elfogadása az alaptőke-megfelelési mutató (core Tier 1) minimumának 2013 végéig 9%-ra való növelése tekintetében;
- d) intézkedések végrehajtása annak érdekében, hogy minimalizálni lehessen a bankok szerkezetátalakítása miatt az adófizetőkre háruló költségeket. Az állami támogatás igénybevétele előtt az alultőkésített kereskedelmi és szövetkezeti hitelintézeteknek a lehető legnagyobb mértékben magánforrásokból kell tőkeemelését végrehajtaniuk. Az állami támogatás nyújtását megelőzően a szerkezetátalakítási terveket az állami támogatásra vonatkozó szabályoknak megfelelően hivatalosan jóvá kell hagyni. [...];
- e) hitelnyilvántartás létrehozása [...];
- f) a bankok irányításának megerősítése, többek között a független igazgatótanácsi tagok vagy velük kapcsolatban álló felek számára nyújtott hitelezés tilalma;
- g) a nemteljesítő hitelek lehető legnagyobb mértékű visszafizettetése, miközben vissza kell szorítani a hitelfelvevők stratégiai nemteljesítésére irányuló ösztönzőket [...];
- h) a szövetkezeti hitelintézetek és a kereskedelmi bankok szabályozásának és felügyeletének összehangolása;
- i) a szövetkezeti hitelintézetek életképességének biztosítása és – a Bizottsággal, az EKB-val és az IMF-fel konzultálva – a szövetkezeti hitelintézeti szektor jövőbeli struktúrájára, működésére és életképességére vonatkozó stratégia kidolgozása [...] 2015 közepéig [...];
- j) meg kell erősíteni a vállalati és háztartási szektor eladósodottságának nyomon követését, és létre kell hozni a magánszektor célzott szerkezetátalakításának keretét [...];
- k) a pénzmosás elleni küzdelem keretének [...] megerősítése és a jogalanyok [...] teljes átláthatóságának biztosítása [...];
- l) a tőkeérték szintjének megfelelő önkéntes felügyelet bevezetése;
- m) [...] [a] bankfelügyelet stresszteszttel való kibővítése;
- n) egy egységes, banki és hitelintézeti adatokra vonatkozó jelentéstételi rendszer kidolgozása.”

¹⁷⁷ Ezen „intézkedések és eredmények” közül csupán a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontjában foglalt, a Laikinak a BoC-ba történő integrációjára, és a betétek BoC-részvényekké történő átalakítására vonatkozó, valamint ugyanezen határozat 2. cikke (6) bekezdésének d) pontjában szereplő, a banki szerkezetátalakítás adófizetőkre háruló költségeinek csökkentésére vonatkozó intézkedés tekinthető a kárt okozó intézkedésekhez hasonlóknak.

¹⁷⁸ Ami először is a Laikinak a BoC-ba történő integrációját illeti, fontos hangsúlyozni, hogy a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontja mindössze általánosan körvonalaz egy olyan intézkedést, amelyet a Ciprusi Köztársaságnak el kellett fogadnia. E rendelkezés nem írja elő, hogy a Laikinak a

BoC-ba történő integrációját különleges részletszabályok szerint kellene végrehajtani. A ciprusi hatóságok tehát legalábbis jelentős mozgástérrel rendelkeztek ezen részletszabályok meghatározását illetően. Márpedig a Laïkinak a BoC-ba történő integrációja önmagában nem lehetett jogellenes a felperesek által hivatkozott egyik szempontból sem. A felperesek által sérelmezett jogellenesség legfeljebb ezen intézkedés végrehajtási részletszabályai tekintetében állhat fenn. Következésképpen, ha feltételezzük, hogy a felpereseket – ahogyan azt állítják – a Laïkinak a BoC-ba történő integrációjával kár érte, ez a kár nem a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontjából, hanem a Ciprusi Köztársaság által ezen integráció végrehajtása érdekében elfogadott végrehajtási intézkedésekből származott.

- 179 Ami továbbá a banki szerkezetátalakítás adófizetőkre háruló költségeinek csökkentését illeti, meg kell jegyezni, hogy a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének d) pontja csupán arra szorítkozik, hogy általánosságban intézkedések e célból történő elfogadását írja elő, valamint megkövetelje, hogy az állami támogatás igénybevétele előtt az alultőkésített kereskedelmi és szövetkezeti hitelintézetek a lehető legnagyobb mértékben magánforrásokból hajtsanak végre tőkeemelést. A 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének d) pontja semmilyen különleges végrehajtási eszköz alkalmazását nem írja elő, így tehát e tekintetben széles körű mozgástérrel enged a Ciprusi Köztársaság számára. Ezen értelmezést az a tény is alátámasztja, hogy az említett rendelkezés egyaránt vonatkozik a kereskedelmi jellegű és a szövetkezeti hitelintézetekre, holott a kárt okozó intézkedések csupán az előbbit érintették. Ennélfogva az említett rendelkezés nem értelmezhető úgy, mint amely a kárt okozó intézkedések fenntartására, illetve folyamatos végrehajtására kötelezné a Ciprusi Köztársaságot.
- 180 Végül, ami a BoC-nál elhelyezett betétek részvényekké történő átalakítását illeti, rá kell mutatni, hogy a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontja megköveteli, hogy az érintett bankok eszközeire vonatkozóan független értékelést végezzenek el olyan határidőn belül, hogy az átalakítás lebonyolítható legyen. Mindebből hallgatólagosan, de szükségszerűen az következik, – bár az ilyen művelet gyakorlati megvalósíthatóságát nem akadályozza –, hogy a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontja nem ad lehetőséget arra, hogy a BoC-nál elhelyezett betétek részvényekké történő átalakítására vonatkozó intézkedést a ciprusi hatóságok visszavonják. Márpedig a jelen ügy körülményei között, és különösen az érintett bankok pénzügyi helyzetére tekintettel, az átalakításra vonatkozó intézkedés fenntartása, illetve folyamatos végrehajtása – függetlenül az irányadó részletszabályoktól – jogellenesnek minősülhet a felperesek által hivatkozott szempontok alapján.
- 181 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a Tanács a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontjában a BoC nem biztosított betéteinek részvényekké történő átalakítására vonatkozó kárt okozó intézkedés fenntartását, illetve folyamatos végrehajtását írta elő a Ciprusi Köztársaságnak. Ezzel szemben a Tanács a 2013/236 határozat elfogadásával nem követelte meg a Ciprusi Köztársaságtól a 2013. március 29-én bevezetett egyéb kárt okozó intézkedések fenntartását, illetve folyamatos végrehajtását, vagy az ezt követően, a kárt okozó rendeletek fenti 33. és 34. pontjában említett módosításával bevezetett intézkedések elfogadását.
- 182 A fenti 103. pontban kifejtetteknek megfelelően tehát azt szükséges megvizsgálni, hogy a Ciprusi Köztársaság rendelkezett-e olyan mérlegelési mozgástérrel, amely lehetőséget adott a BoC-betétek részvényekké történő átalakítására vonatkozóan a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontjában – legalábbis hallgatólagosan – előírt kárt okozó intézkedés fenntartásának, illetve folyamatos végrehajtásának követelménye alóli mentesülésre.

b) Arról a kérdésről, hogy a Ciprusi Köztársaság rendelkezett-e olyan mérlegelési mozgástérrel, amely lehetőséget adott arra, hogy mentesüljön a BoC-nál elhelyezett betétek részvényekké történő átalakítására vonatkozó intézkedés fenntartásának, illetve folyamatos végrehajtásának követelménye alól

183 A 2013/236 határozatot a Tanács fogadta el a Bizottság javaslatára a következő bevezető hivatkozással: „[...] az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 136. cikke (1) bekezdésére, összefüggésben a 126. cikke (6) bekezdésével”. E határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* L sorozatában tették közzé, amely alapvetően jogi kötőerővel rendelkező aktusokat tesz közzé.

184 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 136. cikk (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A gazdasági és monetáris unió megfelelő működésének biztosítása érdekében és a Szerződések vonatkozó rendelkezéseivel összhangban a Tanács a 121. és a 126. cikkben meghatározott eljárások közül a vonatkozó eljárással összhangban – kivéve a 126. cikk (14) bekezdésében említett eljárást – intézkedéseket fogad el az [európa pénznemű tagállamokra] vonatkozóan:

a) ezen tagállamokban a költségvetési fegyelem és a költségvetési felügyelet összehangolásának erősítésére,

b) gazdaságpolitikai iránymutatások megállapítására ezen tagállamokra vonatkozóan, biztosítva egyúttal ezeknek az Unió egészére vonatkozóan elfogadott iránymutatásokkal való összeegyeztethetőségét és felügyeletét.”

185 Az EUMSZ 126. cikk (6) bekezdése, amely azon eljárásra vonatkozik, amelynek alapján a 2013/236 határozatot elfogadták, azt írja elő, hogy a Tanács a Bizottság javaslatára és az érintett tagállam esetleges észrevételeit figyelembe véve, egy általános értékelést követően „határoz” arról, hogy e tagállamban fennállt-e túlzott hiány.

186 A 2013/236 határozat tehát az EUMSZ 288. cikk negyedik bekezdése értelmében vett határozat. E minőségében e határozat, amíg hatályban volt, minden elemében – így 2. cikke (6) bekezdésének b) pontja tekintetében – kötelező volt a Ciprusi Köztársaságra nézve.

187 A 2013/236 határozat kötelező jellegét a szövege, lényege, a kontextus, amelybe illeszkedik, valamint a jogalkotó szándéka egyaránt megerősíti. Ugyanis, jóllehet e határozat (7), (10), (11), (13) és (14) preambulumbekkezdéseit feltételes módon fogalmazták meg, rendelkezéseinek szövege teljes egészében kógens jellegű, amit az 1. és 2. cikkében a jelen idejű kijelentő mód következetes használata is tanúsít (lásd ebben az értelemben: 2012. szeptember 5-i Rahman és társai ítélet, C-83/11, EU:C:2012:519, 21. pont). Így a 2013/236 határozat 1. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy a Ciprusi Köztársaságnak „következtesen végre kell hajtania a makrogazdasági kiigazítási programot [...], amelynek fő elemeit e határozat 2. cikke tartalmazza”. Közelebbről, amint arra a fenti 176. pontban kitértünk, e határozat 2. cikkének (6) bekezdése kimondja, hogy „[a Ciprusi Köztársaság] folytatja a bankszektor mélyreható reformját és szerkezetátalakítását, és – feltőkésítéssel, likviditási helyzetük kezelésével és felügyeletük fokozásával – megerősíti az életképes bankokat”. Ennek érdekében a makrogazdasági kiigazítási program – amint azt a fenti 176. és 177. pont említi – „intézkedéseket és eredményeket” „irányoz elő”, közöttük azt az intézkedést, amelynek értelmében az érintett bankok eszközeire vonatkozó független értékelést haladéktalanul el kell végezni a bankbetétek BoC-részvényekké történő alakítása céljából.

188 Másodszor, a Tanács Törvényszék elé terjesztett beadványaiból kitűnik, hogy a 2013/236 határozatot kötelező erejű joghatások elérésére szánták, és a Tanács szándékában állt, hogy ilyen jogi kötőerővel ruházza fel. E tekintetben először is a Tanács e határozat elfogadásával kapcsolatban kifejezetten szükségesnek tartotta, hogy a „[Ciprusi Köztársaság] jogilag kötelező erejű aktus címzettje legyen”.

- 189 Másodszor, emlékeztetni kell arra, hogy a 2013/236 határozatot 2013. április 25-én fogadták el, egy nappal azután, hogy 2013. április 24-i ülésén az ESM Kormányzótanácsa többek között arról döntött, hogy PSE formájában stabilitási támogatást biztosít a Ciprusi Köztársaság számára, és jóváhagyta az egyetértési megállapodás újabb változatát, illetve egy nappal azelőtt, hogy a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás aláírásra került (lásd a fenti 39–41. pontot).
- 190 Ebben az összefüggésben, a Tanács által a Törvényszék pervezető intézkedéseire adott válasz alapján, a 2013/236 határozat abba „az euróövezet válságának kezdete óta fennálló közös gyakorlatba illeszkedett, amely szerint a kedvezményezett tagállam és az ESM között kormányközi szinten létrejött megállapodás tárgyát képező támogatáshoz szabott feltételekhez a Tanács által az EUMSZ 136. cikk alapján elfogadott határozatok is társulnak” „a kormányközi és az uniós tevékenység közötti kapcsolat és koherencia biztosítása” érdekében.
- 191 A fentiekből következik, hogy a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontja alapján a Ciprusi Köztársaság semmiféle mérlegelési mozgástérrel nem rendelkezett abban a tekintetben, hogy a BoC-nál elhelyezett betétek részvényekké történő átalakítására vonatkozó intézkedést visszavonja.

c) A kárt okozó intézkedések elfogadásának, fenntartásának, illetve folyamatos végrehajtásának az alpereseknek való betudhatóságáról

- 192 A fenti megállapítások összességére tekintettel azt a következtetést kell levonni, hogy a BoC nem biztosított bankbetéteinek részvényekké történő átalakítására vonatkozó kárt okozó intézkedésnek a Ciprusi Köztársaság általi fenntartása, illetve folyamatos végrehajtása legalábbis részben az Uniónak tudható be. Következésképpen a Törvényszék a jelen kereset elbírálására hatáskörrel rendelkezik az említett – a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontjából kitűnő – intézkedés vonatkozásában.
- 193 Ezzel szemben, anélkül hogy a Ciprusi Köztársaság e tekintetben fennálló mérlegelési jogkörét szükséges lenne megvizsgálni, meg kell állapítani, hogy az egyéb kárt okozó intézkedések elfogadása, fenntartása és folyamatos végrehajtása nem az alpereseknek tudható be. Ezekre vonatkozóan tehát a Törvényszék nem járhat el a jelen kereset keretében.

2. Az alperesek által hozott egyes aktusok, illetve tanúsított magatartás alapján megállapítható uniós felelősségről

- 194 A felperesek érvei értelmezhetők úgy, hogy függetlenül attól, hogy a kárt okozó intézkedések elfogadása, illetve – adott esetben – fenntartása vagy folyamatos végrehajtása az alpereseknek tudható-e be, a PSE nyújtásához kapcsolódóan egyes aktusaik, illetve tanúsított magatartásuk megalapozza az Unió felelősségét. Először is azon aktusokról, illetve magatartásokról van szó, amelyek által a felperesek szerint „a Bizottság, az EKB, az eurócsoport és a Tanács jóváhagyta” a kárt okozó rendeleteket, másodszor a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás kapcsán a Bizottság és az EKB által tanúsított magatartásról, harmadszor az alperesek, különösen az eurócsoport azzal kapcsolatban tett határozott ígéreteiről, hogy a kárt okozó intézkedéseket nem fogják elfogadni, és negyedszer, az EKB által a Laïkinak nyújtott ELA-val kapcsolatban elfogadott különféle EKB-határozatokról.
- 195 Meg kell határozni minden egyes aktussal, illetve magatartással kapcsolatban, hogy megalapozhatják-e az Unió felelősségét.
- 196 Elsőként a kárt okozó rendeletek alperesek általi jóváhagyásával kapcsolatban (lásd a fenti 194. pontot) meg kell állapítani, hogy a felperesek nem pontosítják, hogy konkrétan mely aktusokra, illetve magatartásokra utalnak, mindössze arra a „feltételrendszerre” hivatkoznak, „amelyet az alperes intézmények jóváhagytak azáltal, hogy beleegyezésüket adták a pénzügyi támogatás nyújtásához”. Mindazonáltal az érvelésük felépítéséből kikövetkeztethető, hogy mit értenek ez alatt; először is az

ESM–Szerződés 13. cikkének (7) bekezdése alapján a Bizottság és az EKB által a kárt okozó intézkedések végrehajtásával kapcsolatban gyakorolt felügyeletet, továbbá a 2013/236 határozat 1. cikkének (2) bekezdése alapján a makrogazdasági kiigazítási program feletti felügyeletet, végül pedig az eurócsoporthoz 2013. április 12-i és május 13-i nyilatkozatait. Ezen érvelésük alátámasztására a felperesek az 1967. július 14-i Kampffmeyer és társai kontra Bizottság ítéletre (5/66, 7/66, 13/66–16/66 és 18/66–24/66, nem tették közzé, EU:C:1967:31, 317. o.) hivatkoznak, amelyből az tűnik ki, hogy az Unió felelősségét az is megalapozhatja, ha az Unió intézményei olyan aktusokat hagytak jóvá, amely kárt okozott a felperesnek.

- 197 E tekintetben, mindenekelőtt a Törvényszék megjegyzi, hogy az ESM–Szerződés 13. cikkének (7) bekezdése alapján a Bizottság és az EKB által a kárt okozó intézkedések végrehajtásával kapcsolatban ellátott felügyeletet az ezen intézmények által a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás kapcsán tanúsított magatartással együttesen vizsgálja (lásd az alábbi 201–204. pontot).
- 198 Ezt követően arra kell rámutatni, hogy a 2013/236 határozat 1. cikkének (2) bekezdése alapján a Bizottság és az EKB által a makrogazdasági kiigazítási program felett gyakorolt felügyelet olyan önálló hatáskör, amelyet az uniós jog biztosít az uniós intézményeknek, ennél fogva felveti az uniós felelősség megállapításának lehetőségét.
- 199 Végül, ami az eurócsoporthoz 2013. április 12-i és május 13-i nyilatkozatait illeti, emlékeztetni kell arra – amint azt már a fenti 113. pontban is hangsúlyoztuk –, hogy az eurócsoporthoz szóló, 2012. október 26-i 14. jegyzőkönyv 1. cikke úgy rendelkezik, hogy az eurócsoporthoz „azzal a céllal [ülésezik], hogy megvitass[a] [a csoportot alkotó miniszterek által] a közös valutával összefüggésben közösen viselt különleges felelősséggel kapcsolatos kérdéseket”. E kérdések az EUMSZ 119. cikk (2) bekezdése értelmében az EUSZ 3. cikkében foglalt célkitűzések – amelyek között az olyan gazdasági és monetáris unió létrehozása is szerepel, amelynek pénzneme az euró – megvalósítása érdekében tett uniós intézkedések körébe tartoznak.
- 200 Az eurócsoporthoz 2013. április 12-i és május 13-i nyilatkozataiban lényegében röviden összefoglalja, és üdvözli a ciprusi hatóságok által elfogadott egyes intézkedéseket, továbbá többek között kifejezi azon véleményét, amely szerint ezen intézkedések alkalmasak arra, hogy enyhítsék a Ciprusi Köztársaság pénzügyi nehézségeit (lásd a fenti 170. pontot). Márpedig a fenti 199. pontban említett észrevételekre tekintettel, nem tekinthető úgy, hogy az eurócsoporthoz ilyen véleménynyilvánítása távol állna az uniós jog által ráruházott hatáskörétől. Következésképpen megalapozhatja az Unió felelősségének fennállását.
- 201 Másodszor, a felperesek a 2013. április 26-i egyetértési megállapodással kapcsolatosan a Bizottság és az EKB által tanúsított magatartást a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás Bizottság általi egyeztetésének és aláírásának, valamint a kárt okozó intézkedések alkalmazásával kapcsolatban az ESM–Szerződés 13. cikkének (7) bekezdése alapján az EKB és a Bizottság által gyakorolt felügyelet tekintetében is sérelmezik. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az ESM–Szerződésben a Bizottságra és az EKB-ra ruházott feladatok nem változtatják meg azokat a hatásköröket, amelyeket az EU- és az EUM–Szerződés ezen intézményekre ruház. Ami konkrétan a Bizottságot illeti, az ESM–Szerződés 13. cikkének (3) és (4) bekezdése azt a kötelezettséget írja elő számára, hogy biztosítsa az ESM által kötött egyetértési megállapodásoknak az uniós joggal való összeegyeztethetőségét; az ESM–Szerződés keretében is megőrzi a Szerződések őreként betöltött szerepét, és az EUSZ 17. cikk (1) bekezdése szerint „előmozdítja az Unió általános érdekeit” és „felügyeli az uniós jog alkalmazását”. Ily módon tartózkodnia kell attól, hogy olyan egyetértési megállapodást írjon alá, amelynek az uniós joggal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban kétségei vannak (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 56–59. pont).

- 202 Következésképpen a felperes kártérítési keresetének keretében a Bizottsággal szemben hivatkozhat a 2013. április 26-i egyetértési megállapodásnak az ESM nevében való elfogadásához kötődő jogellenes magatartásokra (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 55. pont).
- 203 Szemben azzal, amit az EKB állít, a 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítéletből (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701) nem vonható le az a következtetés, hogy az ESM-Szerződés keretén belül egyedül a Bizottság által az egyetértési megállapodás elfogadásával kapcsolatban tanúsított jogellenes magatartás minősülhet olyan uniós intézmény által tanúsított jogellenes magatartásnak, amely megalapozhatja az Unió szerződésen kívüli felelősségét. Mindenekelőtt ugyanis a Bíróság ebben az ítéletben kimondta, hogy az ESM-aktusok, jogi természetükre tekintettel kizárólag az ESM-et kötik, és nem illeszkednek az Unió jogrendszerébe, így nem akadályozhatják azt, hogy egy kártérítési kereset keretében a Bizottsággal és az EKB-val szemben olyan jogellenes magatartásokra lehessen hivatkozni, amelyek adott esetben valamely egyetértési megállapodásnak az ESM nevében való elfogadásához kötődnek (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 53–55. pont). Ha el is fogadjuk továbbá, hogy az EUSZ 17. cikk (1) bekezdése és az ESM-Szerződés 13. cikkének (3) és (4) bekezdése olyan kötelezettségeket ró a Bizottságra, amelyek az EKB-t nem terhelik (lásd a fenti 201. pontot), ettől függetlenül az EKB az ESM-Szerződés alapján ellátott feladatai keretében, az EUMSZ 282. cikk (2) bekezdése értelmében támogatja az Unió általános gazdaságpolitikáját (2012. november 27-i Pringle ítélet, C-370/12, EU:C:2012:756, 165. pont). Végezetül hangsúlyozni kell, hogy a Bizottsággal együtt az EKB-nak is tiszteletben kell tartania az Európai Unió Alapjogi Chartáját (a továbbiakban: Charta), még akkor is, amikor az uniós jog keretein kívül jár el (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 67. pont). Ebből következik, hogy a kárt okozó intézkedések alkalmazásának az EKB és a Bizottság általi felügyeletéhez kötődő jogellenes magatartásokra kártérítési kereset keretében lehet hivatkozni.
- 204 A 2013. április 26-i egyetértési megállapodás Bizottság általi egyeztetése és aláírása, valamint az ESM–Szerződés 13. cikkének (7) bekezdése alapján az EKB és a Bizottság által a kárt okozó intézkedések alkalmazására vonatkozóan gyakorolt felügyelet tehát megalapozhatja az Unió felelősségének fennállását.
- 205 Harmadszor, az alperesek, különösen az eurócsoport azzal kapcsolatban tett határozott ígéreteiről, hogy a kárt okozó intézkedéseket nem fogják elfogadni, emlékeztetni kell arra, hogy a bizalomvédelem elve az uniós jog egyik legmagasabb szintű alapelve, amelynek célja a magánszemélyek védelme (lásd ebben az értelemben: 1992. május 19-i Mülder és társai kontra Tanács és Bizottság ítélet, C-104/89 és C-37/90, EU:C:1992:217, 15. pont), és amelynek valamely uniós intézmény általi megsértése megalapozhatja az Unió felelősségét (lásd ebben az értelemben: 1990. június 26-i Sofrimport kontra Bizottság ítélet, C-152/88, EU:C:1990:259, 26. pont).
- 206 Következésképpen az alperesek, különösen az eurócsoport azzal kapcsolatban tett határozott ígéretei, hogy a kárt okozó intézkedéseket nem fogják elfogadni, megalapozhatják az Unió felelősségét.
- 207 Negyedszer, az EKB által az ELA-val kapcsolatban elfogadott aktusok uniós intézmény által, az uniós jog alapján ráruházott saját hatáskörben elfogadott aktusoknak minősülnek, így megalapozhatják az Unió felelősségének fennállását.

3. A Törvényszék hatáskörére vonatkozó következtetés

- 208 A fent kifejtettek összességére figyelemmel meg kell állapítani, hogy a Törvényszék hatáskörrel rendelkezik a jelen kereset elbírálására, amennyiben az először is a kárt okozó rendeletek alperesek általi feltételezett jóváhagyására, másodszor a BoC nem biztosított bankbetéteinek részvényekké

történő átalakításának a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontja szerinti fenntartásához, illetve folyamatos végrehajtásához fűződő követelményre, harmadszor a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás Bizottság általi egyeztetésére és aláírására, negyedszer az ESM–Szerződés 13. cikkének (7) bekezdése alapján a Bizottság és az EKB által a kárt okozó intézkedések alkalmazásával kapcsolatban ellátott felügyeletre, ötödször az alperesek, különösen az eurócsoporthoz azzal kapcsolatban tett határozott ígéreteire, hogy a kárt okozó intézkedéseket nem fogják elfogadni, és hatodszor az EKB által az ELA-val kapcsolatban elfogadott határozatokra vonatkozóan.

B. Az elfogadhatóságról

- 209 A Tanács, a Bizottság és az EKB arra hivatkozik, hogy a jelen kereset részben vagy egészben elfogadhatatlan. Érvelésük egyrészt az alkalmazandó alaki követelmények betartására (lásd az alábbi 210–234. pontot), másrészt a belső jogorvoslati lehetőségek kimerítésének hiányára (lásd az alábbi 235–242. pontot) vonatkozik.

1. Az alaki követelmények betartásáról

- 210 A Tanács és az EKB arra hivatkozik, hogy a kereset nem felel meg az alkalmazandó alaki követelményeknek. Elsőként az EKB azzal érvel, hogy a keresetlevél nem felel meg az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 44. cikkének 1. §-ában előírt követelményeknek. Mindenekelőtt, véleménye szerint a felperesek nem igazolták, hogy az alpereseknek felrótt jogellenesnek vélt magatartás és a hivatkozott kár között okozati összefüggés állna fenn. A felperesek különösen arra nem szolgáltak magyarázattal, hogy az EKB – tekintettel a kárt okozó intézkedések elfogadásában játszott tisztán tanácsadói szerepére – hogyan lehetne felelős a hivatkozott kárért. Ezen túl, a felperesek nem írták meg megfelelően körül az általuk elszenvedni vélt kárt, mivel nem igazolták, hogy betéteik kisebb hányadát veszítették volna el, amennyiben a kárt okozó intézkedések alkalmazása helyett az érintett bankok felszámolás alá kerültek volna. Végezetül a felperesek jogi érvei olyan gyenge lábon állnak, hogy az EKB által hozott intézkedések állítólagos jogellenességének bizonyítására nem alkalmasak.
- 211 Másodszor, a Tanács azt állítja, hogy a keresetlevél nem felel meg az Európai Unió Bírósága alapokmánya 21. cikkének első bekezdésében, valamint az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-ának c) pontjában előírt követelményeknek a 2013/236 határozat vonatkozásában. Ugyanis a kereset alapján nem azonosíthatók a megkívánt pontossággal azon aspektusok, amelyek tekintetében a felperesek e határozatot jogellenesnek vélik, sem azon indokok, amelyek alapján a felperesek okozati összefüggést vélnek felfedezni e jogellenesség és az őket ért kár között, és az sem határozható meg, hogy a kár bekövetkeztében a Tanács pontosan milyen mértékben játszott szerepet. A Tanács így azt a következtetést vonja le, hogy a kereset az említett határozatra vonatkozó részében elfogadhatatlan.
- 212 A felperesek az elfogadhatatlansági kifogás elutasítását kérik.
- 213 Először is arra hivatkoznak, hogy a keresetlevél közvetlen összefüggés fennállását igazolja az alperes intézmények jogellenes magatartása és az általa elszenvedett kár között. Különösen az EKB-nak a kár meghatározására vonatkozó érvét illetően a felperesek úgy vélik, hogy az az ügy érdeméhez, nem pedig a kereset elfogadhatóságához kapcsolódik.
- 214 Másodszor rámutatnak arra, hogy kifejtették azon indokokat, amelyek alapján a 2013/236 határozat, amely a PSE feltételeit az uniós jog részévé teszi, jogellenes és az állítólagos kárt okozta.
- 215 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az Európai Unió Bíróságának alapokmánya 21. cikkének első bekezdése, valamint az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-ának c) pontja értelmében a keresetlevélnek tartalmaznia kell a jogvita tárgyát és a felhozott jogalapok rövid ismertetését. Ennek kellően világosnak és pontosnak kell lennie ahhoz, hogy lehetővé tegye az alperes részére

védekezésének előkészítését, és hogy a Törvényszék adott esetben további erre vonatkozó információ nélkül gyakorolhassa bírósági felülvizsgálati jogkörét. A jogbiztonság és a gondos igazságszolgáltatás biztosítása végett a kereset elfogadhatóságához szükséges, hogy az alapvető ténybeli és jogi elemek, amelyeken a kereset alapul, legalább összefoglalva, viszont koherens és érthető módon kiderüljenek magából a keresetlevél szövegéből (1993. április 28-i De Hoe kontra Bizottság végzés, T-85/92, EU:T:1993:39, 20. pont; 1999. június 15-i Ismeri Europa kontra Számvevőszék ítélet, T-277/97, EU:T:1999:124, 29. pont).

- 216 Az e követelményeknek való megfeleléshez az uniós intézmény, szerv vagy szervezet, illetve feladatainak ellátása körében ezek tisztviselője által okozott kár megtérítésére irányuló keresetnek tartalmaznia kell azokat az elemeket, amelyek lehetővé teszik azon magatartás meghatározását, amelyet a felperes az intézménnyel szemben kifogásol, tartalmaznia kell azokat az indokokat, amelyek alapján a felperes úgy véli, hogy okozati összefüggés van e magatartás és az állítólagosan elszenvedett kár között, valamint tartalmaznia kell a kár jellegét és mértékét (1996. szeptember 18-i Asia Motor France és társai kontra Bizottság ítélet, T-387/94, EU:T:1996:120, 107. pont; 1998. január 29-i Dubois et Fils kontra Tanács és Bizottság ítélet, T-113/96, EU:T:1998:11, 30. pont).
- 217 Mielőtt a felek fenti 210–214. pontban ismertetett érveit a hivatkozott ítélkezési gyakorlat fényében megvizsgálánk, akár azt feltételezve, hogy a felperesnek a Laïki részvényesei belső feltőkésítésére vonatkozó állításai olyan aktusokhoz vagy magatartásokhoz kapcsolódnak, amelyekre a Törvényszék hatásköre kiterjed, meg kell állapítani, hogy ezen állítások túlságosan pontatlanok ahhoz, hogy a Törvényszék ezeket értékelhesse. Ugyanis a felperesek lényegében csupán arra hivatkoznak, hogy a Laïki részvényeit a kárt okozó intézkedések következtében pénzügyi ellenszolgáltatás nélkül „törölték”, illetve gazdasági értékük „teljes mértékben megszűnt”.
- 218 Márpedig az iratokból, különösen a fenti 30–36. pontban bemutatott elemeiből kitűnik, hogy a kárt okozó rendeletek a Laïki részvényeit érintően nem irányoznak elő semmiféle belső feltőkésítési intézkedést. E körülmények között a felperesek érvelése nem ad magyarázatot arra, hogy az alperesek azzal, hogy a kárt okozó rendeletekben szereplő kárt okozó intézkedéseket támogatták, hogyan járulhattak volna hozzá a Laïki részvényeseit ért kár bekövetkezéséhez. Ebből következik, hogy a fenti 215. és 216. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a jelen kereset nyilvánvalóan elfogadhatatlan azon részében, amely a Laïki részvényeinek állítólagos törlése folytán a felpereseket ért kár megtérítésére irányul.
- 219 Fentiek tisztázását követően azt kell megvizsgálni, hogy a jelen keresetlevél megfelel-e a fenti 215. és 216. pontban ismertetett alaki követelményeknek amennyiben olyan aktusokra vagy magatartásokra vonatkozik, amelyekre a Törvényszék hatásköre kiterjed, azaz először a kárt okozó rendeletek alperesek általi feltételezett jóváhagyására, másodszor a BoC nem biztosított bankbetéteinek részvényekké történő átalakításának a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontja szerinti fenntartásához, illetve folyamatos végrehajtásához fűződő kötelezettségre, harmadszor a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás Bizottság általi egyeztetésére és aláírására, negyedszer az ESM 13. cikkének (7) bekezdése alapján a Bizottság és az EKB által a kárt okozó intézkedések alkalmazásával kapcsolatban ellátott felügyeletre, ötödször az alperesek, különösen az eurócsoport azzal kapcsolatban tett határozott ígéreteire, hogy a kárt okozó intézkedéseket nem fogják elfogadni, és hatodszor az EKB által az ELA-val kapcsolatban elfogadott határozatokra.
- 220 Először a kárt okozó rendeletek alperesek általi feltételezett jóváhagyását illetően meg kell jegyezni, hogy a 2013/236 határozat 1. cikkének (2) bekezdése alapján a makrogazdasági kiigazítási program felett a Bizottság és az EKB által gyakorolt felügyelet, illetve az eurócsoport 2013. április 12-i és május 13-i nyilatkozatai és az állítólagos kár között fennálló okozati összefüggés igazolása gyanánt a felperesek mindössze az 1967. július 14-i Kampffmeyer és társai kontra Bizottság ítéletre (5/66, 7/66, 13/66–16/66 és 18/66–24/66, nem tették közzé, EU:C:1967:31, 317. o.) hivatkoznak, amelyből az tűnik ki, hogy az Unió felelősségét az is megalapozhatja, ha az Unió intézményei olyan aktusokat hagytak jóvá, amely kárt okozott a felperesnek.

- 221 E tekintetben meg kell állapítani, hogy 2013. április 12-i és május 13-i nyilatkozataiban az eurócsoport – amelynek hatásköre nem terjed ki kötelező erejű határozatok meghozatalára – lényegében röviden összefoglalja, és üdvözli a ciprusi hatóságok által elfogadott egyes intézkedéseket, továbbá többek között kifejezi azon véleményét, amely szerint ezen intézkedések alkalmasak arra, hogy enyhítsék a Ciprusi Köztársaság pénzügyi nehézségeit (lásd a fenti 170. pontot). E nyilatkozataival tehát az eurócsoport pusztán a véleményét közölte a Ciprusi Köztársasággal, amely kötelező jellege híján az illetékes nemzeti hatóságok számára semmiféle kötelezettséget nem jelentett.
- 222 Ami a makrogazdasági kiigazítási program felett a Bizottság és az EKB által gyakorolt felügyeletet illeti, emlékeztetni kell arra, hogy a 2013/236 határozat 1. cikkének (2) bekezdése többek között kimondja, hogy a Bizottság az EKB és adott esetben az IMF közreműködésével nyomon követi a program végrehajtása terén a Ciprusi Köztársaság által elért előrehaladást. Ezen határozat 1. cikkének (3) bekezdése mindenekelőtt előírja, hogy a Bizottság az EKB-val és adott esetben az IMF-fel együttműködve, a ciprusi hatóságokkal együtt megvizsgálja a program azon módosításait és frissítéseit, amelyekre szükség lehet, továbbá a költségvetési, pénzügyi és strukturális reformokkal kapcsolatban folyamatosan tanácsokat és útmutatást nyújt, és végül rendszeres időközönként értékeli a program gazdasági hatását, és ajánlást tesz a növekedés és munkahelyteremtés fokozásához, a szükséges költségvetési konszolidáció biztosításához és a káros társadalmi hatások minimalizálásához szükséges korrekciókra. A Bizottság ezen kötelezettségeinek egyike sem foglal magában döntési vagy kényszerítő jogkört. A Bizottságnak a 2013/236 határozat 1. cikkének (2) bekezdésében foglalt feladatainak végrehajtása során tett jóváhagyó nyilatkozatai tehát nem bírnak kötelező erővel, így nem kötik a ciprusi hatóságokat.
- 223 Ebből az következik, hogy a Ciprusi Köztársaságnak, amely nem volt köteles elfogadni a kárt okozó intézkedéseket (lásd a fenti 105–155. pontot), a Bizottság, az EKB vagy az eurócsoport engedélyét sem kellett kérnie ezek elfogadásához. Amint az a fenti 221. és 222. pontból kitűnik, mindenesetre a Bizottság, az EKB és az eurócsoport nem adott semmilyen ilyen jellegű engedélyt az e pontokban említett aktusok, illetve magatartások útján.
- 224 Ellenkezőleg, az 1967. július 14-i Kampffmeyer és társai kontra Bizottság ítéletben (5/66, 7/66, 13/66–16/66 és 18/66–24/66, nem tették közzé, EU:C:1967:31, 317. o.) a Bíróság megállapította, hogy az Európai Közösség felelősségét az alapozta meg, hogy a Bizottság helytelen módon engedélyezte a Német Szövetségi Köztársaság számára bizonyos mezőgazdasági védintézkedések elfogadását. Ebben az ügyben a Bizottság engedélye ezen intézkedések elfogadásának feltétele volt. A Közösség felelősségének fennállását tehát nem az alapozta meg, hogy az egyik intézménye jóváhagyott valamely tagállami intézkedést, hanem az, hogy olyan intézkedésre adott engedélyt, amelyet ennek hiányában nem lehetett volna végrehajtani.
- 225 Ennélfogva az 1967. július 14-i Kampffmeyer és társai kontra Bizottság ítéletre (5/66, 7/66, 13/66–16/66 és 18/66–24/66, nem tették közzé, EU:C:1967:31, 317. o.) tett egyszerű utalás nem szolgál magyarázattal arra nézve, hogy a kárt okozó intézkedések elfogadásának jóváhagyása hogyan okozhatta volna a felperesek által elszenvedett vagyoni kárt.
- 226 Ebből következik, hogy a jelen kereset elfogadhatatlan azon részében, amely a kárt okozó rendeletek alperesek általi állítólagos jóváhagyására vonatkozik.
- 227 Másodszor, a BoC nem biztosított bankbetéteinek részvényekké történő átalakításának a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontja szerinti fenntartásához, illetve folyamatos végrehajtásához fűződő kötelezettséget illetően meg kell jegyezni, hogy a felperesek kellő pontossággal megjelölik egyrészt azt a Tanács által tanúsított magatartást, amelyet sérelmesnek tartanak, vagyis szerintük a Tanács e határozattal „jóváhagyta és az uniós joganyag részévé tette” a PSE jogellenes folyósítási feltételeit, és másrészt az állítólagos kár jellegét és mértékét, mindkettőt részletesen

ismertetve a keresetlevélben és annak mellékletében. Amint az a fenti 159. pontból kitűnik, a felperesek szintén kellő pontossággal kifejtik, hogy álláspontjuk szerint milyen okozati összefüggés áll fenn a Tanács általuk jogellenesnek ítélt magatartása és a hivatkozott kár között.

- 228 Harmadszor, a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás aláírását illetően, a felperesek érvei úgy is értelmezhetők, hogy véleményük szerint amennyiben a Bizottság nem írta volna alá a 2013. április 26-i egyetértési megállapodást, az ESM és a Ciprusi Köztársaság nem egyeztetett volna meg abban, hogy a 2013. március 29-én bevezetett kárt okozó intézkedések fenntartása, illetve folyamatos végrehajtása, valamint a kárt okozó rendeletek 2013. július 30-i módosításával bevezetett, és a fenti 33. és 34. pontban említett kárt okozó intézkedések elfogadása a PSE biztosításának szükséges feltételét képezze.
- 229 A hivatkozott kár tehát – legalábbis részben – a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás aláírásának elhatárolásából ered. E tekintetben a felperesek ismertették azokat az indokokat, amelyek alapján úgy vélik, hogy okozati összefüggés áll fenn a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás aláírásában megnyilvánuló magatartás és a hivatkozott kár között.
- 230 Ezzel szemben a felperesek a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás egyeztetésére vonatkozó állításait nem részletezik konkrétabban egyik beadványuk jogi érvelést tartalmazó részében sem. Pontosabban e beadványok alapján egyáltalán nem határozhatók meg azon indokok, amelyek alapján a felperesek úgy vélik, hogy a Bizottság vagy az EKB által a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás egyeztetése során tanúsított magatartás hozzájárult a hivatkozott kár bekövetkezéséhez.
- 231 Negyedszer, az ESM–Szerződés 13. cikkének (7) bekezdése alapján a Bizottság és az EKB által a kárt okozó intézkedések alkalmazásával kapcsolatban ellátott felügyeletre vonatkozóan a fenti 228. és 229. pontban tett megállapítások értelemszerűen alkalmazandók.
- 232 Ötödször, az alperesek, különösen az eurócsoport azzal kapcsolatban tett határozott ígéretei, hogy a kárt okozó intézkedéseket nem fogják elfogadni, a felperesek álláspontja szerint olyan jogos bizalmat keltett bennük, amelyet az említett intézkedések elfogadásával megsértettek. Ezzel a felperesek a kellő pontossággal meghatározták azt a jogellenes magatartást, amelynek elkövetését az alpereseknek róják fel, és azon indokokat, amelyek alapján úgy vélik, hogy okozati összefüggés áll fenn e magatartás és a hivatkozott kár között.
- 233 Hatodszor, a felperesek megjegyzik, hogy az ELA-ra vonatkozóan elfogadott EKB-határozatok hozzájárultak a bizalomvédelem elvének és a tulajdonhoz való jog sérelméhez, továbbá a Laiki gazdasági nehézségeinek elmélyüléséhez, így módon az általuk elszenvedett kár bekövetkeztéhez. Kellő pontossággal meghatározták tehát, hogy milyen szempontból tartják e határozatokat jogellenesnek, ahogyan azon indokokat is, amelyek alapján úgy vélik, hogy okozati összefüggés áll fenn e magatartás és a hivatkozott kár között.
- 234 Ebből következően a jelen kereset megfelel az alkalmazandó alaki követelményeknek, amennyiben először is a BoC nem biztosított bankbetéteinek részvényekké történő átalakításának a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontja szerinti fenntartásához, illetve folyamatos végrehajtásához fűződő kötelezettségre, másodszor a 2013. április 26-i egyetértési megállapodásnak a Bizottság és az EKB általi aláírására, harmadszor az ESM 13. cikkének (7) bekezdése alapján a Bizottság és az EKB által a kárt okozó intézkedések alkalmazásával kapcsolatban ellátott felügyeletre, negyedszer az alperesek, különösen az eurócsoport azzal kapcsolatban tett határozott ígéreteire, hogy a kárt okozó intézkedéseket nem fogják elfogadni, és ötödször az EKB által az ELA-val kapcsolatban elfogadott határozatokra vonatkozik.

2. A belső jogorvoslati lehetőségek kimerítésének állítólagos hiányáról

- 235 Az állítólagos kárra vonatkozó érvelésének keretében a Bizottság lényegében arra hivatkozik, hogy amennyiben ezen kár közvetlen kiváltó oka a nemzeti intézkedésekben keresendő, és semmilyen járulékos kár nem róható fel kizárólag az Uniónak, továbbá a hivatkozott jogellenesség csupán közvetett okozati összefüggésben áll az Unió tevékenységével, úgy a felpereseknek ki kell meríteniük a belső jogorvoslati lehetőségeket ahhoz, hogy az uniós bíróság kártérítési igényükkel kapcsolatban döntést hozhasson.
- 236 A felperesek ezzel szemben azt állítják, hogy az ítélkezési gyakorlat alapján nem kötelesek kimeríteni a belső jogorvoslati lehetőségeket ahhoz, hogy a Törvényszékhez fordulhassanak, mivel egyrészt a kárt okozó intézkedések az Uniónak tudhatók be, másrészt pedig a nemzeti bíróság nem biztosít számukra hatékony bírói jogvédelmet.
- 237 Amennyiben a Bizottság érvelését a jelen kereset elfogadhatóságára, nem pedig a hivatkozott kárra vonatkozóan kell értelmezni, úgy azt el kell utasítani.
- 238 Az ítélkezési gyakorlat alapján az EUMSZ 268. cikk és az EUMSZ 340. cikk második bekezdése szerinti kártérítési keresetet a Szerződés által létrehozott, a magánszemélyekre vonatkozó bírói jogvédelmi rendszer egészét tekintve kell értékelni, elfogadhatóságának tehát lehet – bizonyos esetekben – feltétele azoknak a nemzeti jogorvoslati lehetőségeknek a kimerítése, amelyek lehetőséget adnak valamely nemzeti hatóság által hozott határozat hatályon kívül helyezésére, feltéve, hogy ezen nemzeti jogorvoslati lehetőségek hatékonyan biztosítják az érintett magánszemélyek jogainak védelmét, és alkalmasak a hivatkozott kár megtérítésének biztosítására (lásd ebben az értelemben: 1989. május 30-i Roquette freres kontra Bizottság ítélet, 20/88, EU:C:1989:221, 15. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2006. december 13-i É. R. és társai kontra Tanács és Bizottság ítélet, T-138/03, EU:T:2006:390, 40. pont).
- 239 A 2014. szeptember 18-i Holcim (Romania) kontra Bizottság ítéletben (T-317/12, EU:T:2014:782, 73–77. pont) a Törvényszék pontosította, hogy a belső jogorvoslati lehetőségek kimerítésének hiányából fakadó elfogadhatatlanság esetei azon esetekre korlátozódnak, amelyekben a jogorvoslati lehetőségek kimerítésének hiánya olyannyira lehetetlenné teszi az uniós bíróság előtt hivatkozott kár terjedelmének és természetének meghatározását, hogy nem teljesülnek az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-a c) pontjának a fenti 215. és 216. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat szerint értelmezett követelményei.
- 240 Márpedig a jelen ügyben a Törvényszék meg tudja határozni a hivatkozott kár terjedelmét és természetét, mivel azt a felperesek kellő pontossággal ismertették beadványaiban és azok mellékletében. Ennélfogva, és anélkül hogy szükséges lenne meghatározni, hogy a fenti 234. pontban említett aktusok és magatartások a nemzeti bíróság előtt kereseti kérelem tárgyát képezhetik-e, nem állapítható meg, hogy a jelen kereset azon egyetlen ok miatt elfogadhatatlannak minősülne, hogy a felperesek nem merítették ki a belső jogorvoslati lehetőségeket.
- 241 E körülmények között legfeljebb azt lehetne megállapítani, hogy a nemzeti bíróság előtt a jelen kereset tárgyát képező kár megtérítése iránt egy vagy több felperes által indított eljárás befolyással lehet e kereset megalapozottságának vizsgálatára. Az ítélkezési gyakorlat szerint, először is, ha egy és ugyanazon kár megtérítése iránt valamely személy két keresetet nyújtott be, amelyek közül az egyik egy nemzeti hatóság ellen irányul a nemzeti bíróság előtt, a másik pedig egy uniós intézmény vagy szerv ellen irányul az uniós bíróság előtt, továbbá másodszor fennáll a veszélye annak, hogy a két eljáró bíróságnak a kárra vonatkozó eltérő értékelése miatt az említett személyt elégtelenül vagy túlzott mértékben kártalanítják, az uniós bíróságnak a kárról történő határozat meghozatala előtt meg kell várnia, hogy a nemzeti bíróság az eljárást befejező határozattal döntsön az elé terjesztett keresetről (lásd ebben az értelemben: 1967. július 14-i Kampffmeyer és társai kontra Bizottság ítélet, 5/66, 7/66, 13/66–16/66 és 18/66–24/66, nem tették közzé, EU:C:1967:31, 344. o.; 2006. december 13-i É. R. és

társai kontra Tanács és Bizottság ítélet, T-138/03, EU:T:2006:390, 42. pont). Az uniós bíróság hasonló esetben – azelőtt, hogy a kár fennállásáról és terjedelméről döntene – köteles megvárni a nemzeti bíróság határozathozatalát. A nemzeti bíróság határozathozatala előtt az uniós bíróságnak lehetősége van azonban annak meghatározására, hogy a felrótt magatartás megalapozhatja-e az Unió szerződésen kívüli felelősségét (lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 18-i Holcim [Romania] kontra Bizottság ítélet, T-317/12, EU:T:2014:782, 80. pont).

- 242 Ennélfogva, még abban az esetben is, ha a jelen ügyben egy vagy több felperes a jelen kereset tárgyát képező kár megtérítése iránt keresetet nyújtott volna be a ciprusi bíróságoknál, semmi nem akadályozná a Törvényszéket abban, hogy a hivatkozott jogellenességre vonatkozóan döntést hozzon e bíróságok határozathozatala előtt.

C. A Törvényszék hatáskörére és a kereset elfogadhatóságára vonatkozó következtetés

- 243 A fent kifejtettek összességére tekintettel meg kell állapítani, hogy a Törvényszék hatásköre kiterjed a jelen kereset elbírálására, amely elfogadható azon részében, amely először is a BoC nem biztosított bankbetéteinek részvénné való átalakításának a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontja szerinti fenntartásához, illetve folyamatos végrehajtásához fűződő kötelezettségre, másodszor a 2013. április 26-i egyetértési megállapodásnak a Bizottság és az EKB általi aláírására, harmadszor az ESM–Szerződés 13. cikkének (7) bekezdése alapján a Bizottság és az EKB által a kárt okozó intézkedések alkalmazásával kapcsolatban ellátott felügyeletre, negyedszer az alperesek, különösen az eurócsoport azzal kapcsolatban tett határozott ígéreteire, hogy a kárt okozó intézkedéseket nem fogják elfogadni, és ötödször az EKB által az ELA-val kapcsolatban elfogadott határozatokra vonatkozik.
- 244 Ezzel szemben, az alpereseknek felrótt egyéb aktusok és magatartások vonatkozásában meg kell állapítani a kereset részleges elfogadhatatlanságát, és e részében a Törvényszék hatáskörének hiányát. Az érdemi vizsgálat tárgyát tehát csak azok a jogalapok és érvek képezik, amelyek a fenti 243. pontban ismertetett aktusokhoz és magatartásokhoz kapcsolódnak.

D. Az ügy érdeméről

- 245 Az EKB-nak az EUMSZ 340. cikk harmadik bekezdése alapján fennálló szerződésen kívüli felelősségére vonatkozóan értelemszerűen alkalmazandó állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy az Unió EUMSZ 340. cikk második bekezdése szerinti szerződésen kívüli felelősségének megállapításához több feltétel együttes teljesülése szükséges, nevezetesen az uniós intézménnyel szemben kifogásolt magatartás jogellenessége, a kár tényleges jellege, valamint az intézmény magatartása és a hivatkozott kár közötti okozati összefüggés fennállása (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 64. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 65. pont). Amennyiben e három feltétel együttes teljesülése szükséges, az a körülmény, hogy egyikük nem teljesül, elegendő a kártérítési kereset elutasításához (1999. szeptember 9-i Lucaccioni kontra Bizottság ítélet, C-257/98 P, EU:C:1999:402, 14. pont).
- 246 A jelen ügyben először azt szükséges vizsgálni, hogy az alpereseknek felrótt magatartás jogellenességére vonatkozó első feltétel teljesül-e.
- 247 E tekintetben a Bíróság már több alkalommal is tisztázta, hogy az Unió szerződésen kívüli felelősséget csak olyan jogszabály kellően súlyos megsértése alapozhatja meg, amelynek célja, hogy a magánszemélyek számára jogokat keletkeztessen (lásd: 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 65. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 248 Keresetükben a felperesek arra hivatkoznak, hogy az alperesek az érintett bank betéteseiből, illetve részvényeseiből álló zárt csoport érdekének a figyelmen kívül hagyásával jártak el, ezzel kellően súlyosan megsértve az uniós jog magánszemélyek védelmét szolgáló három szabályát, azaz a tulajdonhoz való jogot, a bizalomvédelem elvét és az egyenlő bánásmód elvét.
- 249 Ezzel szemben a Tanács és az EKB lényegében azt állítja, hogy sem a fenti 243. pontban hivatkozott aktusok és magatartások, sem a kárt okozó intézkedések nem sértik az uniós jogot.
- 250 Mivel a Bizottság úgy tekinti, hogy a hivatkozott kár kizárólag a Ciprusi Köztársaságnak tudható be, következetesen tartózkodik attól, hogy ezen – álláspontja szerint a Ciprusi Köztársaság által egyoldalúan meghozott – intézkedések jogszerűségét védje, és lényegében a felperesek által hivatkozott jogellenességre irányulóan terjeszt elő észrevételeket.
- 251 A Törvényszék sorra megvizsgálja a hivatkozott jogsértéseket, először a tulajdonhoz való jog (lásd az alábbi 252–402. pontot), másodszor a bizalomvédelem elve (lásd az alábbi 404–439. pontot) és harmadszor az egyenlő bánásmód elve (lásd a lenti 440–508. pontot) tekintetében.

1. A tulajdonhoz való jog esetleges megsértéséről

- 252 A felperesek úgy vélik, hogy a Charta 17. cikkének (1) bekezdésébe és az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) ítélkezési gyakorlatába ütközően megfosztották őket az érintett bankoknál elhelyezett betéteik, illetve az e bankokban birtokolt részvényeik tulajdonjogától.
- 253 Az alperesek vitatják a felperesek érvelését.
- 254 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Charta 17. cikkének (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jog nem abszolút jog. Amint az a Charta 52. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, e jog gyakorlása korlátozásnak vethető alá, azzal a feltétellel, hogy e korlátozások ténylegesen az Unió által elérni kívánt közérdekű céloknak felelnek meg, és a kitűzött cél vonatkozásában nem jelentenek aránytalan és elfogadhatatlan beavatkozást, amely épp az említett jog tartalmát veszélyeztetné (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 69. és 70. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 255 E tekintetben az ESM-Szerződés 12. cikkéből kitűnik, hogy egy olyan egyetértési megállapodás elfogadása, mint a 2013. április 26-i, az Unió által követett általános érdekű célkitűzést szolgál, azaz azt, hogy biztosítsa az egész euróövezet bankrendszerének stabilitását. A pénzügyi szolgáltatások ugyanis központi szerepet játszanak az Unió gazdaságában. Mivel a különböző piacokon tevékenykedő vállalkozások számára lényeges finanszírozási forrást jelentő bankok között gyakori a szoros összefonódás, egy vagy több bank működési zavara gyorsan továbbgyűrűzhet a többi bankra is, akár az érintett tagállamban, akár más tagállamokban, ezáltal negatív átgyűrűző hatásokat fejthet ki a gazdaság más ágazataiban (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 71. és 72. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; EJEB, 2012. július 10., Grainger és társai kontra Egyesült Királyság, CE:ECHR:2012:0710DEC003494010, 39. és 42. pont; 2016. július 21., Mamatas és társai kontra Görögország, CE:ECHR:2016:0721JUD 006306614, 103. pont).
- 256 A 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítéletben (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 73–75. pont) a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a fenti 255. pontban hivatkozott általános érdekű célkitűzésre figyelemmel, valamint a pénzügyi veszteségek azon közvetlen veszélyére tekintettel, amelynek az érintett bankok betéteseinek e bankok fizetéseképtelensége esetén ki lettek volna téve, a fenti 31–35. pontban ismertetett kárt okozó intézkedések közül három – a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.23–1.27. pontjában foglaltaknak megfelelően – nem minősül olyan aránytalan és elviselhetetlen beavatkozásnak, amely

magának a fellebbezők tulajdonhoz való jogának a lényegét sértené, következésképpen ezen intézkedések nem tekinthetők e jog indokolatlan korlátozásának. Ezen intézkedések között szerepel először is a Laiki biztosított betéteinek BoC általi átvétele és a nem biztosított betéteknek a felszámolásra váró Laikinál tartása, másodszor a BoC nem biztosított betétei 37,5%-ának teljes szavazati jogot és osztalékhoz való jogot biztosító részvényekké történő átalakítása, és harmadszor, ezen nem biztosított betétek egy részének átmeneti befagyasztása annak pontosítása mellett, hogy amennyiben a BoC a válságfeltételek esetére fennálló 9%-os minimális sajáttőkeszintre irányuló célkitűzést túllépően feltőkésítésre kerül, részvényfelvásárlásra kerül sor annak érdekében, hogy a nem biztosított betéteseknek a „felültőkésítésnek” megfelelő összeget visszatérítsék (a továbbiakban együttesen: a kárt okozó intézkedések első sorozata).

- 257 A Bíróság azonban a 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítéletében (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701) nem vizsgálta, hogy a két másik kárt okozó intézkedés összeegyeztethető-e a tulajdonhoz való joggal. Lényegében a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.24. pontjából kitűnő, illetve a 96. és 97. sz. rendeletben foglalt, a görög fióktelepek értékesítésére vonatkozó intézkedésről (lásd a fenti 31. pontot), valamint a BoC törzsrészvényeinek névértékét egy euróról egy eurócentre csökkentő intézkedésről van szó, amely utóbbit a 103. sz. rendelet és ennek 2013. július 30-i módosításai írják elő, és amely intézkedés a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.26. pontjában előírányzottaknak megfelelően a BoC feltőkésítését szolgálja (lásd a fenti 34. pontot) (a továbbiakban együttesen: a kárt okozó intézkedések második sorozata).
- 258 A Törvényszék elsőként azt vizsgálja, hogy a kárt okozó intézkedések első sorozata összeegyeztethető-e a felperesek tulajdonhoz való jogával (lásd az alábbi 259–324. pontot), ezt követően pedig a kárt okozó intézkedések második sorozatával való összeegyeztethetőség kérdésére tér át (lásd az alábbi 326–360. pontot). A Törvényszék harmadik lépésben az EKB alapokmánya 14.4 cikkének, a megfelelő ügyintézéshez való jognak, valamint a méltányosság és a következetesség követelményének megsértésére alapított érveket vizsgálja meg, amelyekre felperesek a tulajdonhoz való joguk megsértésére alapított kifogásuk alátámasztása érdekében hivatkoznak (lásd az alábbi 362–402. pontot).

a) A kárt okozó intézkedések első sorozatáról

- 259 A jelen ügyben a felperesek nem vitatják a Bíróság által a 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítéletben (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701) kialakított azon álláspontot (lásd a fenti 255. és 256. pontot), hogy a kárt okozó intézkedések első sorozata általános érdekű célkitűzést követ. A felperesek ugyanakkor vitatják a Bíróság által az említett ítéletben levont azon következtetés jelen ügyre való alkalmazhatóságát, amely szerint a kárt okozó intézkedések első sorozata nem minősül olyan aránytalan és elviselhetetlen beavatkozásnak, amely az érintett bankok betétesei tulajdonhoz való jogának a lényegét sértené, következésképpen ezek nem tekinthetők e jog indokolatlan korlátozásának. Három érvet fejtenek ki e tekintetben, az első a Bíróság által az említett ítéletben elvégzett vizsgálat jellegére (lásd az alábbi 260–262. pontot), a második az ezen ítélet alapjául szolgáló ügyben a felperesek által hivatkozott bizonyítékokra (lásd az alábbi 263–266. pontot), a harmadik pedig azon követelmény tiszteletben tartására vonatkozik, amely szerint a tulajdonhoz való jog bármely korlátozását törvényben kell előírni, és annak az elérni kívánt céllal arányosnak kell lennie (lásd az alábbi 267–324. pontot).

1) A Bíróság által a 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítéletben (C-8/15 P–C-10/15 P) elvégzett vizsgálat jellegéről

- 260 A felperesek arra hivatkoznak, hogy a 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítéletben (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701) a Bíróság a betétesek tulajdonhoz való jogának esetleges megsértését csupán a – többek között a kárt okozó intézkedések első sorozatára vonatkozó – 1.23–1.27. pontoknak a 2013. április 26-i egyetértési megállapodásba történő beiktatására

tekintettel vizsgálta. A Bíróság vizsgálata tehát nem terjedt ki az alperesek magatartására, amelynek jogellenességére a jelen ügyben hivatkoznak. E magatartás kontinuumot képez, amely az alperesek által a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás előtt eszközölt intézkedésekkel kezdődik, és a megállapodás aláírását követő további intézkedésekkel folytatódik. Márpedig a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.23–1.27. pontja azon intézkedéseket foglalják magukba, amelyeket a megállapodás aláírását megelőzően fogadtak el, így azok az alpereseknek tudhatók be.

261 Ezen érv a 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701) téves értelmezéséből adódik. Igaz, a Bíróság ezen ítélet 75. pontjában kimondta, hogy nem tekinthető úgy, hogy a Bizottság azáltal, hogy lehetővé tette a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.23–1.27. pontjának elfogadását, hozzájárult a fellebbezők tulajdonhoz való jogának megsértéséhez. Mindazonáltal ennek megállapításához a Bíróság az ítélet 73. és 74. pontjában megvizsgálta, hogy a kárt okozó intézkedések első sorozata, a megállapodás 1.23–1.27. pontjában foglaltak alapján, önmagában sérti-e a fellebbezők tulajdonhoz való jogát. Az említett pontokban kifejtett érvelés tehát ezen intézkedések tényleges jogszerűségére vonatkozott. Azt az állítást, amely szerint a sérelmezett magatartás kontinuumot alkot, a fenti 158. pontban már elvetettük.

262 A felperesek első érvét tehát el kell utasítani.

2) A 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet (C-8/15 P–C-10/15 P) alapjául szolgáló ügyben a felperesek által hivatkozott bizonyítékokról

263 A felperesek arra hivatkoznak, hogy a Bíróság által a 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítéletben (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701) a tulajdonhoz való jog megsértésére vonatkozóan levont következtetést a fellebbezők korlátozott bizonyítási indítványaira figyelemmel szükséges értelmezni. Nyilvánvaló ugyanis, hogy az ezen ítélet alapjául szolgáló ügyben sem a Törvényszék, sem a Bíróság nem vizsgált meg semmiféle olyan bizonyítékot, amely a tulajdonhoz való jog megsértését támasztotta volna alá. Márpedig a jelen ügyben a felperesek számos bizonyítékkal szolgáltak azon körülményekkel kapcsolatban, amelyek „az eurócsoport nyilatkozatának” elfogadásához vezettek, szemléltetve az alperesek ezen nyilatkozat előtt és után tanúsított magatartását. E bizonyítékok, amelyeket a Bíróság nem vizsgált a 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítéletben (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701), aprólékos elemzés tárgyát kellene képezzék a jelen ügyben annak érdekében, hogy meg lehessen határozni, hogy a kárt okozó intézkedések a felperesek tulajdonhoz való jogába való túlzott beavatkozásnak minősülnek-e, valamint a felperesek hatékony bírói jogvédelmének biztosítása céljából.

264 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a felperesek által hivatkozott bizonyítékok elsősorban a kárt okozó intézkedések alpereseknek való betudhatóságára, valamint a hivatkozott kár ténylegességére vonatkoznak. Ezen bizonyítékok önmagukban nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy a Bíróság által a 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítéletben (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701) a tulajdonhoz való jog sérelmére vonatkozóan levont következtetések jelen ügyre nem alkalmazhatók.

265 Következésképpen a felperesek második érvét el kell utasítani, amennyiben az a kárt okozó intézkedések alpereseknek való betudhatóságával, valamint a hivatkozott kár ténylegességével kapcsolatos bizonyítékokra vonatkozik.

266 Ugyanakkor, mivel a felperesek által hivatkozott egyes bizonyítékok értékelhetők úgy, mint amelyek annak alátámasztására irányulnak, hogy a kárt okozó intézkedések első sorozata sérti a tulajdonhoz való jogot, ezeket a szükséges mértékben a felperesek azon követelményekkel kapcsolatban kifejtett érveikhez fűződően vizsgáljuk, amelyek szerint a tulajdonhoz való jog bármely korlátozását törvényben kell előírni, és annak az elérni kívánt céllal arányosnak kell lennie.

3) Azon követelmények tiszteletben tartásával kapcsolatban, amelyek szerint a tulajdonhoz való jog bármely korlátozását törvényben kell előírni, és annak az elérni kívánt céllal arányosnak kell lennie

267 A felperesek lényegében arra hivatkoznak, hogy a kárt okozó intézkedések első sorozata nyilvánvalóan sérti a tulajdonhoz való jogukat, amennyiben ezen intézkedéseket nem törvény írta elő, és amelyeket anélkül fogadtak el, hogy lehetőséget biztosítottak volna a védelemhez való joguk gyakorlására, illetve annak ellenére fogadtak el, hogy kevésbé korlátozó intézkedéseket – például a betétek összegükkel arányos csökkentésének előírása – is alkalmazhattak volna. E tekintetben a felperesek a keresetlevelükben már korábban megjelölték, hogy a Charta 17. cikkének (1) bekezdéséből annak követelménye következik, hogy minden tulajdonjogot érintő korlátozást törvénynek kell előírnia, és annak az elérni kívánt céllal arányban kell állnia.

268 A Törvényszék egymást követően vizsgálja a kárt okozó intézkedések első sorozatának azon követelményekkel való összeegyeztethetőségét, amelyek értelmében a tulajdonhoz való jog bármely korlátozását egyrészt törvényben kell előírni, másrészt annak az elérni kívánt céllal arányosnak kell lennie. Ennek során a Törvényszék figyelembe veszi azt, hogy a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.27. pontjának megfelelően azon nem biztosított BoC-betéteket, amelyeket befagyasztottak, részvényekké is át lehetett alakítani, amint az a jelen ügyben történt (lásd a fenti 32. és 33. pontot).

i) Azon követelményről, amely szerint minden tulajdonjogot érintő korlátozást törvénynek kell előírnia

269 Azon állításuk alátámasztására, amely szerint a kárt okozó intézkedéseket nem törvény írta elő, a felperesek az EJEB-nek az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény (a továbbiakban: EJE) 1. kiegészítő jegyzőkönyvének 1. cikkéhez kapcsolódó ítélkezési gyakorlatára hivatkoznak, amely minden tulajdonjogot érintő korlátozással kapcsolatban megköveteli, hogy az világos, előrelátható és hozzáférhető jogi kereten alapuljon.

270 Márpedig a felperesek szerint nincs olyan uniós jogszabály, amely a szóban forgó időszakban lehetővé tette volna az alperesek számára, hogy elfogadják a kárt okozó intézkedéseket, amelyek egyébiránt nem felelnek meg „a jogbiztonság, az eljárás szabályszerűsége és előreláthatósága követelményének”. Ily módon a kárt okozó intézkedéseket a CKB kormányzója fogadta el azon diszkrecionális jogkörének keretében, amellyel egy pontatlan megfogalmazású törvény ruházta fel, amely sem átlátható kártalanítási eljárásról, sem bírói jogvédelemhez való jogról nem rendelkezett, miközben sem nemzeti, sem uniós szinten nem biztosították az érdekelt felekkel való konzultáció lehetőségét, illetve nem adtak alkalmat arra, hogy az érintett bank részvényesei és betétese álláspontjukat kifejezhessék.

271 A Tanács és az EKB vitatja a felperesek érvelését.

272 Emlékeztetni kell arra, hogy a Charta 17. cikkének (1) bekezdése és 52. cikkének (1) bekezdése értelmében tulajdonától senkit sem lehet megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből, a törvényben meghatározott esetekben és feltételekkel, valamint az ezáltal elszenvedett veszteségeiért kellő időben fizetett méltányos összegű kártalanítás mellett történik. E jog terjedelmének meghatározásához, a Charta 52. cikkének (3) bekezdésére tekintettel, figyelembe kell venni az EJE 1. kiegészítő jegyzőkönyvének 1. cikkét (lásd ebben az értelemben: 2008. szeptember 3-i Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság ítélet, C-402/05 P és C-415/05 P, EU:C:2008:461, 356. pont). Márpedig az EJEB ítélkezési gyakorlata értelmében a „törvényben előírt” kifejezés nem csupán azt követeli meg, hogy a sérelmezett intézkedés valamely nemzeti jogszabályon alapuljon, hanem a szóban forgó jogszabály „törvényi” minőségét is, azzal, hogy e törvény az érdekelt számára hozzáférhető legyen, joghatásait tekintve pedig előrelátható (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2010. július 13., Kurić és társai kontra Szlovénia, CE:ECHR:2010:0713JUD 002682806, 363. pont).

- 273 Meg kell tehát vizsgálni, hogy a kárt okozó intézkedések első sorozatát világos, hozzáférhető és előrelátható jogi keret, illetve megfelelő kártalanítási rendszer és bírói jogvédelem hiányában fogadták-e el.
- 274 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy a kárt okozó intézkedéseket a CKB kormányzója a ciprusi parlament által jóváhagyott, 2013. március 22-i törvény alapján hozta meg.
- 275 Valóban igaz, amint arra a felperesek is lényegében hivatkoznak, hogy a 2013. március 22-i törvény igen széles körű jogosultságokat ruház a CKB-ra. Konkrétabban, a CKB rendelettel átalakíthatja a szanálási eljárás alá vont intézmény adósságait és kötelezettségeit (2013. március 22-i törvény 12. pontjának (1) bekezdése, lásd a fenti 24. pontot), az ilyen intézményeket – bármilyen más jogszabályi vagy alapokmányban foglalt rendelkezéstől függetlenül – az alaptőke megemelésére kötelezheti (2013. március 22-i törvény 8. pontjának (1) bekezdése), valamint elrendelheti bizonyos eszközök értékesítését, anélkül hogy ahhoz az igazgatótanács vagy a részvényesek hozzájárulását kellene kérnie (2013. március 22-i törvény 9. pontjának (1) bekezdése). Mindazonáltal az az egyedüli körülmény, hogy a 2013. március 22-i törvény számos, illetve széles körű intézkedés elfogadására ad lehetőséget, nem jelenti azt, hogy e törvény ne lenne világos, pontos és kiszámítható.
- 276 Másodszor, meg kell állapítani, hogy a 2012. március 22-i törvény egy sor biztosítékot nyújt az érintett bankok hitelezői és részvényesei számára. Először is, e törvény 3. pontja (2) bekezdésének a) és b) pontja előírja, hogy elsőként a szanálási eljárás alá vont intézmény részvényesei viselik a szanálási intézkedésekből eredő veszteségeket, az intézmény hitelezőit csak őket követően terhelik e veszteségek. Az említett törvény 3. pontja (2) bekezdésének d) pontja úgy rendelkezik, hogy az e törvény alapján elfogadott intézkedések a hitelezőket nem hozhatják hátrányosabb helyzetbe annál, mint amilyen helyzetbe a szóban forgó intézmény felszámolása esetén kerülnének. A szóban forgó törvény 12. pontjának (14) bekezdése pontosítja, hogy az ugyanezen törvény 12. pontjának (1) bekezdése értelmében a szanálási eljárás alá vont intézmény adósságainak és kötelezettségeinek átalakítása esetén az érintett felek követeléseit legalább ugyanolyan összegig teljesítik, mint amelyhez a ciprusi jog értelmében az említett bankok felszámolása esetén jutottak volna (lásd fenti 24. pont).
- 277 Másodszor, még ha azt is feltételezzük, hogy azon követelmény, amely szerint minden tulajdonjogot érintő korlátozást törvénynek kell előírnia, egyben azt is megköveteli, hogy adott esetben az ilyen korlátozásból eredő veszteség megtérítésére irányuló kártérítési eljárást is törvényben kell szabályozni, a 2013. március 22-i törvény 26. pontjának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy aki úgy véli, hogy a szanálási intézkedésekből eredően tulajdonhoz való joga indokolatlanul sérült, kártalanítása érdekében az illetékes nemzeti bírósághoz fordulhat. Ezen törvény 26. pontjának (2) és (3) bekezdése pontosítja, hogy amennyiben az érintett fél úgy ítéli meg, hogy jelentősen hátrányosabb pénzügyi helyzetbe került annál, mint amilyen helyzetbe a szanálási intézkedések meghozatala nélkül, az érintett bank azonnali felszámolása esetén került volna, az említett törvény alapján elfogadott aktusok és intézkedések, illetve létrejött ügyletek sérelme nélkül, kizárólag az elszenvedett veszteségekre vonatkozóan kártalanítást követelhet.
- 278 Ezzel kapcsolatban a felperesek egyrészt arra hivatkoznak, hogy a 2013. március 22-i törvény 26. pontjának (3) bekezdése értelmében benyújtott igényeket – a törvény 29. pontjában foglalt eset kivételével – sem a szanálási hatósággal szemben, sem a szanálási intézkedés elfogadásából eredő tevékenység-, vagyon-, illetve eszközátruházás jogosultjával szemben nem lehet előterjeszteni. Következésképpen a felperesek úgy vélik, hogy nem lehet tudni, kivel szemben nyújtható be kereset.
- 279 E tekintetben rá kell mutatni, hogy a ciprusi jog hatálya alá tartozik az, hogy kivel szemben indítható kereset a 2013. március 22-i törvény alapján elfogadott szanálási intézkedés által jogellenesen okozott kár megtérítése iránt. Az ügy iratai alapján nem válaszolható meg ez a kérdés, amely – a jelen ügy keretei között – mindenesetre nem a Törvényszék feladata. Ugyanakkor meg kell állapítani, hogy sem a 2013. március 22-i törvény 26. pontjának (3) bekezdése, sem az ügy iratai alapján nem jelenthető ki, hogy az e törvény alapján elfogadott szanálási intézkedés által jogellenesen okozott kár megtérítése

iránti keresetindítás a gyakorlatban lehetetlen. Ezenkívül, amint azt maguk a felperesek is elismerik, a 2013. március 22-i törvény 29. pontja rögzíti, hogy a szanálási hatóság csalás, rosszhiszeműség vagy súlyos gondatlanság esetén felelősségre vonható.

- 280 Másrészt, a felperesek arra hivatkoznak, hogy a 2013. március 22-i törvény 22. pontja először is azt írja elő, hogy a szanálási intézkedések végrehajtása érdekében a szanálási hatóságnak értékelést kell végeznie, majd e hatóságot igen széles mérlegelési jogkörrel ruhazza fel. A felperesek hangsúlyozzák, hogy ezen törvény 22. pontjának (7) bekezdésével összhangban az említett értékelés nem képezheti külön bírósági vizsgálat tárgyát, hanem csupán a „jelen szakasz” alapján elfogadott határozattal együtt vizsgálható. A felperesek szerint ebből az következik, hogy azoknak, akik úgy ítélik meg, hogy valamely szanálási intézkedés rontott pénzügyi helyzetükön, a szanálási hatóság szabad mérlegelésére bízott értékelését kell vitatniuk. Márpedig nem világos, hogy – hacsak nem alábecsült – hogyan vitatható eredményesen ez az értékelés.
- 281 E tekintetben elegendő rámutatni arra, hogy a 2013. március 22-i törvény 22. pontjában semmi nem utal arra, hogy az ilyen értékelés a kártalanítási igény ügyében eljáró bíróságot bármennyiben is kötné. Meg kell tehát állapítani, hogy a felpereseknek nem sikerült bizonyítaniuk, hogy e rendelkezés a gyakorlatban az erre irányuló kérelem előterjesztésének lehetetlenségét vagy hatástalanságát eredményezné.
- 282 Harmadszor, nem állapítható meg, hogy a kárt okozó intézkedések semmilyen lehetőséget ne biztosítanának a felperesek álláspontjának kifejtésére. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az alkalmazandó eljárásoknak megfelelő lehetőséget kell biztosítaniuk az érintett személy számára arra, hogy ügyével az illetékes hatóságokhoz fordulhasson. E feltétel betartásáról való meggyőződés érdekében, amely feltétel az EJEE 1. kiegészítő jegyzőkönyve 1. cikkének szerves részét képező követelmény, az alkalmazandó eljárásokat általános szempontból kell megítélni (lásd ebben az értelemben: 2008. szeptember 3-i Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság ítélet, C-402/05 P és C-415/05 P, EU:C:2008:461, 368. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; EJEB, 2004. július 20., Bäck kontra Finnország, CE:ECHR:2004:0720JUD 003759897, 56. pont). Ily módon az említett követelmény nem értelmezhető úgy, mint amely alapján az érintett személynek minden körülmények között biztosítani kell a lehetőséget arra, hogy álláspontját a tulajdonhoz való jogát érintő intézkedések meghozatalát megelőzően fejthesse ki az illetékes hatóságok előtt (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2006. szeptember 19., Maupas és társai kontra Franciaország, CE:ECHR:2006:0919JUD 001384402, 20. és 21. pont). Ez a helyzet olyan esetben, mint a jelen ügyben is, amikor a szóban forgó intézkedések, bár szankciónak nem minősülnek, mégis rendkívüli sürgősséget igényelnek. Ez utóbbi tekintetében ugyanis meg kell jegyezni, amint arra az EKB a tárgyalás során felhívta a figyelmet, hogy a ciprusi pénzügyi rendszer stabilitásának megőrzése érdekében az érintett bankok összeomlása közvetlen veszélyének elhárítása, és ennek az euróövezet más tagállamaiba történő továbbgyűrűzésének megakadályozása volt a tét. Márpedig olyan előzetes konzultációs eljárás bevezetése, amelynek keretében az érintett bankok több ezer betétese és részvényese a kárt okozó rendeletek elfogadását megelőzően hatékonyan kifejthette volna álláspontját a CKB előtt, elkerülhetetlenül késleltette volna az összeomlás megelőzésére irányuló intézkedések bevezetését. A ciprusi pénzügyi rendszer stabilitásának fenntartására irányuló célkitűzés megvalósítása, és így módon az euróövezet más tagállamaiba történő továbbgyűrűzés megakadályozása komoly veszélybe került volna (lásd ebben az értelemben és analógia útján: EJEB, 2016. július 21., Mamatas és társai kontra Görögország, CE:ECHR:2016:0721JUD 006306614, 139. pont).
- 283 Mindazonáltal e körülmények között az érintett személyek számára – a megkívánt eljárási biztosítékok mellett – biztosítani kell a bírósági eljárás lehetőségét, mégpedig oly módon, hogy a nemzeti bíróságok hatékony és méltányos döntést hozhassanak a tulajdonhoz való jog állítólagos megsértésére vonatkozó jogvitákban. Márpedig, amint az a fenti 277. és 279–281. pontból kitűnik, a jelen ügyben ez a helyzet áll fenn.

- 284 Negyedszer, amint azt a Bizottság helytállóan észrevételezte, az a körülmény, hogy a szóban forgó időszakban a bankok belső feltőkésítésére vonatkozóan nem létezett uniós harmonizációs intézkedés, semmiképp nem jelenti azt, hogy a tagállamok számára tilos lett volna ezzel kapcsolatban intézkedéseket hozni. E harmonizációs intézkedések hiányából főképp nem következik az, hogy az uniós intézmények ne nyújthattak volna támogatást a ciprusi hatóságoknak ezen intézkedések végrehajtásában, vagy ne követelhatték volna meg ezek fenntartását, illetve folyamatos végrehajtását.
- 285 A fentiekből következik, hogy felpereseknek nem sikerült bizonyítani azt, hogy a kárt okozó intézkedések első sorozatát nem törvény írta elő.

ii) Azon követelményről, amely szerint minden tulajdonjogot érintő korlátozásnak arányosnak kell lennie

- 286 A felperesek azt vetik fel, hogy a kárt okozó intézkedések első sorozata nem arányos az általuk elérni kívánt céllal, amennyiben rájuk jelentős terhet rótt. Egyrészt meg kellett fizetniük azokért a hibákért, amelyeket a Ciprusi Köztársaság kormánya az uniós intézmények korábbi beavatkozása híján elkövetett, valamint az EKB gondatlanságáért, amely szerv „engedékeny ELA-politikája” jelentős mértékben hozzájárult a Laiki adósságának felhalmozódásához. Másrészt, az alperesek nem vettek számításba olyan alternatív intézkedéseket, amelyek kevésbé korlátozták volna a felperesek tulajdonjoghoz való jogát.
- 287 A Tanács és az EKB vitatja a felperesek érvelését.
- 288 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítéletben (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 73–75. pont) a Bíróság már egyértelműen állást foglalt a kárt okozó intézkedések első sorozata által követett célkitűzés arányosságáról, azt a következtetést vonva le, hogy az nem minősül olyan aránytalan és elviselhetetlen beavatkozásnak, amely az érintett bankok betéteseinek tulajdonhoz való jogának a lényegét sértené. Márpedig a felperesek nem szolgáltak magyarázattal arra nézve, hogy e megállapítás miért ne lenne alkalmazható a jelen ügyre. Az első kifogással kapcsolatban tehát meg kell állapítani, hogy e megállapítás értelemszerűen alkalmazható.
- 289 Másodszor, és mindenesetre, a felperesek által a kárt okozó intézkedések első sorozatának aránytalanságával kapcsolatban felhozott érvek alapján, a jelen ügyben nem vonható le más következtetés, mint amire a Bíróság a 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítéletében (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 73–75. pont) e tekintetben jutott.
- 290 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a tulajdonjog korlátozása nem lehet túlzott. Egyrészt, a szóban forgó korlátozásnak meg kell felelnie a kitűzött általános érdekű célnak, és e szempontból szükségesnek és arányosnak kell lennie. Másrészről a tulajdonhoz való jog „lényeges tartalma”, azaz lényege nem sérülhet (lásd ebben az értelemben: 2008. szeptember 3-i Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság ítélet, C-402/05 P és C-415/05 P, EU:C:2008:461, 355–360. pont; 2017. június 13-i Florescu és társai ítélet, C-258/14, EU:C:2017:448, 53 és 54. pont; 2014. február 27-i Ezz és társai kontra Tanács ítélet, T-256/11, EU:T:2014:93, 200. pont).
- 291 Amikor, mint a jelen ügyben is, az uniós intézményeknek összetett és változó körülmények között technikai jellegű döntéseket kell hoznia, és összetett előrejelzéseket és értékeléseket kell végeznie, az említett intézmények számára széles mérlegelési jogkört kell biztosítani azon intézkedések jellege és terjedelme tekintetében, amelyekhez támogatást nyújtanak, illetve amelyek fenntartását vagy folyamatos végrehajtását előírják. Ilyen összefüggésben a sérelmezett magatartás jogellenességére vonatkozó feltétel teljesüléséhez annak igazolása szükséges, hogy az érintett intézmény mérlegelési jogkörének korlátait nyilvánvalóan és súlyosan túllépte (lásd ebben az értelemben: 2014. július 10-i

Nikolaou kontra Számvevőszék ítélet, C-220/13 P, EU:C:2014:2057, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 68. pont).

- ²⁹² A fenti elvekre figyelemmel kell a felperesek érveit megvizsgálni. Közelebbről, a Törvényszék mindenekelőtt azt vizsgálja meg, hogy a kárt okozó intézkedések első sorozata alkalmas volt-e arra, hogy hozzájáruljon a kitűzött cél megvalósításához (lásd az alábbi 293–299. pontot), ezt követően azt, hogy e cél megvalósításához mérten arányos és szükséges volt-e (lásd az alábbi 300–313. pontot), végül azt, hogy a kárt okozó intézkedések első sorozata az említett célkitűzéshez képest nem járt-e aránytalan hátránnyal (lásd az alábbi 317–323. pontot).

– A kárt okozó intézkedések első sorozatának arra való alkalmasságáról, hogy hozzájáruljon a kitűzött cél megvalósításához

- ²⁹³ Az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően ellenőrizni szükséges, hogy a tulajdonhoz való jog vizsgált korlátozása alkalmas-e arra, hogy hozzájáruljon a kitűzött általános érdekű cél megvalósításához (lásd ebben az értelemben: 2014. február 27-i Ezz és társai kontra Tanács ítélet, T-256/11, EU:T:2014:93, 203. pont).

- ²⁹⁴ A jelen ügyben egyrészt emlékeztetni kell arra, hogy a kárt okozó intézkedéseket olyan helyzetben fogadták el, amelyben az érintett bankok – amennyiben feltőkésítésükre nem kerül sor – a 2013. március 18-ig elrendelt banki zárvatartás lejártával a működésük megszüntetésével és felszámolásukkal fenyegető bankostrom veszélyével néztek volna szembe. Amint azt az EKB a Törvényszék pervezető intézkedéseire adott válaszában hangsúlyozta, fennállt annak a lehetősége, hogy ezen működési zavarok rendszerszintűvé váljanak, a Ciprusi Köztársaságot államcsőddel fenyegetve, és gyorsan továbbgyűrűzhetek volna a többi bankra is, különösen a ciprusiakra. A betétesek ezen bankokba vetett bizalmára és a Laiki egyes adósságaiért kezességet vállaló Ciprusi Köztársaság fizetőképességére is hatással lettek volna, így a ciprusi pénzügyi rendszer egészének stabilitása került volna veszélybe. Amint arra a Bizottság és az EKB is rámutatott, a más tagállamokba, sőt akár az egész euróövezeti bankrendszerre történő továbbgyűrűzés esélyét sem lehetett kizárni.

- ²⁹⁵ Az iratok alapján nem következtethetünk ezen, a ciprusi, illetve az uniós gazdasági és pénzügyi helyzetre vonatkozó, a kárt okozó intézkedések elfogadásakor elemzés nyilvánvaló értékelési hibájára. E tekintetben meg kell állapítani, hogy a felperesek azon homályos állításait, amelyek szerint a ciprusi gazdaság kis méretére tekintettel a csőd pusztán korlátozott hatást gyakorolt volna az euróövezetre, semmi nem támasztja alá. Ezen állítások mindemellett figyelmen kívül hagyják a ciprusi pénzügyi szektor méretét, amely a szóban forgó időszakban a ciprusi GDP nyolcszorosát képviselte, valamint a más tagállamokra való továbbgyűrűzés veszélyét.

- ²⁹⁶ Márpedig a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.26. pontja értelmében a BoC nem biztosított betétei 37,5%-ának átalakítása azt a célt szolgálta, hogy lehetővé tegye a BoC számára, hogy „a program végére elérje – a stresszteszt legrosszabb esetében – a 9%-os minimális tulajdoni részesedéshányadot”. Ugyanezen egyetértési megállapodás 1.27. pontja szerint a betétek további részvénnyé történő átalakítása – amint az a fenti 33. pontban szerepel – annak biztosítását szolgálta, hogy e célkitűzés megvalósuljon a program végére. Ennélfogva a fenti 294. pontban ismertetett körülmények között nem volt nyilvánvalóan észszerűtlen azt feltételezni, hogy ezen intézkedések alkalmasak a pénzügyi rendszer stabilizálására, többek között azáltal – amint az a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.26. pontjában szerepel –, hogy visszaállítják a bizalmat és normalizálják a finanszírozási feltételeket.

- ²⁹⁷ Azon kárt okozó intézkedés, amelynek értelmében a BoC átveszi a Laiki biztosított betéteit, míg a nem biztosított betétek a felszámolás előtt álló régi szervezetben maradnak, azon cél megvalósítását szolgálta – amint az az EKB 2013. március 26-i sajtóközleményéből kitűnik –, hogy a Laikit egy „rossz bankból”

és egy „jó bankból” álló szerkezetre válasszák szét. Ennélfogva a fenti 294. pontban ismertetett körülmények között nem volt nyilvánvalóan észszerűtlen azt feltételezni, hogy ezen intézkedés alkalmas a pénzügyi rendszer stabilizálására, azáltal, hogy elejét veszi a Laiki szabályozatlan felszámolásának.

298 Másrészt, hangsúlyozni szükséges, hogy a ciprusi pénzügyi rendszer túlzott mérete volt a bankválság egyik legfőbb kiváltó oka. Amint a 2013. májusi IMF-jelentés bevezetőjéből kitűnik, a ciprusi gazdaságot már a pénzügyi válság bekövetkezése előtt jellemző jelentős belső és külső aránytalanságokat tovább mélyítette a pénzügyi szektor gyengülése és aránytalan mérete. A Görögországnak igen kitett pénzügyi szektor, amint azt már említettük (lásd a fenti 295. pontot) a ciprusi GDP több mint 800%-át képviselte.

299 Márpedig a kárt okozó intézkedések első sorozata a BoC nem biztosított betéteire alkalmazott értékcsökkentést is magában foglalja, ezáltal segítve elő a ciprusi pénzügyi szektor csökkentését. Ennélfogva, a fenti 298. pontban ismertetett körülmények között nem volt nyilvánvalóan észszerűtlen azt feltételezni, hogy ezen csökkentés hozzájárul az euróövezeti bankrendszer stabilitásának biztosításához.

– A kárt okozó intézkedések első sorozatának arányosságáról és szükségességéről

300 Az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően ellenőrizni szükséges, hogy a tulajdonhoz való jog vizsgált korlátozása ne haladja meg a szóban forgó szabályozás által kitűzött cél elérésére alkalmas és ahhoz szükséges mértéket. Így különösen, amikor választani lehet több megfelelő intézkedés közül, a legkevésbé kényszerítőt kell alkalmazni (lásd: 2014. február 27-i Ezz és társai kontra Tanács ítélet, T-256/11, EU:T:2014:93, 205. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

301 A jelen ügyben a felperesek először arra hivatkoznak lényegében, hogy a tulajdonhoz való jogukat a kárt okozó intézkedések első sorozatánál kevésbé korlátozó alternatívákat nem vették számításba. A felperesek szerint meg lehetett volna menteni a Ciprusi Köztársaság gazdaságát úgy is, hogy az általuk viselnél kisebb terhet rónak rájuk. Másodszor, a felperesek arra hivatkoznak, hogy tulajdonuk kisajátítására a Charta 17. cikkének (1) bekezdése értelmében méltányosnak értékelhető kártalanítás mellőzésével került sor.

302 Először, ami a kevésbé korlátozó alternatívák számításba vételét illeti, az iratokból az tűnik ki, amint arra a Tanács helyesen rámutat, hogy a végeredményben elfogadottól eltérő bármely más megoldás vagy kivitelezhetetlen volt, vagy alkalmatlan volt a kívánt eredmény elérésére. Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a ciprusi hatóságok a kárt okozó intézkedéseket csak azt követően fogadták el, hogy a ciprusi parlament elutasította azon intézkedés elfogadását, amely a kárt okozó intézkedések első sorozatánál kevésbé sértette volna a felperesek érdekeit, amely valamennyi ciprusi bankbetét után fizetendő adót vezetett volna be (lásd a fenti 22. pontot).

303 Továbbá a 2013. májusi IMF-jelentés szerint, amennyiben az érintett bankok feltőkésítésének költségét a Ciprusi Köztársaság költségvetéséből fedezték volna, az a ciprusi államadósságot fenntarthatatlan mértékűvé növelte volna. Ezen jelentés 11. pontjából ugyanis kitűnik, hogy az érintett bankok állami tőkeinjekciója esetén az államadósság megközelítette volna a ciprusi GDP 150%-át, és további növekedésének veszélye is fennállt. Márpedig az IMF szerint, mindez a ciprusi adózókra terhelődött volna, míg a banki szektor túlzott méretét – amelyet a válság egyik legfőbb okaként tartottak számon (lásd a fenti 298. pontot) – megtartva továbbra is veszélyforrást jelentett volna a Ciprusi Köztársaságra nézve.

- 304 Végezetül az említett jelentésnek a fenti 303. pontban említett 11. pontjából kitűnik, hogy nem álltak rendelkezésre olyan, az adósságot nem növelő eszközök, mint például az érintett bankoknak az ESM általi közvetlen feltőkésítése vagy egyszerűen a bankok értékesítése. Az euróövezetből való kilépés csupán részben enyhítette volna a Ciprusi Köztársaság nehézségeit, és jelentős veszteséget okozott volna úgy az adóalanyoknak, mint a biztosított betéteseknek.
- 305 A felperesek mindazonáltal úgy vélik, hogy egyrészt egyéb intézkedéseket is ki kellett volna dolgozni, másrészt pedig, hogy az alperesek megszegték arra vonatkozó kötelezettségüket, hogy figyelembe vegyék a Ciprusi Köztársasággal összehasonlítható helyzetben lévő négy másik olyan európenznemű tagállam, vagyis Írország, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság és a Portugál Köztársaság helyzetét, amelyek korábban pénzügyi támogatásban részesültek.
- 306 Egyrészt, a kevésbé korlátozó alternatív intézkedéseket illetően, a felperesek azt állítják, hogy teljes mértékben kivitelezhető lett volna még a mentőintézkedések meghozatalára nyitva álló határidőn belül, hogy olyan alternatív értékcsökkentési rendszert vezessenek be, amely figyelembe veszi az érintett bankoknál elhelyezett betétek nagyságát. A felperesek szerint többek között lehetőség lett volna a 100 000 eurót meghaladó betétek összegének százalékos arányában meghatározott értékcsökkentés végrehajtására vagy olyan lépcsőzetes rendszer bevezetésére, amely alapján sávosan növekszik a csökkentés százalékos mértéke.
- 307 Ugyanakkor meg kell állapítani, hogy a felperesek állításait egyetlen konkrét bizonyítékkal sem támasztották alá, amelyeket egyébiránt egyáltalán nem is számszerűsítettek. A felperesek sehol nem pontosítják, milyen százalékos arányban, vagy milyen küszöbérték felett kellene az értékcsökkentést alkalmazni, és azt sem igazolják, hogy az általuk javasolt megoldás biztosította volna a BoC számára a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.26. pontjában előírt minimális sajáttőkehányad elérését.
- 308 Mindazonáltal a felperesek állításai alapján levonható az a következtetés, hogy ezen megoldási javaslat alkalmazása a kárt okozó intézkedések első sorozatához képest kisebb tőkeösszeggel járt volna hozzá a BoC feltőkésítéséhez. Ugyanis a biztosított betétesek védelmének feltétlen követelményére tekintettel a felperesek által javasolt értékcsökkentést, hasonlóan a kárt okozó intézkedések első sorozatához, kizárólag a 100 000 eurót meghaladó bankbetétekre lehetett volna alkalmazni. Viszont az említett intézkedésekkel szemben ez a csökkentés csupán a szóban forgó betétek bizonyos százalékát érintette volna.
- 309 Márpedig ez a százalékos mérték vagy elégtelennek bizonyult volna ahhoz, hogy a BoC elérje a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.26. és 1.27. pontjában előírt sajáttőkeszintet, amely esetben a felperesek által javasolt megoldás alkalmazásával a kitűzött cél megghiúsult volna, vagy az említett százalékos mérték elegendő lett volna ennek eléréséhez, amely esetben nem állapítható meg, hogy a felperesek vesztesége jelentősen csekélyebb lett volna, mint a kárt okozó intézkedések első sorozata által okozott veszteség. Ugyanez a helyzet állt volna fenn akkor is, ha a ténylegesen alkalmazott értékcsökkentés meghaladta volna a BoC-nak a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.26. és 1.27. pontjában rögzített sajáttőkeszint eléréséhez feltétlenül szükséges mértéket. Ugyanis e megállapodás 1.27. pontjának megfelelően, amely lényegében a 103. sz. rendelet 6. pontjának (5) bekezdését veszi át, az az előírás, hogy amennyiben a BoC a válságfeltételek esetére fennálló 9%-os minimális sajáttőkeszintre irányuló célkitűzést túllépően feltőkésítésre kerül, részvényfelvásárlásra kerül sor annak érdekében, hogy a nem biztosított betéteseknek a „felültőkésítésnek” megfelelő összeget visszatérítsék.
- 310 Mindenesetre figyelembe kell venni azt, hogy a ciprusi hatóságoknak gyorsan kellett cselekedniük a kárt okozó intézkedések elfogadása során. A kárt okozó intézkedések elfogadásának gyorsasága korántsem azt jelzi – amint arra felperesek utalni próbálnak –, hogy a megfelelő ügyintézéshez való jogukat megsértették volna, hanem azt tanúsítja, hogy a szóban forgó időszakban a Ciprusi Köztársaság vész helyzetben volt. Ugyanis, amint azt a fenti 282. pontban kifejtettük, a ciprusi pénzügyi rendszer stabilitásának megőrzése érdekében az érintett bankok összeomlása közvetlen veszélyének elhárítása,

és ennek az euróövezet más tagállamaiba történő továbbgyűrűzésének megakadályozása volt a tét. A felperesek által javasolt differenciált értékcsökkentési rendszer kidolgozása e körülmények között azt kívánta volna meg a ciprusi hatóságoktól, hogy egy rendkívül kényes és bizonytalan tevékenységbe fogjanak annak biztosítása érdekében, hogy a megválasztott százalékos arányok és küszöbértékek alkalmazásával a BoC elérje a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.26. és 1.27. pontjában rögzített minimális sajáttőkeszintet, ezzel a BoC feltőkésítését komoly kockázatoknak téve ki (lásd ebben az értelemben és analógia útján: EJEB, 2016. július 21., Mamatas és társai kontra Görögország, CE:ECHR:2016:0721JUD 006306614, 139. pont).

- 311 Másrészt, az összehasonlítható helyzetek fennállásával kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy az ESM (vagy más nemzetközi szervezet, uniós vagy tagállami szerv, illetve intézmény) által olyan államnak, amelyben a bankszektor feltőkésítésének szükségessége merül fel, a pénzügyi nehézségek megoldása érdekében nyújtott pénzügyi támogatás feltételül szabott intézkedések az addigi tapasztalatoktól és a sajátos körülményektől függően alapvetően különbözhetnek az egyes esetekben. Ilyen sajátos körülmény lehet például a kedvezményezett állam gazdasági helyzete, a támogatásnak a teljes gazdasághoz viszonyított mértéke, az érintett bankok gazdasági fenntarthatóságának visszanyerésére vonatkozó kilátásai, illetve a nehéz pénzügyi helyzetük kialakulásához vezető okok – adott esetben ideértve a kedvezményezett állam bankszektorának a nemzeti gazdasághoz viszonyított túlzott méretét –, a nemzetközi gazdasági helyzet változása, illetve annak a nagy valószínűsége, hogy az ESM (vagy más nemzetközi szervezet, uniós vagy tagállami szerv, illetve intézmény) más nehéz helyzetben lévő államok javára is beavatkozik a jövőben, ami az egyes beavatkozásokra szánt összeg várható korlátozását jelentheti.
- 312 Márpedig a jelen ügyben a felperesek beérik annyival, hogy a Ciprusi Köztársaság által kapott pénzügyi támogatás (abszolút és relatív) mértékét összevetik azon támogatások mértékével, amelyben Írország, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság és a Portugál Köztársaság részesült. Ily módon a felperesek nem igazolják, és még csak nem is hivatkoznak arra, hogy a többi, pénzügyi támogatásban részesülő európenznemű tagállamot, közöttük a Görög Köztársaságot, a Ciprusi Köztársasághoz hasonlóan (lásd a fenti 298. pontot) a pénzügyi szektornak az adott nemzeti gazdasághoz viszonyított túlzott mérete jellemezte. Ezzel szemben az iratokból az derül ki, hogy e tagállamok pénzügyi szektorai kisebb egyensúlyhiányt mutattak, mint a Ciprusi Köztársaságé. Egy 2013. március 20-i újságcikk az EKB egyik igazgatótanácsi tagjának nyilatkozatát idézi, amelyben elhangzik, hogy a ciprusi bankszektorban „egyedülálló körülmények” uralkodnak, és Európa-szerte nincs még egy olyan ország, ahol a bankszektor ilyen szintű egyensúlyhiánnyal küzdene.
- 313 A felperesek azt sem bizonyítják, hogy az eddigi tapasztalatok, valamint az érintett európenznemű tagállamok gazdasági helyzetében, illetve az érintett bankok gazdasági fenntarthatóságának visszanyerésére vonatkozó kilátásaiban mutatkozó különbségek, a nemzetközi gazdasági helyzet változása, továbbá annak a nagy valószínűsége, hogy az ESM más nehéz helyzetben lévő államok javára is beavatkozik a jövőben, ami az egyes beavatkozásokra szánt összeg várható korlátozását jelentheti, megalapozná azt, hogy a Ciprusi Köztársaság eltérő bánásmódban részesült, mint Írország, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság és a Portugál Köztársaság.
- 314 Másodszor, a felpereseknek nyújtandó méltányos kártalanítást illetően – és feltételezve, hogy a kárt okozó intézkedések első sorozatát a felpereseket a tulajdonuktól megfosztó intézkedéseknek lehet tekinteni – emlékeztetni kell arra, hogy a szóban forgó vagyontárgy értékével észszerű arányban álló összeg megfizetése hiányában a tulajdontól való megfosztás a tulajdonhoz való jog túlzott korlátozásának minősül (lásd ebben az értelemben: EJEB, 1986. február 21., James és társai kontra Egyesült Királyság, CE:ECHR:1986:0221JUD 000879379, 54. pont). Értékpapír esetében a megtérítendő kártalanítás összegét a vitatott szabályozás elfogadásának időpontjában fennálló tényleges piaci értékéhez képest, nem pedig a névértékéhez vagy ahhoz az összeghez képest kell meghatározni, amelyet birtokosa az értékpapír megszerzésekor remélt (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2016. július 21., Mamatas és társai kontra Görögország, CE:ECHR:2016:0721JUD 006306614, 112. pont). A jelen ügyben nem a Törvényszék feladata annak a feltételezett kártalanítási összegnek az elvont módon

történő meghatározása, amelyet felpereseknek a jelen ügy körülményei között kapniuk kellett volna. Ugyanakkor emlékeztetni kell arra, hogy az érintett bankok feltőkésítésük hiányában működésük megszüntetésével és szabályozatlan felszámolásuk veszélyével néztek volna szembe (lásd a fenti 294. pontot). Márpedig a felperesek elmulasztották bizonyítani, hogy e körülmények között a részesedéseik olyan tényleges piaci értékkel bírtak, hogy részükre kártalanítást kellett volna fizetni.

- 315 Másrészt és mindenesetre emlékeztetni kell arra, amint az a fenti 277., 279. és 281. pontból is kitűnik, hogy a 2013. március 22-i törvény 26. pontja úgy rendelkezik, hogy aki úgy véli, hogy a szanálási intézkedésekből eredően tulajdonhoz való joga indokolatlanul sérült, kártalanítása érdekében az illetékes nemzeti bírósághoz fordulhat. Ennélfogva azt a következtetést kell levonni, hogy a felperesek nem bizonyították, hogy jogellenesen megfosztották őket a méltányos kártalanítástól.
- 316 Nem állapítható meg tehát, hogy a kárt okozó intézkedések első sorozata meghaladja az általa követett cél elérésére alkalmas és az ahhoz szükséges mértéket.

– *A kárt okozó intézkedések első sorozata által okozott hátrányokról*

- 317 Az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően ellenőrizni szükséges, hogy a tulajdonhoz való jog vizsgált korlátozása által okozott hátrányok nem aránytalanok-e a követett célkitűzéshez mérten (lásd ebben az értelemben: 2014. február 27-i Ezz és társai kontra Tanács ítélet, T-256/11, EU:T:2014:93, 205. és 209. pont).
- 318 E tekintetben először is rá kell mutatni arra, hogy nem minden kockázattól mentes egy banknál betéteket elhelyezni. Ugyanis a szóban forgó időszakban, a 73/239/EGK, 85/611/EGK, 91/675/EGK, 92/49/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelvnek, valamint a 94/19/EK, 98/78/EK, 2000/12/EK, 2001/34/EK, 2002/83/EK és a 2002/87/EK európai tanácsi irányelvnek a pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozó bizottságok új szervezeti felépítésének létrehozása érdekében történő módosításáról szóló, 2005. március 9-i 2005/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2005. L 79., 9. o.), valamint a 2009. március 11-i 2009/14/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2009. L 68., 3. o.) módosított, a betétbiztosítási rendszerekről szóló, 1994. május 30-i 94/19/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1994. L 135., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 2. kötet, 252. o.) 7. cikkének (1a) bekezdése annak biztosítását írta elő a tagállamok számára, hogy az egyes betétesek összevont betéteit 100 000 euró összegig biztosítsák arra az esetre, ha a betétek befagytak. E körülmények között a betéteseknek tisztában kellett lenniük a betétek befagyása esetén az érintett bankoknál elhelyezett 100 000 euró feletti összegek részbeni vagy teljes elvesztésének kockázatával.
- 319 Másodszor, rá kell mutatni arra, hogy a 2013. március 22-i törvény 3. pontja (2) bekezdésének a) és b) pontjában előírja, hogy elsőként a szanálási eljárás alá vont intézmény részvényesei viselik a szanálási intézkedésekből eredő veszteségeket, az intézmény hitelezőit csak őket követően terhelik e veszteségek. Ebből következően, az érintett bank betéteseinek csupán a részvényeseket követően kellett viselniük a kárt okozó intézkedések végrehajtásából származó veszteséget.
- 320 Harmadszor, emlékeztetni kell arra, hogy a 2013. március 22-i törvény legalább olyan szintű védelmet biztosít az érintett bankok betéteseinek számára, mint amilyen védelmet e bankok felszámolása esetén élveznének. Ugyanis e törvény 3. pontja (2) bekezdésének d) pontjából az tűnik ki, hogy az e törvény alapján elfogadott intézkedések az érintett bankok hitelezőit nem hozhatják hátrányosabb helyzetbe annál, mint amilyen helyzetbe e bankok felszámolása esetén kerülnének. A szóban forgó törvény 12. pontjának (14) bekezdése pontosítja, hogy az ugyanezen törvény 12. pontjának (1) bekezdésében foglaltak szerinti szanálási eljárás alá vont intézmény adósságait és kötelezettségeit érintő szerkezetátalakítás esetén az érintett felek kifizetés iránti igényét legalább ugyanolyan összegig teljesíteni kell, mint amelyhez a ciprusi jog értelmében az említett bankok felszámolása esetén jutottak volna (lásd a fenti 24. pontot).

- 321 A jelen ügyben a felek között nem vitatott, hogy állami beavatkozás nélkül az érintett bankok valószínűleg felszámolás alá kerültek volna. E körülmények között a 2013. március 22-i törvény 3. pontja (2) bekezdésének d) pontja és 12. pontjának (14) bekezdése tehát lehetővé tette, hogy az érintett felek a kárt okozó intézkedések első sorozata alkalmazásával ne kerüljenek annál hátrányosabb helyzetbe, mint amilyen helyzetbe a ciprusi hatóságok beavatkozásának hiányában kerültek volna (lásd ebben az értelemben és analógia útján: Wahl főtanácsnok Kotnik és társai ügyre vonatkozó indítványa, C-526/14, EU:C:2016:102, 90. pont).
- 322 Negyedszer, emlékeztetni kell arra, hogy a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.27. pontjával összhangban a 103. sz. rendelet 6. pontjának (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy amennyiben a BoC nem biztosított betéteseinek hozzájárulása meghaladja a sajáttőkeszint visszaállításához szükséges mértéket, a szanálási hatóság meghatározza a felültőkésítésnek megfelelő összeget, és azt úgy kezeli, mintha nem került volna átváltásra.
- 323 Azt a következtetést kell tehát levonni az elérni kívánt célkitűzések jelentőségére is tekintettel (lásd a fenti 254. és 255. pontot), hogy a kárt okozó intézkedések első sorozatának a felperesekkel szemben történő alkalmazása nem járt nyilvánvalóan túlzott hátránnyal.
- 324 A fentiekre tekintettel azt a következtetést kell levonni, hogy a kárt okozó intézkedések első sorozata nem tekinthető a kitűzött célhoz képest olyan aránytalan és megengedhetetlen beavatkozásnak, amely a felperesek tulajdonhoz való jogának lényegét sértené. Nem állapítható meg tehát, hogy a Tanács a 2013/236 határozat elfogadásával a felperesek tulajdonjogát sértő intézkedés fenntartását, illetve folyamatos végrehajtását követelte volna meg, ahogy az sem, hogy a Bizottság és az EKB a kárt okozó intézkedések első sorozatához nyújtott támogatásuk révén ilyen jogsértéshez járultak volna hozzá.
- 325 Most pedig azt szükséges megvizsgálni, hogy a kárt okozó intézkedések második sorozatához nyújtott támogatásuk révén hozzájárult-e a Bizottság és az EKB a felperesek tulajdonhoz való jogának megsértéséhez.

b) A kárt okozó intézkedések második sorozatáról

- 326 A Törvényszék elsőként a BoC valamennyi törzsrészcsevényének névértékét egy euróról egy eurócentre csökkentő intézkedésnek (lásd a fenti 327–331. pontot), másodikként pedig a görög fióktelepek értékesítésének (lásd a fenti 332–359. pontot) a felperesek tulajdonjogával való összeegyeztethetőségét vizsgálja.

1) A BoC törzsrészcsevényeinek értékcsökkentéséről

- 327 A felperesek nem vitatják, hogy hasonlóan a BoC-nál elhelyezett nem biztosított betétek átváltásához, a BoC valamennyi törzsrészcsevénye névértékének – a 103. sz. rendelet alapján – egy euróról egy eurócentre való csökkentése, amely intézkedés a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.26. pontja alapján a BoC feltőkésítését segítette elő, azt a célt szolgálta, hogy a BoC saját tőkéjének helyreállításával, a fenti 255. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat szerint a ciprusi pénzügyi rendszer és az egész euróövezet bankrendszerének stabilitását biztosítsa.
- 328 A felperesek ugyanakkor arra hivatkoznak, hogy a fenti 267., 269., 270., 301., 305. és 306. pontban kifejtett indokok alapján a BoC részvényei névértékének csökkentésére vonatkozó intézkedést nem a törvényben előírt feltételek mellett fogadták el, valamint az nem állt arányban az elérni kívánt célkitűzéssel.
- 329 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a fenti 272–284. pontban kifejtettekhez hasonló okokból ezen intézkedést, amelyről a módosított 103. sz. rendelet kifejezetten rendelkezik, a törvényben előírt feltételek mellett fogadták el.

330 Az említett intézkedés egyúttal az elérni kívánt célkitűzéssel is arányos, a fenti 289–325. pontban kifejtetteket értelemszerűen alkalmazva. Először is különösen azt szükséges hangsúlyozni, hogy a BoC törzsrésztvényei névértékének csökkentése a BoC feltőkésítésének elősegítésére irányult, a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.26. pontjában foglaltaknak megfelelően. Mint ilyen, valamint a 294–296. pontban tett megállapítások tekintetében, ezen intézkedés alkalmas volt arra, hogy hozzájáruljon a ciprusi pénzügyi rendszer és az egész euróövezet bankrendszere stabilitásának biztosításához. Meg kell állapítani továbbá, hogy az említett intézkedés nem haladja meg az ezen célkitűzés megvalósításához kellő és szükséges mértéket. Ugyanis, a fenti 302–313. pontban ismertetett indokok alapján, az alperesek által hivatkozott kevésbé korlátozó alternatív megoldási javaslatok vagy kivitelezhetetlenek voltak, vagy nem vezettek volna a kívánt eredményre. Végezetül meg kell állapítani, az elérni kívánt célkitűzés jelentőségére is figyelemmel, hogy a szóban forgó intézkedés nem jár aránytalan hátránnyal. Ugyanis egyrészt, noha az érintett bankokhoz hasonló hitelintézeteknél nem minden kockázattól mentes betétet elhelyezni, az ilyen intézmények részvényeinek megszerzése esetén még nagyobb a kockázat. A betétesekkel ellentétben, akiknek a betétei legalábbis részleges védelemben részesülnek a betétek befagyasztása esetén, a bank részvényesei főszabály szerint befektetésük teljes kockázatát viselik. Ezenfelül hangsúlyozni kell, hogy a 2013. március 22-i törvény 3. pontja (2) bekezdésének a) és b) pontjában azt írja elő, hogy elsőként a szanálási eljárás alá vont intézmény részvényesei viselik a szanálási intézkedések végrehajtásából eredő valamennyi veszteséget, az intézmény hitelezőit csak őket követően terhelik e veszteségek. A BoC részvényeseinek tehát tisztában kellett lenniük befektetésük kockázatával. Másrészt emlékeztetni kell arra, hogy a BoC betéteseire hasonlóan, a 2013. március 22-i törvény 12. pontjának (14) bekezdésében foglalt biztosítékok a részvényesekre is kiterjedtek.

331 Következésképpen nem állapítható meg, hogy a BoC részvényei névértékének csökkentése a kitűzött célhoz képest olyan aránytalan és megengedhetetlen beavatkozásnak minősülne, amely a felperesek tulajdonhoz való jogának lényegét sérti.

2) A görög fióktelepek értékesítéséről

332 A felperesek arra hivatkoznak, hogy a görög fióktelepek értékesítése nem tekinthető sem objektíve igazolhatónak, sem a törvény által előírt intézkedésnek, és nem felel meg az arányosság elvének sem.

333 Mindazonáltal meg kell állapítani, hogy a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.24. pontjában említett, és a 96. és 97. sz. rendelettel előírt görögországi fióktelep-eladás, a korábban vizsgált intézkedésekkel azonos alapon, a ciprusi pénzügyi rendszer és az egész euróövezet bankrendszere stabilitásának biztosítására irányuló általános érdekű célkitűzésre figyelemmel a fenti 255. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően igazolható volt.

334 Az iratokból ugyanis az derül ki, hogy a fióktelepek értékesítése, figyelemmel a Görögország és Ciprus közötti kölcsönös kitettségre, a két tagállam pénzügyi rendszerének általános destabilizálódásának megelőzését szolgálta.

335 E tekintetben egyrészt a Görögország által a Piraeus Bankcsoportnak a Piraeus Bank SA feltőkésítésével és szerkezetátalakításával kapcsolatban végrehajtott SA.34826 (2012/C), SA.36005 (2013/NN) számú állami támogatásról szóló, 2014. július 23-i (EU) 2015/455 bizottsági határozat (HL 2015. L 80., 49. o.) (302) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy a három ciprusi bank görögországi tevékenységei, különösen az érintett bankok görög fióktelepei értékesítésének célja a görög bankrendszer stabilitásának megóvása volt, méghozzá oly módon, hogy a ciprusi bankok még azelőtt értékesíteni tudják tevékenységeiket, hogy azok értéküket vesztenék.

336 Igaz, hogy azon indokok, amelyek alapján a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a fióktelepek értékesítése szükséges a görög bankrendszer stabilitásának biztosításához, a 2015/455 határozatból nem tűnnek ki egyértelműen. Mindazonáltal, amint arról felperesek a Törvényszék pervezető intézkedéseire adott

válaszukban lényegében megegyeztek, ezen indokokat az EKB egy 2013. január 27-i belső jelentésében ismerteti. E dokumentumból lényegében az tűnik ki, hogy a görög fióktelepek esetleges értékesítésével az volt a cél, hogy a görög pénzügyi rendszer stabilitásának fenntartása érdekében a ciprusi pénzügyi rendszerből eredő mindenfajta továbbgyűrűződést megakadályozzanak. A Laïki csődje esetén vagy a BoC-nál elhelyezett betétek értékcsökkentése esetén várható tömeges betétkivételt kívánták ezúton megelőzni. Ugyanis, amint azt az EKB a Törvényszék pervezető intézkedéseire adott válaszában pontosította, a Ciprusi Köztársaság általános helyzetére tekintettel, valamint arra figyelemmel, hogy a szóban forgó betétek a ciprusi betétbiztosítási rendszer hatálya alá tartoztak (lásd az alábbi 456. pontot), felmerült annak a veszélye, hogy a görög fióktelepeknél elhelyezett betétek tulajdonosai megrohanják a bankokat.

- 337 A görög fióktelepek, sőt azon érintett bankok életképességét, amelyekhez tartoztak, mindez negatívan érintette volna, miközben ennek következtében eszközeik értéke csökkent volna. E fejlemények veszélybe sodorták volna a görög bankszektor felé éppenhogy helyreállt bizalmat, amelynek betétei két évig tartó drasztikus visszaesést követően újra emelkedni kezdtek. Nagy volt a veszélye annak, hogy Görögországban ismét megrohanják a bankokat, ami közvetve tovább gyengíthette volna a görög bankok csekély finanszírozási képességét, és az e bankoknak nyújtott ELA olyan szintű emelését tette volna szükségessé, amely potenciálisan akár az eurórendszerbeli központi bankok tényleges kapacitását is meghaladta volna.
- 338 Másrésről, a Törvényszék pervezető intézkedéseire a felperesek, a Bizottság és az EKB által adott válaszokból kitűnik, hogy a görögországi fióktelepek értékesítése egyúttal a ciprusi bankrendszernek a görög gazdasági helyzet lehetséges romlásának továbbgyűrűzésétől való védelmét is szolgálta. Ugyanis, amint azt a Bizottság egy 2013. májusi jelentésében jelzi, amelyre a Törvényszék pervezető intézkedéseire adott válaszában hivatkozik, a ciprusi bankrendszer, főképp a Laïki különösen ki volt téve a görög gazdaságot sújtó nehézségeknek.
- 339 A fentiekre figyelemmel egyrészt azt kell megvizsgálni, hogy a görög fióktelepek értékesítését törvény írta-e elő, másrészt pedig azt, hogy a fenti 333. és 334. pontban említett általános érdekű célkitűzésre tekintettel ez az intézkedés olyan aránytalan és megengedhetetlen beavatkozásnak minősül-e, amely a felperesek tulajdonhoz való jogának lényegét sérti.
- 340 E tekintetben egyrészt meg kell állapítani, hogy a fenti 272–284. pontban kifejtettekhez hasonló indokok alapján a görög fióktelepek értékesítését törvény írta elő.
- 341 Másrészt, a görög fióktelepek értékesítésének arányosságát illetően, mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy ezen intézkedés alkalmas volt a kitűzött cél megvalósítására, azáltal, hogy csökkentette a görög és ciprusi bankrendszerek közötti kölcsönös kitettséget.
- 342 Továbbá az iratokból nem az tűnik ki, hogy az elérni kívánt célkitűzéseket a görög fióktelepek értékesítésénél kevésbé korlátozó intézkedések útján is meg lehetett volna valósítani. A hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének megsértésére alapított kifogásukban a felperesek kétséggkívül arra hivatkoznak, hogy „a belső feltőkésítés költségének a ciprusi jogalanyok közötti megosztása” lehetővé tette volna e célkitűzések megvalósítását.
- 343 Ugyanakkor meg kell jegyezni, amint azt lényegében a felperesek is megerősítették a tárgyalás során, hogy egy ilyen intézkedés egyenértékű lett volna a feltőkésítés költségének a Ciprusi Köztársaság költségvetése általi átvállalásával. Márpedig, először is ez a megoldási javaslat nem volt kivitelezhető. Amint azt a Bizottság a Törvényszék pervezető intézkedéseire adott válaszában helyesen megjegyezte, a Ciprusi Köztársaság a szóban forgó időszakban nem rendelkezett elegendő forrással erre a célra. A nemzetközi pénzügyi piacokhoz sem volt hozzáférése. E körülmények között, ahogyan azt a Törvényszék pervezető intézkedéseire adott válaszukban a felperesek is belátják, nehéz elképzelni, hogy a Ciprusi Köztársaságnak hogyan sikerült volna külső pénzügyi segítség nélkül feltőkésítenie az érintett bankokat.

- 344 Márpedig emlékeztetni kell arra, hogy a 10 milliárd euróban korlátozott PSE összegét a Ciprusi Köztársaság pénzügyi igényei alapján számították ki, amelybe bankoknak szánt állami tőkeinjekciót egyáltalán nem kalkuláltak. Mivel egy – a Pacific Investment Management Company (PIMCO) által készített – 2013. márciusi jelentés (a továbbiakban: PIMCO-jelentés) szerint az érintett bankok feltőkésítése a 2012-es év végére összesen közel 7,8 milliárd eurót emésztett volna fel, a felperesek által javasolt megoldás vagy a PSE megemelését tette volna szükségessé, vagy a PSE összegének jelentős részét az érintett bankok feltőkésítésére kellett volna fordítani.
- 345 E két lehetőség közül az első jelentős nehézségekkel járt volna, ezzel kapcsolatban a felperesek nem fejtik ki, hogyan juthatott volna ezeken túl a Ciprusi Köztársaság. Egyrészt, az ESM-nek semmilyen kötelezettsége nem állt fenn arra nézve, hogy a Ciprusi Köztársaság részére 10 milliárd euró összeget meghaladó PSE-t biztosítson. Éppen ellenkezőleg, az ESM joggal fontolgatta e támogatás összegének csökkentését, főként amiatt, hogy a későbbiekben is be tudjon avatkozni. Másrészt, a PSE összegének az érintett bankok feltőkésítése céljából történő megnövelése a ciprusi államadósság fenntarthatatlan szintre való emelkedésével járt volna (lásd a fenti 303. pontot).
- 346 E két javaslat közül a második sem lett volna életképebb az iratok tanúsága szerint. Egyrészt, ha a PSE 10 milliárdos összegének jelentős részét az érintett bankok feltőkésítésére fordítják, az összegegyeztetetlen lett volna a PSE odaítélésének feltételeivel, amelyek előírták, hogy e támogatás ilyen célra nem használható fel. Másrészt, e feltételektől függetlenül meg kell állapítani, hogy egy ilyen megoldás szükségszerűen a Ciprusi Köztársaságnak PSE címén nyújtott összegek jelentős átcsoportosításával járt volna. Ily módon az érintett bankok feltőkésítésére áldozott 7,8 milliárd eurós összeg egy részét, vagy egészét nem a Ciprusi Köztársaság költségvetési igényeire, az érintett bankokon kívüli ciprusi bankok feltőkésítésére, illetve kötvényeik felvásárlására fordították volna. Márpedig a felperesek maguk is elismerik, hogy pénzügyi segítség híján a Ciprusi Köztársaság valószínűleg képtelen lett volna eleget tenni pénzügyi kötelezettségeinek, olyannyira, hogy fizetőképessége került volna veszélybe. Az ebből származó veszélyekre tekintettel, amelyek a teljes euróövezet pénzügyi stabilitását fenyegették volna, valószínűsíthető, hogy a PSE révén nem lehetett volna megvalósítani a kitűzött általános érdekű célt.
- 347 Másodszor, szemben a görög fióktelepek értékesítésével, az érintett bankok feltőkésítésével és szerkezetátalakításával járó költségeknek a Ciprusi Köztársaság költségvetésére való áthárítása nem lett volna alkalmas a Görög Köztársaság és a Ciprusi Köztársaság közötti kölcsönös kitettség csökkentésére. Egy ilyen intézkedés ugyanis érintetlenül hagyta volna az érintett bankok és a görög bankrendszer közötti kapcsolatokat.
- 348 Végezetül a görög fióktelepek értékesítéséből eredő hátrányokat illetően, a 2015/455 határozat (294) preambulumbekkezdéséből kétséggkívül kitűnik, hogy a Piraeus Bank három ciprusi bank – közöttük az érintett bankok – görögországi műveleteinek hitelfortfólióit névérték alatt vásárolta fel. Az is kitűnik ezen preambulumbekkezdésből, hogy az említett fióktelepek vételárát csökkentették, hogy az így tükrözze a PIMCO által a stresszteszt keretében becsült jövőbeli veszteségeket. Az EKB-nak a Törvényszék pervezető intézkedéseire adott válasza alapján ennek a tesztnek az abban részt vevő bankok tőkeigényének meghatározása volt a célja, és az EKB megbízásából a ciprusi bankrendszernek a PIMCO által – az EKB, a Bizottság, az ESM, az Európai Bankfelügyeleti Hatóság és a megfigyelőként részt vevő IMF képviselőiből álló bizottság vezetésével – folytatott felülvizsgálatának keretében végezték el. E tesztből az derült ki, hogy a már eleve alacsony vételár által tükrözött hitelveszteséget meghaladó veszteség kockázata mérsékelte.
- 349 A Bizottság a 2015/455 határozat (298) preambulumbekkezdésében azt is megállapította, hogy a Piraeus Bank által a ciprusi átvitt tevékenységek felvásárlásáért fizetett ellenérték jóval alacsonyabb volt, mint a felvásárolt portfólió könyv szerinti értéke, az ellenérték még a hitelállomány értékét sem érte el, miután azt lefelé módosították, hogy tükrözze a stresszteszt keretében becsült jövőbeli hitelezési veszteségeket.

A Bizottság ez alapján azt a következtetést vonta le, hogy a felvásárlási ár így negatívnak tekinthető, amely következtetést alátámasztja az a tény, hogy a Bank a ciprusi átvitt tevékenységek felvásárlásakor jelentős negatív goodwillt könyvelt el, amely tőkeemelést eredményezett.

350 Nem lehet tehát kizárni, hogy az érintett bankok nem elhanyagolható mértékű vagyoni kárt szenvedtek a görögországi fióktelepek értékesítéséből következően. A 2015/455 határozat (74) preambulumbekkezdése értelmében ugyanis:

„A [Piraeus Bankhoz] átvitt eszközök értéke mintegy 18,9 milliárd [euró], a kötelezettségek összege pedig mintegy 15 milliárd [euró]. A tranzakció részes felei azonban megállapodtak abban, hogy figyelembe veszik a ciprusi bankokról szóló PIMCO-jelentésben előrejelzett, kedvezőtlen forgatókönyv szerinti veszteségek összegét. A PIMCO-jelentés szerint a [Piraeus Bankhoz] átvitt eszközök értéke körülbelül 16,5 milliárd [euró] tett ki. Az átvitt kötelezettségek értéke körülbelül 14,5 milliárd [euró] volt.”

351 Mindazonáltal a 2015/455 határozat (75) és (303) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy az értékesítés nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes eljárás keretében zajlott, amelynek során három pályázó tett ajánlatot, és ezek közül egyedül a Piraeus Banké bizonyult érvényesnek.

352 A felperesek semmilyen érvet nem terjesztenek elő annak bizonyítására, hogy ezen értékesítési eljárás szabálytalan lett volna. Mindössze arra hivatkoznak, hogy a görög fióktelepek vételárát a PIMCO-jelentésben elvégzett értékbecslés alapján határozták meg, holott a PIMCO szerepe alapvetően az érintett bankok sajáttőkeigényének felnagyítása volt, amelyet teljesen átláthatatlan módon, a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) megsértésével, az igazgatótanácsaik tiltakozása ellenére, és anélkül állapítottak meg, hogy ebbe az említett bankok igazgatóságának, részvényeseinek vagy betéteseinek beleszólása lett volna.

353 E tekintetben elsősorban azt kell megállapítani, hogy a felperesek érvelése azon az előfeltevésen alapul, amely szerint a görög fióktelepek vételárát „előre kiszámították”. Márpedig ez az előfeltevés téves, tekintettel arra, hogy az említett vételár egy nyílt eljárás keretében kínált legkedvezőbb ajánlat eredményeként alakult ki (lásd a fenti 351. pontot).

354 Másodszor, még ha azt is feltételezzük, hogy a PIMCO-jelentés téves eredményre jutott, noha annak tárgyát nem kifejezetten az értékesítésre váró görög fiókokra vonatkozó értékbecslés képezte, hanem a ciprusi bankoknak egy alap- és egy kedvezőtlen forgatókönyv szerinti általánosabb értékelése, ettől még a fióktelepek értékesítése nem válik szabálytalanná. Ugyanis egyáltalán nem bizonyított, hogy a görög fióktelepek értékesítési eljárásában részt vevő pályázók számára tilos lett volna a PIMCO-jelentésben meghatározottól eltérő vételarat ajánlani.

355 Harmadszor, a felperesek az EKB egy 2013. június 7-i bejelentésére hivatkoznak a Törvényszék pervezető intézkedéseire adott válaszukban, amelyből szerintük az tűnik ki, hogy a görög fióktelepek eladásának körülményeit és vételárát a Görög Köztársaság és a Ciprusi Köztársaság határozta meg „politikai szinten” az eurócsoport 2013 márciusában tartott két ülése során. A tárgyalás során a felperesek pontosították, hogy e bejelentésre annak bizonyítása érdekében hivatkoztak, hogy a görög fiókeladásokra átláthatatlan eljárás keretében és a piaci ár alatt került sor.

356 A felperesek által az EKB 2013. június 7-i bejelentéséből levont következtetéseit mindenesetre nem lehet elfogadni. Ugyanis, anélkül hogy a szóban forgó bejelentés bizonyító erejéről határozni kellene, elegendő arra rámutatni, hogy az iratokban semmi nem mutat arra, hogy a görög és a ciprusi hatóságok által „politikai szinten” állítólagosan meghatározott értékesítési körülmények és vételár kötötte volna a görög fióktelepek értékesítési eljárásában részt vevő pályázókat.

- 357 Azon következtetések, amelyeket a felperesek a „Did the troika defraud billions at the expense of thousands of depositors in Cyprus?” (Milliárdokat sikkasztott a trojka a ciprusi betétesek rovására?) című, 2015. február 19-i újságcikkből vontak le, sem támasztják alá álláspontjukat. Ugyanis, ellentétben a felperesek állításával, ebből a cikkből egyáltalán nem tűnik ki az, hogy az eurócsoport „elfogadta” volna, hogy a görög fióktelepeket jóval az értékük alatt értékesítsék. Az sem derül ki a cikkből, hogy az EKB „előre eltervezte és elhatározta” az eladást, az pedig még annyira sem, hogy a vételárat is meghatározta volna. Kétségtelen, hogy az említett cikk felveti, hogy „az EKB és a Bizottság tisztviselői merész tervet dolgoztak ki”, amelynek értelmében a ciprusi bankok kénytelenek lesznek felfüggeszteni „valamennyi Görögországot érintő tevékenységüket, hogy megóvják a görögöket a ciprusi sokktól”. Ezzel kapcsolatban mindenesetre a szóban forgó cikk az EKB fenti 336. pontban említett 2013. január 27-i belső jelentésére támaszkodik, amely a görög pénzügyi rendszerre való továbbgyűrűzésre tekintettel, különféle forgatókönyveket vázol fel a görög fióktelepeknek az érintett bankoktól való leválasztására. Márpedig, amint azt az EKB helytállóan megjegyzi, az a körülmény, hogy az Unió szolgálatai ezen belső iratban ilyen forgatókönyveket vázoltak fel, nem jelenti azt, hogy a görög fióktelepek értékesítését „előre eltervezték és elhatározták” volna, sem azt, hogy a vételár meghatározásában bármilyen szerepet játszottak volna. Éppen ellenkezőleg, amint az az alábbi 351–356. pontból kitűnik, ez a vételár egy nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes eljárás eredménye.
- 358 Következésképpen az elérni kívánt célkitűzések figyelembevételével nem állapítható meg, hogy a görög fióktelepek értékesítésével okozott hátrány aránytalan lett volna.
- 359 A felperesek tehát elmulasztották bizonyítani azt, hogy a görög fióktelepek értékesítésére vonatkozóan a 96. és 97. sz. rendeletben előírt, és a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.24. pontjában említett intézkedés olyan aránytalan és megengedhetetlen beavatkozásnak minősülne, amely a felperesek tulajdonhoz való jogának lényegét sértené.
- 360 A fentiekre tekintettel nem állapítható meg, hogy a kárt okozó intézkedések második sorozata a tulajdonhoz való jogot sértené. Ebből következően a Bizottság és az EKB a kárt okozó intézkedések fenti 256. és 257. pontban tárgyalt második sorozatához nyújtott támogatása révén nem járult hozzá a felperesek tulajdonhoz való jogának megsértéséhez. A Bizottság továbbá a 2013/236 határozat elfogadásával nem követelte meg egy ilyen szempontból jogellenes intézkedés fenntartását, illetve folyamatos végrehajtását.
- 361 A felpereseknek az EKB alapokmánya 14.4 cikkének és a megfelelő ügyintézés elvének megsértésére, valamint a méltányosság és a következetesség hiányára alapított érvei ezen megállapítást nem vonják kétségbe.

c) Az EKB alapokmánya 14.4 cikkének, a megfelelő ügyintézéshez való jognak, valamint a következetesség és a méltányosság követelményének állítólagos megsértéséről

- 362 Tulajdonhoz való joguk megsértésének bizonyítása érdekében a felperesek az EKB alapokmánya 14.4 cikkének, a méltányosság és a következetesség követelményének, valamint a megfelelő ügyintézés elvének megsértésére hivatkoznak, amely utóbbiak a felperesek szerint az arányosság elvének velejárói, amely pedig azon feltételek közé tartozik, amelyeknek a tulajdonhoz való jog minden korlátozásának meg kell felelnie. Ezen álláspont alátámasztására a felperesek lényegében az érvek három sorozatát adják elő.
- 363 Elsősorban a felperesek azt állítják, hogy az eurócsoport megsértette a megfelelő ügyintézés elvét, amikor a „demokrácia alapvető elveinek” megsértésével a kárt okozó intézkedésekről döntött. A felperesek véleménye szerint ezen elvekből következik, hogy a társadalom és annak igényei közvetlen ismeretéből adódóan főszabály szerint a nemzeti hatóságok vannak a legkedvezőbb helyzetben annak értékelésére, hogy mi szolgálja a közérdeket. Márpedig a felperesek szerint a kárt okozó intézkedések

elfogadásáról ténylegesen nem a ciprusi hatóságok döntöttek, hanem azokat valójában az eurócsoporthoz írták elő, amely nem számoltatható el semmilyen választópolgár előtt, nem a Ciprusi Köztársaság nemzeti érdekeit tartja szem előtt, és nem ismeri közvetlenül a társadalmat és annak igényeit. Épp ellenkezőleg, az eurócsoporthoz a hitelezők aggályain és követelményein alapuló döntést hozott.

364 Az EKB vitatja a felperesek érvelését.

365 E tekintetben elegendő felidézni, hogy – amint az a fenti 105–133. pontból kitűnik – nem tekinthető úgy, hogy az eurócsoporthoz megkövetelte volna a Ciprusi Köztársaságtól a kárt okozó intézkedések elfogadását. Ezt az érvet ezért csak elutasítani lehet, anélkül hogy meg kellene határozni, hogy a „demokrácia alapvető elveinek” állítólagos megsértése bír-e bármilyen jelentőséggel a felperesek tulajdonhoz való joga megsértésének értékelése szempontjából.

366 Másodsorban a felperesek előadják, hogy az EKB figyelmen kívül hagyta a méltányosság és a következetesség követelményét, amennyiben úgy döntött, hogy támogatja az érintett bankok belső feltőkésítését, noha egy 2013. február 11-i, az említett bankok ügyvezető igazgatóinak címzett levélben a CKB elnöki hivatalának vezetője az eurórendszer nevében biztosította őket arról, hogy betéteseik jogai nem kerülnek korlátozásra.

367 Az alperesek nem foglaltak állást ezzel az érveléssel kapcsolatban.

368 E tekintetben, függetlenül attól, hogy a méltányosság és a következetesség állítólagos hiánya jelentőséggel bír-e a felperesek tulajdonhoz való joga megsértésének értékelése szempontjából, elegendő megállapítani, hogy ez az érvelés megkülönböztethetetlen a felperesek által a bizalomvédelem elvének megsértésére alapított kifogásuk alátámasztására előadott egyik érvtől, következésképpen azzal együtt kerül vizsgálatra (lásd az alábbi 407–423. pontot).

369 Harmadsorban a felperesek kifogásolják az EKB-nak az ELA tekintetében tanúsított magatartását. A felperesek szerint e magatartást a méltánytalanság, a következetlenség és az EKB alapokmánya 14.4 cikkének, valamint a megfelelő ügyintézés elvének megsértése jellemzi, amit az EKB vitat.

370 Érvelésük alátámasztására a felperesek lényegében előadják, először is, hogy az EKB-nak az ELA terén való beavatkozását szabályozó jogi keretrendszer ellentétes a megfelelő ügyintézéshez való joggal és a következetesség követelményével, amelyek az arányosság elvének szerves részét képezik, továbbá sérti azt a követelményt, amely szerint a tulajdonhoz való jogot érintő minden korlátozást törvénynek kell előírnia. E tekintetben a felperesek megjegyzik, hogy az ELA ahhoz a feltételhez kötött, hogy a kedvezményezett fizetőképességű legyen. Márpedig a felperesek szerint az ELA célja a fizetőképesség fogalma nincs jogilag meghatározva. Az EKB tehát nem köteles arra, hogy megállapítsa, megfelel-e a potenciális kedvezményezett a fizetőképesség valamely szigorú, jogszabályban meghatározott feltételének, hanem ellenkezőleg, a pénzügyi támogatás nyújtásának kilátása alapján fizetőképességűnek tekinthet egy bankot, és következésképpen továbbra is engedélyezheti az ELA-t.

371 Ugyanakkor az EKB az eurócsoporthoz való részvételéből eredően, és amint azt a jelen ügyben tette, döntő befolyást gyakorolhat a támogatás nyújtására vonatkozó döntésre és annak feltételeire. A trojkárhoz tartozása következtében részt vett a feltételek Ciprusi Köztársaság általi betartásának felügyeletében is. Ebből nyilvánvaló „erkölcsi kockázat” következik, mivel az EKB szabadon hozzájárulhat az ELA-hoz abban a hiszemben, hogy bármely pénzügyi támogatás feltételeként kérheti az ELA visszafizetését.

372 Másodszor, a felperesek előadják, hogy az EKB következetlen és méltánytalan módon járt el, amikor 2013. március 21-ig nem ellenőrizte, hogy az érintett bankok ELA-ban részesüljenek, ugyanakkor kijelentette, hogy az ELA a fizetőképességű bankoknak van fenntartva. A felperesek szerint az EKB ugyanis már 2013. március 21. előtt tudomást szerzett a Laiki fizetőképességéről. Érvelésük alátámasztására a felperesek egyrészt a PIMCO-jelentésre hivatkoznak, amelyből kiderül, hogy az érintett bankok

„gazdaságilag fizetéseképtelenek” voltak, és másrésről egy 2014. október 17-i, a fenti 149. pontban említett újságcikkre, amelyből többek között kiderül, hogy a Bundesbank elnöke a Kormányzótanács egy 2012. decemberi ülésén már szóba hozta a Laïki fizetéseképtelenségét.

373 Harmadszor, a felperesek lényegében az EKB magatartásának következetlen, aránytalan és méltánytalan jellegét kifogásolják, amennyiben az EKB először 2011. október és 2013. március között engedékeny hozzáállást tanúsítva sietett a Laïki részére gyakorlatilag korlátlan hozzáférést biztosítani az ELA-hoz, hogy ezt követően 2013. március 21-én hirtelen véget vessen az ELA-nak.

374 Negyedszer, a felperesek a válasz szakaszában hozzáteszik, hogy nincsenek olyan helyzetben, hogy vitatni tudják az elemzést, amely az EKB Kormányzótanácsát a 2013. március 21-i határozata meghozatalára készítette. A felperesek szerint ugyanis e határozat semmilyen indokolást nem tartalmaz, és lehetséges, hogy nem valódi elemzés eredménye. E tekintetben, amint azt a felperesek a tárgyaláson pontosították, az említett határozat az ELA-ra vonatkozó jogi keretrendszer alkalmatlan jellegét mutatja.

375 Ötödször, a felperesek előadják, hogy az EKB-nak az ELA tekintetében tanúsított magatartása az EKB-t az alapokmánya 14.4 cikke alapján megillető mérlegelési jogkörrel való nyilvánvaló és súlyos visszaélést valósít meg.

376 Az alperesek vitatják a felperesek érvelését.

377 E tekintetben emlékeztetni kell rá, hogy valószínűsíthetően közvetlenül a kárt okozó intézkedések alkalmazásából ered az a vagyoni kár, amelynek elszenvedésére a felperesek hivatkoznak (lásd a fenti 86. pontot). Márpedig, amint az a fenti 134–155. pontból kiderül, az EKB sem 2013. március 21-i sajtóközleményével, sem határozatával, amelyről az előbbi beszámol, sem pedig az „ELA további biztosítására” vonatkozó korábbi határozataival nem követelte meg a kárt okozó intézkedések elfogadását. Ilyen körülmények között nem tekinthető úgy, hogy ezen jogi aktusok bármely esetleges jogellenessége megalapozhatná a kárt okozó intézkedések arányosságának hiányát, vagy azt, hogy ezen intézkedések nem tesznek eleget azon követelménynek, amely szerint a tulajdonhoz való jogot érintő minden korlátozást törvénynek kell előírnia. Ez a következtetés különösen nyomatékosan érvényesül a felpereseknek az ELA-val kapcsolatos jogi keretrendszer állítólagos alkalmatlan jellegére vonatkozó érvei tekintetében (lásd a fenti 370., 371. és 374. pontot). Mivel ugyanis a kárt okozó intézkedéseket nem e jogi keretrendszerben fogadták el (lásd e tekintetben a fenti 272–284., 329. és 340. pontot), annak állítólagos alkalmatlansága semmiképpen sem mutathatja azt, hogy ezeket az intézkedéseket nem a jogszabály által előírt feltételeknek megfelelően fogadták el.

378 Mindenesetre meg kell állapítani, hogy a felperesek érvei nem támasztották alá, hogy az EKB-nak az ELA tekintetében tanúsított magatartása jogellenes lett volna.

379 Először is, a felperesek által a fizetőképesség fogalma pontosságának állítólagos hiányára alapított kifogásoknak nem lehet helyt adni. Az a körülmény ugyanis, hogy az EKB az alapokmánya 14.4 cikkén alapuló hatásköre és az őt megillető tág mérlegelési jogkör gyakorlása során egy összetett gazdasági értékelés keretében valamely pénzügyi fogalmat értelmezhet vagy alkalmazhat, önmagában véve nem minősülhet jogellenesnek.

380 Szintén nem fogadható el a felperesek azon érve, amely szerint az EKB feladatainak sokfélesége a következetesség hiánya vagy a megfelelő ügyintézés elvének megsértése miatt ellentétes az arányosság elvével. E tekintetben emlékeztetni kell a következetesség követelményének terjedelmére egy intézkedés szükségessége és arányossága értékelése keretében. Az ítélkezési gyakorlat szerint valamely intézkedés csak akkor alkalmas a követett cél megvalósítására, ha azt valóban koherens és rendszeres módon kívánja elérni (2010. január 12-i Petersen ítélet, C-341/08, EU:C:2010:4, 53. pont). Márpedig a felperesek semmilyen módon nem fejtik ki, hogy az EKB feladatainak állítólagos sokfélesége és az ebből eredő „erkölcsi kockázat” mennyiben akadályozná a kárt okozó intézkedések által követett, az

euróövezet pénzügyi rendszere stabilitásának biztosításában álló cél koherens és rendszeres megvalósítását. A felperesek nem mutatják be azt sem, hogy e körülmény hogyan sérthetné a megfelelő ügyintézéshez való jogukat.

- 381 Ezen túlmenően meg kell állapítani, hogy az ügy iratai nem támasztják alá a felpereseknek az EKB feladatai sokféleségére vonatkozó érvét. Az EKB-nak az eurócsoporthoz való részvételét illetően emlékeztetni kell arra, hogy a 2013. március 25-i (lásd a fenti 105–118. pontot), április 12-i, május 13-i és szeptember 13-i nyilatkozatok (lásd a fenti 170. és 171. pontot) az egyedüli olyan vitatott aktusok, amelyeknek az eurócsoporthoz a szerzője. Márpedig a fenti 116. és 117. pontból kitűnik, hogy a 2013. március 25-i nyilatkozat tisztán tájékoztató jellegű, és nem fejt ki végleges álláspontot sem a PSE biztosítását, sem azon feltételeket illetően, amelyeket a Ciprusi Köztársaságnak tiszteletben kellene tartania ahhoz, hogy e támogatásban részesülhessen. Ami a 2013. április 12-i, május 13-i és szeptember 13-i nyilatkozatot illeti, ezek, amint a fenti 170. pontban megállapításra került, csupán röviden összefoglalják és üdvözlők a ciprusi hatóságok által elfogadott egyes intézkedéseket, továbbá kifejezik azt a véleményt, amely szerint ezen intézkedések többek között alkalmasak arra, hogy hozzájáruljanak a Ciprusi Köztársaság pénzügyi nehézségeinek enyhítéséhez. Ilyen körülmények között nem tekinthető úgy, hogy az EKB-nak az eurócsoporthoz való részvétele lehetővé tette volna az EKB számára, hogy döntő módon befolyásolja a PSE biztosítását, vagy azokat a feltételeket, amelyeket a Ciprusi Köztársaságnak teljesítenie kellett ahhoz, hogy e támogatásban részesülhessen.
- 382 Ami az EKB trojkához tartozását illeti, elegendő megjegyezni, hogy a feltételek betartásának felügyelete azt feltételezi, hogy e feltételeket előzetesen meghatározták. Ellentétben azzal, amit a felperesek lényegében állítanak, az EKB tehát az ESM-Szerződés 13. cikkének (7) bekezdésével rá ruházott felügyeleti szerepből nem vezethet le arra vonatkozó jogkört, hogy bármely pénzügyi támogatás feltételeként visszafizetést kérjen.
- 383 Másodszor, nem tekinthető úgy, hogy az EKB következtelen, önkényes vagy méltánytalan magatartást tanúsított volna azáltal, hogy 2013. március 21-ig nem ellenezte az ELA-t, noha állítólag már korábban tudomást szerzett a Laiki fizetésektelenségéről.
- 384 E tekintetben emlékeztetni kell rá, hogy az EKB alapokmánya 14.4 cikke értelmében az EKB Kormányzótanácsának szerepe a jelen esetben annak ellenőrzésére korlátozódott, hogy az ELA nem ellentétes-e a KBER céljaival és feladataival. A Kormányzótanács feladata volt különösen – a monetáris finanszírozás EUMSZ 123. cikkben és az EKB alapokmányának 21.1 cikkében rögzített tilalma tiszteletben tartásának biztosítása érdekében – annak ellenőrzése, hogy az ELA-t nem nyújtják fizetésektelen banknak (lásd a fenti 142. pontot). Amint az a fenti 143. pontban megjegyzésre került, ebben az időszakban az EKB semmilyen hatáskörrel nem rendelkezett az uniós hitelintézetek prudenciális felügyeletét illetően, amely kizárólagosan a nemzeti prudenciális felügyeleti hatóságok hatáskörébe tartozott. E körülmények között az EKB kizárólag azon információkra hagyatkozhatott, amelyeket az említett hatóságok az ELA-ban részesülő bankok fizetőképességével kapcsolatban közöltek vele. Márpedig az EKB beadványai szerint, amelyeket a felperesek e tekintetben nem vitattak, a CKB 2011. szeptembertől közölte az EKB Kormányzótanácsával azon értékelését, amely szerint az érintett bankok továbbra is fizetőképesek. Mivel e bankok pénzügyi stabilitása fokozatosan romlott, amint az EKB előadja, anélkül hogy a felperesek ezt vitatnák, a CKB-nak a Laiki fizetőképességére vonatkozó értékelése egyre inkább azon a kilátáson alapult, hogy a Ciprusi Köztársaság hamarosan pénzügyi támogatásban részesül. Amikor ez a kilátás távolibbá vált, mivel a ciprusi parlament 2013. március 19-én elutasította egy valamennyi bankbetét után fizetendő adó bevezetését, az EKB Kormányzótanácsa ellenezte az érintett bankoknak nyújtott ELA fennálló szintjének fenntartását. Ugyanis, amint az az EKB elnökének a 2013. április 4-i sajtótájékoztatóján tett észrevételeiből kitűnik, a Kormányzótanács a 2013. március 21-i határozat meghozatalakor úgy vélte, hogy „program hiányában e bankok nem lettek volna fizetőképesek és életképesek” és hogy „abban az időpontban [...] nem állt fenn program”.

- 385 Pusztán az a körülmény, hogy egy magáncég, mint a PIMCO, vagy az EKB Kormányzótanácsának egy tagja a Laïki fizetőképességét illetően már korábban a CKB-étől eltérő véleménynek adott hangot, nem elegendő annak megállapításához, hogy a Kormányzótanácsnak el kellett volna térnie e véleményről, és így már korábban elleneznie kellett volna az ELA fennálló szintjének fenntartását.
- 386 Harmadszor, nem tekinthető úgy sem, hogy az EKB következetlen, aránytalan és méltánytalan magatartást tanúsított, amikor 2013. március 21-én ellenezte az ELA fennálló szintjének fenntartását, noha 2011. október óta engedélyezte az ELA-t. Az EKB Kormányzótanácsának 2013. március 21-i határozata ugyanis egyáltalán nem tekinthető hirtelen és indokolatlan fordulatnak, hanem pusztán a fenti 384. pontban leírt megváltozott körülményekre reagál.
- 387 Negyedszer, meg kell vizsgálni a felpereseknek az EKB Kormányzótanácsa 2013. március 21-i határozata tekintetében az indokolás hiányára vagy elégtelenségére alapított érvét.
- 388 Az EKB ezen érv elutasítását kéri. Egyrésztől előadja, hogy mivel ezt az érvet csak a válasz szakaszában adták elő, ez az érv új és ennél fogva elfogadhatatlan.
- 389 Másrésztől az EKB emlékeztet arra, hogy az EKB Kormányzótanácsának 2013. március 21-i határozata nem nyilvános. Márpedig az EKB szerint e határozat indokolásának hiánya nem vezethető le abból, hogy az nem nyilvános. Mivel e határozat címzettje a CKB, az említett indokolásnak az EKB Kormányzótanácsának ülésén a CKB képviselőjével történő közlése elegendő.
- 390 Kiindulásként el kell utasítani az EKB által előadott elfogadhatatlansági kifogást, mivel az indokolás hiánya vagy elégtelensége az EUMSZ 263. cikk értelmében vett lényeges eljárási szabályok megsértését jelenti, és így olyan imperatív jogalapot képez, amelyet a Törvényszék bármikor hivatalból figyelembe vehet (lásd ebben az értelemben: 1997. február 20-i Bizottság kontra Daffix ítélet, C-166/95 P, EU:C:1997:73, 24. pont; 1998. április 2-i Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ítélet, C-367/95 P, EU:C:1998:154, 67. pont; 2009. december 2-i Bizottság kontra Írország és társai ítélet, C-89/08 P, EU:C:2009:742, 34. pont).
- 391 Meg kell tehát vizsgálni ezen érv megalapozottságát.
- 392 Emlékeztetni kell arra, hogy ha valamely uniós intézmény – mint a jelen esetben az EKB – széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik, akkor bizonyos eljárási garanciák tiszteletben tartásának ellenőrzése alapvető fontosságú. E garanciák között szerepel az EKB számára a határozata megfelelő indokolására vonatkozó kötelezettség (lásd ebben az értelemben: 2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 69. pont).
- 393 Az ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 296. cikkben előírt indokolásnak igazodnia kell a jogi aktus természetéhez, és világosan és egyértelműen ki kell fejtenie a jogi aktust megalkotó intézmény érvelését úgy, hogy az érdekeltek megismerhessék a meghozott intézkedés indokait, és az uniós bíróság felülvizsgálatot gyakorolhasson. E tekintetben az indokolási kötelezettséget mindenekelőtt az adott ügy körülményei alapján kell értékelni, többek között a jogi aktus tartalma és a felhozott indokok jellege alapján (lásd ebben az értelemben: 2008. július 1-jei Chronopost és La Poste kontra UFEX és társai ítélet, C-341/06 P és C-342/06 P, EU:C:2008:375, 88. pont). Az indokolásnak nem kell valamennyi releváns ténybeli és jogi elemet tartalmaznia, mivel azt, hogy egy aktus indokolása megfelel-e az EUMSZ 296. cikk követelményeinek, nem pusztán a szövegére figyelemmel kell megítélni, hanem az összefüggéseire, valamint az érintett tárgyra vonatkozó jogszabályok összességére való tekintettel is (lásd: 2006. szeptember 6-i Portugália kontra Bizottság ítélet, C-88/03, EU:C:2006:511, 88. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 394 Továbbá az indokolás lehet közvetett is, amennyiben lehetővé teszi az érdekelt felek számára, hogy megismerjék az adott intézkedés indokait, és lehetővé teszi a hatáskörrel rendelkező bíróság számára a bírósági felülvizsgálat gyakorlását (lásd ebben az értelemben: 2004. január 7-i Aalborg Portland és társai

kontra Bizottság ítélet, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P és C-219/00 P, EU:C:2004:6, 372. pont; 2007. február 8-i Groupe Danone kontra Bizottság ítélet, C-3/06 P, EU:C:2007:88, 46. pont).

395 Végül, az indokolási kötelezettség tiszteletben tartásának vizsgálata csakis egy formálisan elfogadott határozat alapján végezhető el. Mindazonáltal más dokumentumokból, így például egy sajtóközleményből, megismerhetők lehetnek a szóban forgó határozat alapvető elemei, amely elemek lehetővé teszi az érdekelt felek számára, hogy megismerjék az adott intézkedés indokait, valamint lehetővé teszik a bíróság számára, hogy felülvizsgálatát gyakorolja (lásd ebben az értelemben: 2015. június 16-i Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 71. pont).

396 A jelen ügyben meg kell jegyezni, hogy a felperesek kizárólag a 2013. március 21-i sajtóközlemény alapján kifogásolják, hogy az EKB nem szolgáltat semmilyen indokolással az ugyanazon a napon hozott határozatának alátámasztására, amelyben 2013. március 26-tól ellenzi az ELA fennálló szintjének fenntartását. E sajtóközlemény és e határozat azonban nem azonos. Amint az a fenti 145. és 146. pontból kitűnik, az említett sajtóközlemény csupán beszámol az említett határozatról. Az EKB beadványaiból kitűnik, hogy e határozatot nem tették közzé, és indokolását közölték a határozat egyetlen címzettjét alkotó CKB képviselőjével. Ilyen körülmények között meg kell határozni, hogy a 2013. március 21-i sajtóközlemény lehetővé teszi-e az érdekelt felek számára, hogy megismerjék a határozat indokait, amelyről beszámol, valamint a Törvényszék számára, hogy felülvizsgálatát gyakorolja.

397 E tekintetben először is, a 2013. március 21-i sajtóközleményből kiderül, hogy „[a]z EKB Kormányzótanácsa úgy határozott, hogy az ELA fennálló szintjét 2013. március 25-ig [...] tartja fenn”, és hogy a „visszatérítésre nyitva álló határidő meghosszabbítása kizárólag abban az esetben képzelhető el, ha [az Unió vagy az IMF] olyan programot alakít ki, amely garantálja az érintett bankok fizetőképességét”. Ebből implicit módon, de szükségképpen következik, hogy az érintett bankok fizetőképessége ilyen program hiányában nem volt biztosított. Az EKB elnökének a 2013. április 4-i sajtótájékoztatóján az EKB Kormányzótanácsa 2013. március 21-i határozata kapcsán tett észrevételei (lásd a fenti 384. pontot) megerősítik ezt az értelmezést:

„[Az ELA] csak fizetőképes és életképes bankoknak nyújtható. Márpedig az a helyzet állt elő, hogy program hiányában e bankok nem lettek volna fizetőképesek és életképesek. Ebben az időpontban a Kormányzótanács úgy ítélte meg, hogy nem áll fenn program, ezért kellett azt tennie, amit tett.”

398 Ezt követően fontos hangsúlyozni, hogy a 2013. március 21-i sajtóközlemény közzétételkor ismert volt azon nehézségek fennállása és jellege, amelyekkel a Ciprusi Köztársaság és az érintett bankok szembesültek. Ismert volt továbbá, hogy a Ciprusi Köztársaság pénzügyi támogatás iránti kérelmet terjesztett elő az eurócsoport elnökéhez, hogy e támogatást a Ciprusi Köztársaság részére egyetértési megállapodásban meghatározandó makrogazdasági kiigazítási program keretében fogják nyújtani, és hogy a ciprusi parlament elutasította egy olyan intézkedés elfogadását, amelynek meghozatalára a ciprusi hatóságok az e programhoz kapcsolódó pénzügyi támogatás mértékének korlátozása érdekében a hazai források mozgósítása céljából kötelezettséget vállaltak (lásd különösen a fenti 13–15., 18. és 20–22. pontot)

399 Végül emlékeztetni kell arra, hogy amint az a fenti 142. pontból kiderül, az ELA-ra irányadó szabályok tiltják az ELA fizetéseképtelen hitelintézetek részére történő nyújtását.

400 Következésképpen, mindenesetre a jelen ügy körülményei között a 2013. március 21-i sajtóközlemény szövege, bármilyen szükséavú is, lehetővé tette a felperesek számára annak megértését, tekintettel különösen az összefüggéseire, az alkalmazandó jogszabályokra és az EKB elnökének a 2013. április 4-i sajtótájékoztatóján tett észrevételeire, hogy az érintett bankok fizetéseképtelensége megfelelő kiigazítási

program hiányában akadályát képezi az ELA fennálló szintje fenntartásának. Ugyanez a sajtóközlemény lehetővé teszi az uniós bíróság számára felülvizsgálata gyakorlását. Ennélfogva a felpereseknek az EKB Kormányzótanácsa 2013. március 21-i határozatának indokolására vonatkozó érvét el kell utasítani.

- 401 Ötödször, ami az EKB alapokmánya 14.4 cikkének állítólagos megsértését illeti, elegendő megállapítani, hogy a felperesek ezt csupán állítják, és semmilyen módon nem fejtik ki, hogy az EKB-nak az ELA tekintetében tanúsított magatartása mennyiben sértené ezt a rendelkezést.
- 402 Következésképpen a felperesek nem bizonyították, hogy az EKB-nak az ELA tekintetében tanúsított magatartása sértené a megfelelő ügyintézés elvét, az EKB alapokmányának 14.4 cikkét és a méltányosság és a következetesség követelményét. A felperesek érveinek harmadik sorozatát tehát el kell utasítani.
- 403 Mivel a felperesek érveinek három sorozata ily módon elutasításra került, el kell utasítani az EKB alapokmánya 14.4 cikkének, a méltányosság és a következetesség követelményének és a megfelelő ügyintézés elvének megsértésére alapított kifogást.

2. A bizalomvédelem elvének esetleges megsértéséről

- 404 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a bizalomvédelem elve az Unió egyik alapelve (2011. március 24-i ISD Polska és társai kontra Bizottság ítélet, C-369/09 P, EU:C:2011:175, 122. pont). Az ezen elvre való hivatkozás joga feltételezi, hogy az Unió hatáskörrel rendelkező hatóságai pontos, feltételhez nem kötött és egybehangzó, valamint hitelt érdemlő és megbízható forrásokból származó ígéreteket nyújtottak az érdekelt számára. E jog ugyanis minden olyan jogalanyt megillet, akiben az Unió valamely intézménye, szerve vagy hivatala – konkrét ígéretet téve neki – megalapozott várakozásokat keltett (lásd: 2016. július 19-i Kotnik és társai ítélet, C-526/14, EU:C:2016:570, 62. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 405 A jelen ügyben a felperesek véleménye szerint az alperesek a bizalomvédelem elvének súlyos megsértését követték el. Előadják, hogy az alperesek egybehangzó és pontos ígéreteket nyújtottak számukra a tekintetben, hogy a kárt okozó intézkedéseket nem fogják előírni a Ciprusi Köztársaság számára. Ezek az ígérek először is a CKB elnöki hivatalának vezetője által az eurórendszer nevében az érintett bankok ügyvezető igazgatóihoz intézett 2013. február 11-i levélből, másodsor, az eurócsoporthoz egy 2012. novemberben elért politikai megállapodás alapján a PSE nyújtásának lehetőségével kapcsolatos, 2013. január 21-i kötelezettségvállalásából, harmadsor, a Ciprusi Köztársaságot megelőzően pénzügyi támogatásban részesülő európénznemű tagállamokkal szembeni bánásmódból, és negyedsor, az EKB azon döntéséből eredtek, hogy az ELA-t jelentős időszakon keresztül engedélyezte.
- 406 A felperesek hozzátesszik, hogy ezek az aktusok és magatartások nem csupán önmagukban, de együttvéve is alkalmasak arra, hogy bennük jogos bizalmat keltsenek. A felperesek szerint ugyanis ezek az aktusok és magatartások kumulatív hatással bírnak, amely megerősíti azt az ígéretet, hogy nem kerül elfogadásra belső feltőkésítési intézkedés.

a) A 2013. február 11-i levélre alapított jogos bizalom fennállásáról

- 407 A felperesek előadják, hogy a CKB elnöki hivatalának vezetője egy az eurórendszer nevében az érintett bankok ügyvezető igazgatóihoz intézett, 2013. február 11-i levélben világos, pontos, feltételhez nem kötött és jogszerű ígéreteket nyújtott az utóbbiak számára arra vonatkozóan, hogy betéteseik jogai nem kerülnek korlátozásra (lásd még a fenti 366–368. pontot). E tekintetben a felperesek emlékeztetnek arra egyrészt, hogy az EUMSZ 282. cikk (1) bekezdése értelmében az eurórendszert az EKB és az európénznemű tagállamok nemzeti központi bankjai alkotják, és az eurórendszer irányítja az Unió monetáris politikáját, és másrészt, hogy az eurórendszer küldetésnyilatkozata

rögzíti, hogy az eurórendszer egységesen közvetíti mondanivalóját. Bármely észszerű megfigyelő tehát azt feltételezné, hogy a szóban forgó levél köti az eurórendszert, beleértve az EKB-t is, amely megsértette a felperesek jogos bizalmát, amikor ezt követően megkövetelte a Ciprusi Köztársaságtól, hogy tegyen eleget a feltételrendszerről szóló megállapodásnak. Ha mindazonáltal az EKB úgy vélte volna, hogy e levél nem mutatja be helyesen az álláspontját, a levél hibáinak kijavítása érdekében nyilvános nyilatkozatot kellett volna tennie. Márpedig az EKB nem tett ilyen nyilatkozatot, ami így megalapozza a felelősségét.

408 Az alperesek vitatják a felperesek érvelését.

409 E tekintetben elsősorban meg kell állapítani, hogy a 2013. február 11-i levélben semmi nem teszi lehetővé egy óvatos és körültekintő olvasó számára, hogy arra következtessen, a levél tartalma betudható az eurórendszernek vagy az EKB-nak.

410 Mindenekelőtt ugyanis, ezt a levelet egy a CKB kommunikációs igazgatójaként és elnöki kabinetének igazgatójaként aláíró személy intézi az érintett bankok ügyvezető igazgatóihoz. Ez a személy egyetlen ponton sem állítja, hogy az eurórendszer nevében nyilatkozná. Ellenkezőleg, amint az magából az említett levél szövegéből kitűnik, csupán a CKB véleményének ad hangot, és nem hivatkozik az eurórendszer szerveire vagy működési szabályaira:

„A 2013. február 10-i *Financial Times*ban közzétett »Radikális mentést javasolnak Ciprusnak« című cikk nyomán a [CKB] hangsúlyozni kívánja, hogy a betétesek tulajdonhoz való jogának csökkentésére vagy korlátozására vagy attól való megfosztására irányuló bármely intézkedés ellentétes a Ciprusi Köztársaság alkotmányának rendelkezéseivel és az [EJEE] 1. kiegészítő jegyzőkönyvének 1. cikkével, amely rendelkezések védik a tulajdonhoz való jogot és alapvető jelentőséggel bírnak a piacgazdaság működése szempontjából.

Következésképpen minden ezekkel ellentétes javaslat nem csupán jogilag megalapozatlan, de nem is vehető komolyan.”

411 Igaz, hogy – amint azt a felperesek hangsúlyozzák – e levél fejlécében szerepel a CKB logója, amely alatt a nagybetűs „Central Bank of Cyprus” és „Eurosystem” kifejezések találhatók.

412 Mindazonáltal pusztán e fejléc jelenléte nem teheti lehetővé egy óvatos és körültekintő olvasó számára, hogy úgy tekintse, e levél az eurórendszernek tulajdonítható. Ellenkezőleg, e fejléc azt a benyomást kelti, egyrészt, hogy e levelet a CKB, és nem az eurórendszer nevében írták, és másrészt, hogy a „Eurosystem” megjelölés pusztán tájékoztató jellegű, csupán azt jelzi, hogy a CKB egy európénznemű tagállam központi bankjaként az eurórendszerhez tartozik. Ugyanis először is, a 2013. február 11-i levél fejlécében a „Eurosystem” szót alkotó karakterek a „Central Bank of Cyprus” kifejezést alkotó karakterek alatt találhatók és azoknál egyértelműen kisebbek.

413 Másodszor, amint azt a Törvényszék pervezető intézkedéseire adott válaszukban maguk a felperesek is elismerték, a „Eurosystem” megjelölés valószínűleg a CKB logójának részét képezi, és így a CKB-től származó minden levélen és dokumentumon, vagy legalábbis azok többségén szerepel. E megjelölésnek a 2013. február 11-i levélen való pusztán szerepléséből tehát semmilyen következtetés nem vonható le, kivéve azt, hogy a CKB-től származó minden levél, vagy legalábbis azok többsége betudható az eurórendszernek pusztán annak alapján, hogy e levelek említést tesznek arról, hogy a CKB az eurórendszerhez tartozik.

414 Harmadszor, a 2013. február 11-i levél lábléce, amely a CKB címét és honlapját azonosítja, nem hivatkozik az eurórendszerre.

- 415 Másodsorban hangsúlyozni kell, hogy a nemzeti központi bankok két típusú feladatot látnak el, nevezetesen először, az EKB alapokmányában előírt feladatokat, és másodszor, ott elő nem írt feladatokat. Ez utóbbiak nem tudhatók be sem a KBER-nek, sem az eurórendszernek. Ugyanis, amint azt EKB helytállóan hangsúlyozza, az EKB alapokmányának 14.4 cikke úgy rendelkezik, hogy a nemzeti központi bankok az EKB alapokmányában foglaltakon kívül egyéb feladatokat is elláthatnak, kivéve ha az EKB Kormányzótanácsa a leadott szavazatok kétharmados többségével azokat a KBER céljaival és feladataival ellentétesnek találja. Ezzel szemben a nemzeti központi bankok által saját felelősségükre és kockázatukra ellátott feladatok nem tekinthetők a KBER feladatkörébe tartozónak (lásd a fenti 138–140. pontot).
- 416 Márpedig az ügy tényállásának idején az EKB alapokmánya az EKB vagy a KBER célkitűzései között nem említette a hitelintézetek feltőkésítése vagy szanálása feltételeinek meghatározását. Olyan feladatokról van tehát szó, amelyeket a nemzeti központi bankok saját felelősségükre és kockázatukra látnak el. Ilyen körülmények között egy óvatos és körültekintő olvasó észszerűen nem tekinthette úgy, hogy a CKB egy a hitelintézetek feltőkésítése vagy szanálása feltételeinek meghatározása kapcsán tett állítása az eurórendszernek betudható és köti azt. Épp ellenkezőleg, egy ilyen olvasónak szükségképpen úgy kellett tekintenie, hogy a CKB 2013. február 11-i levelében saját nevében, nemzeti központi bankként nyilatkozik.
- 417 Ellentétben azzal, amit a felperesek lényegében állítanak, sem az EUMSZ 282. cikk (1) bekezdése, sem az eurórendszer küldetésnyilatkozata nem teszi kétséggé ezt a következtetést.
- 418 Ami elsősorban az EUMSZ 282. cikk (1) bekezdését illeti, megjegyzendő, hogy az kizárólag az eurórendszer monetáris politikával kapcsolatos szerepére vonatkozik. E rendelkezés szövege ugyanis a következő:
- „Az [EKB] és a nemzeti központi bankok alkotják a [KBER-t]. Az Unió monetáris politikáját az [EKB] és [az európénznemű tagállamok] nemzeti központi bankjai irányítják, [...] amelyek az eurorendszert alkotják.”
- 419 A felperesek tehát EUMSZ 282. cikk (1) bekezdéséből észszerűen nem vonhatják le azt a következtetést, hogy az eurórendszer az érintett bankok feltőkésítése vagy szanálása esetén garancia az azoknál elhelyezett betétek értékének fenntartását.
- 420 Ami másodsorban az EKB és az eurórendszer küldetésnyilatkozatát illeti, megjegyzendő először is, hogy az mindenfajta jogi értéket nélkülöző, egyszerű szándéknyilatkozat (lásd analógia útján: 2015. szeptember 23-i ClientEarth és International Chemical Secretariat kontra ECHA ítélet, T-245/11, EU:T:2015:675, 103. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), amelyet így nem tettek közzé sem az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* L sorozatában, amely a jogilag kötelező aktusok közzétételét szolgálja, sem annak C sorozatában, amely az Uniót érintő tájékoztatásokat, ajánlásokat és véleményeket teszi közzé (lásd analógia útján: 2012. december 13-i Expedia ítélet, C-226/11, EU:C:2012:795, 30. pont). Ugyanis, amint azt az EKB a Törvényszék pervezető intézkedéseire adott válaszában releváns módon hangsúlyozta, e nyilatkozat jellegénél fogva pusztán törekvéseket fejez ki, és nem célja, hogy kötelezettségeket állapítson meg szerzői számára vagy kimerítő jelleggel felsorolja az eurórendszer tagjainak valamennyi célkitűzését és hatáskörét.
- 421 Másodszor, e nyilatkozat tartalma alapján nem tekinthető úgy, hogy az eurórendszer a bankok feltőkésítése vagy szanálása esetén bármiféle hatáskörrel rendelkezne a bankbetétek védelme területén. Ellenkezőleg, e nyilatkozatból kitűnik, hogy az eurórendszer elsődleges célja az árstabilitás fenntartása. Kétségtelen, hogy e nyilatkozat jelzi azt is, hogy az eurórendszer vezető pénzügyi hatóságként a pénzügyi stabilitás megőrzésére és az Unió pénzügyi integrációjának előmozdítására törekszik. Mindazonáltal egy óvatos és körültekintő olvasó egy ilyen homályos állításból észszerűen nem vonhatja le azt a következtetést, hogy az eurórendszer hatáskörrel rendelkezik azon feltételek meghatározására, amelyekhez az érintett bankok esetleges feltőkésítése vagy szanálása köthető lehet.

422 Ugyanígy azon állítások, amelyek szerint „[t]agjai jogállásának tiszteletben tartása mellett az eurórendszer és szolgálatai kifejezetten összetartó és egységes módon járnak el”, és hogy „[a]z eurórendszer e szellemben, csapatként együttműködve egységesen közvetíti mondanivalóját, és közel áll az európai polgárokhoz”, ésszerűen nem értelmezhetők úgy, hogy azt jelentenék, az eurórendszerhez tartozó valamely nemzeti központi bank minden megnyilvánulására az eurórendszer nevében kerül sor. Sokkal inkább általános jellegű és pontatlan szándéknyilatkozatról van szó, amely legfeljebb azon területekre vonatkozik, ahol az eurórendszer hatáskörrel rendelkezik.

423 Azt a következtetést kell tehát levonni, hogy a felperesek nem bizonyították, hogy a 2013. február 11-i levél azt a jogos bizalmat kelthette bennük, hogy a kárt okozó intézkedések nem kerülnek elfogadásra. Még kevésbé sem tekinthető tehát úgy, hogy az EKB az e levelet követő aktusokkal és magatartásokkal megsértette ezt a bizalmat.

b) Az „eurócsoporthoz egy 2012. novemberben elért politikai megállapodás alapján a PSE nyújtásának lehetőségével kapcsolatos, 2013. január 21-i kötelezettségvállalására” alapított jogos bizalom fennállásáról

424 A felperesek előadják, hogy az eurócsoporthoz jogos bizalmat keltett bennük a tekintetben, hogy a kárt okozó intézkedéseket nem fogják elfogadni, amikor 2013. január 21-én vállalta, hogy egy 2012. novemberben elért politikai megállapodás alapján, amely nem irányozta elő ezen intézkedések elfogadását, biztosítja a PSE-t a Ciprusi Köztársaságnak. A Törvényszék pervezető intézkedéseire adott válaszukban a felperesek megerősítették, hogy a „kötelezettségvállalás”, amelyre hivatkoznak, az eurócsoporthoz fenti 18. pontban leírt, 2013. január 21-i nyilatkozata.

425 Az alperesek vitatják a felperesek érvelését.

426 E tekintetben elsősorban meg kell állapítani, hogy az eurócsoporthoz 2013. január 21-i nyilatkozatában nincs semmi, ami arra vonatkozó pontos ígéretnek tekinthető, hogy a PSE-t csak az egyetértési megállapodás tervezetében szereplő feltételeknek fogják alárendelni, amely tervezet ebben az időpontban egyrészt a Ciprusi Köztársaság, és másrészt a Bizottság, az EKB és az IMF közötti tárgyalások tárgyát képezte. E nyilatkozatban ugyanis az eurócsoporthoz egyáltalán nem vállalta, hogy biztosítja a Ciprusi Köztársaságnak az általa kért PSE-t, hanem csupán homályos és általános módon leírta a tárgyalásokat, és arra bátorította az érintett feleket, hogy tegyenek előrelépéseket az egyetértési megállapodás tervezete egyes elemeinek véglegesítése érdekében.

427 Másodsorban, amint az a fenti 123–129. pontból kitűnik, a PSE odaítélése az ESM, és nem az eurócsoporthoz hatáskörébe tartozik, amely utóbbi félként még csak nem is vett részt a 2013. január 21-i nyilatkozatban említett megállapodástervezet véglegesítése érdekében a Ciprusi Köztársasággal folytatott tárgyalásokon. Ennélfogva, még ha e nyilatkozat tartalmazna is a PSE Ciprusi Köztársaság részére történő nyújtására vonatkozó ígéreteket, ezek az ígéretetek nem a fenti 404. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében vett hatáskörrel rendelkező hatóságtól származnának (lásd ebben az értelemben: 2009. április 30-i Nintendo és Nintendo of Europe kontra Bizottság ítélet, T-13/03, EU:T:2009:131, 208. pont; 2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 79. pont).

428 Harmadsorban, az eurócsoporthoz 2013. január 21-i nyilatkozatában említett és 2012. november 29-én kidolgozott egyetértési megállapodástervezetet soha nem kötötték meg. Amint az az eurócsoporthoz 2013. március 16-i nyilatkozatából kitűnik, a ciprusi hatóságok e megállapodástervezet elfogadására tekintettel vállalták olyan intézkedések meghozatalát, amelyeket a ciprusi parlamentnek jóvá kellett hagynia, többek között egy valamennyi bankbetételre kivetett adó bevezetését (lásd a fenti 19. és 20. pontot). Márpedig ezen adó létrehozását a ciprusi parlament elutasította (lásd a fenti 22. pontot).

Ilyen körülmények között a felperesek megalapozottan nem számíthattak arra, hogy a PSE-t mindennek ellenére az említett egyetértési megállapodástervezet alapján mégis biztosítják a Ciprusi Köztársaságnak.

429 A fentiekre tekintettel azt a következtetést kell levonni, hogy a felperesek nem bizonyították, hogy jogos bizalmat alapíthattak az eurócsoport 2013. január 21-i nyilatkozatára.

c) A Ciprusi Köztársaságot megelőzően pénzügyi támogatásban részesülő európénznemű tagállamokkal szembeni bánásmódra alapított jogos bizalom fennállásáról

430 A felperesek előadják, hogy az a tény, hogy az egyéb európénznemű tagállamoknak, így Írországnak, a Görög Köztársaságnak, a Spanyol Királyságnak és a Portugál Köztársaságnak nyújtott pénzügyi támogatás nem volt a belső feltőkésítési intézkedések meghozatalához kötve, jogos bizalmat keltett bennük a tekintetben, hogy a kárt okozó intézkedések nem kerülnek elfogadásra.

431 Az alperesek nem foglaltak kifejezetten állást ezen érveléssel kapcsolatban.

432 E tekintetben elsősorban hangsúlyozni kell, hogy pusztán az a körülmény, hogy a nemzetközi pénzügyi válság korábbi szakaszaiban a pénzügyi támogatás nyújtása nem volt a kárt okozó intézkedésekhez hasonló intézkedések meghozatalához kötve, önmagában nem tekinthető pontos, feltételhez nem kötött és egybehangzó ígéretnek, amely alkalmas arra, hogy az érintett bankok részvényeseiben és betéteseiben jogos bizalmat keltsen a tekintetben, hogy a Ciprusi Köztársaság részére nyújtott pénzügyi támogatás nem lesz ilyen feltételekhez kötve (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2016. július 19-i Kotnik és társai ítélet, C-526/14, EU:C:2016:570, 65. és 66. pont).

433 Másodsorban, emlékeztetni kell rá, hogy az ESM (vagy más nemzetközi szervezet, uniós vagy tagállami szerv, illetve intézmény) által olyan államnak, amelyben a bankszektor feltőkésítésének szükségessége merül fel, a pénzügyi nehézségek megoldása érdekében nyújtott pénzügyi támogatás feltételül szabott intézkedések az addigi tapasztalatoktól és a sajátos körülményektől függően alapvetően különbözhetnek az egyes esetekben (lásd a fenti 311. pontot). Ilyen körülmények között a hatáskörrel rendelkező hatóságok világos és kifejezett kötelezettségvállalásának hiányában nem tekinthető úgy, hogy a felperesek megalapozottan számíthattak arra, hogy a PSE nyújtására azonos vagy akár hasonló feltételek mellett kerül sor, mint amelyek mellett a pénzügyi támogatást Írországnak, a Görög Köztársaságnak, a Spanyol Királyságnak és a Portugál Köztársaságnak nyújtották.

434 A fentiekre tekintettel azt a következtetést kell levonni, hogy a felperesek nem bizonyították, hogy jogos bizalmat alapíthattak arra a tényre, hogy az egyéb európénznemű tagállamoknak nyújtott pénzügyi támogatás nem volt a kárt okozó intézkedésekhez hasonló intézkedések elfogadásához kötve.

d) Az arra a tényre alapított jogos bizalom fennállásáról, hogy az EKB hosszabb időszakon keresztül úgy döntött, hogy engedélyezi az ELA-t

435 A felperesek úgy vélik, hogy jogos bizalmat alapíthatnak arra a körülményre, hogy az EKB hosszabb időszakon keresztül engedélyezte a CKB számára, hogy az ELA-t biztosítsa a Laïkinak.

436 Az alperesek vitatják a felperesek érvelését.

437 E tekintetben elegendő megállapítani, hogy a felperesek egyáltalán nem fejtik ki, hogy az a tény, hogy az EKB hosszabb időszakon keresztül engedélyezte a CKB számára, hogy az ELA-t biztosítsa a Laïkinak, miként kelthet bennük jogos bizalmat a tekintetben, hogy a kárt okozó intézkedések nem kerülnek elfogadásra. A felperesek tehát nem bizonyították, hogy jogos bizalmat alapíthatnak e körülményre.

- 438 A fentiekre tekintettel úgy kell tekinteni, hogy a felperesek nem alapíthatnak jogos bizalmat a fenti 405. pontban említett, önmagukban vizsgált aktusok és magatartások egyikére sem. Ennélfogva ezek az aktusok és magatartások összességükben véve kumulatív hatás révén sem kelhetnek bennük jogos bizalmat.
- 439 A fentiekből következik, hogy a felpereseknek a bizalomvédelem elvének megsértésére alapított kifogását csak elutasítani lehet.

3. Az egyenlő bánásmód elve esetleges megsértésének fennállásáról

- 440 Az egyenlő bánásmód elve az uniós jog általános jogelve, amelyet a Charta 20. és 21. cikke rögzít (2010. szeptember 14-i Akzo Nobel Chemicals és Akcros Chemicals kontra Bizottság és társai ítélet, C-550/07 P, EU:C:2010:512, 54. pont). Az uniós intézményeknek ezen elvet a magánszemélyek védelmére irányuló, magasabb szintű uniós jogi szabályként kötelesek tiszteletben tartani (2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 87. pont; 2017. január 24-i Nausicaa Anadyomène és Banque d'escompte kontra EKB ítélet, T-749/15, nem tették közzé, EU:T:2017:21, 110. pont).
- 441 Az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az említett elv megköveteli, hogy hasonló helyzeteket ne kezeljenek eltérő módon, és hogy az eltérő helyzeteket ne kezeljék egyenlő módon, kivéve ha az ilyen bánásmód objektíven igazolható (lásd: 2010. szeptember 14-i Akzo Nobel Chemicals és Akcros Chemicals kontra Bizottság és társai ítélet, C-550/07 P, EU:C:2010:512, 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Az eltérő helyzeteket jellemző tényezőket, és így e helyzetek hasonló jellegét főként a szóban forgó jogi aktusok tárgyának és céljának fényében kell meghatározni és értékelni, azzal, hogy e vonatkozásban tekintetbe kell venni azon szabályozási terület elveit és céljait, amely alá a szóban forgó aktusok tartoznak (lásd ebben az értelemben: 2008. december 16-i Arcelor Atlantique és Lorraine és társai ítélet, C-127/07, EU:C:2008:728, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 442 Mivel a felperesek az egyenlő bánásmód elvének megsértésére hivatkoztak, nekik kell pontosan megjelölniük azokat a hasonló helyzeteket, amelyekről úgy vélik, hogy azokat eltérően kezelték, illetve azokat az eltérő helyzeteket, amelyekről úgy vélik, hogy azokat ugyanúgy kezelték (lásd ebben az értelemben: 2013. április 12-i Du Pont de Nemours [France] és társai kontra Bizottság ítélet, T-31/07, nem tették közzé, EU:T:2013:167, 311. pont).
- 443 A jelen ügyben a felperesek előadják, hogy az alperesek öt szempontból sértették meg ezt az elvet, amit az alperesek vitatnak.

a) A Laïki azon hitelezőihez képest alkalmazott esetleges hátrányos megkülönböztetés fennállásáról, akiknek követelései az ELA-n alapulnak

- 444 A felperesek előadják, hogy a Laïki nem biztosított betéteinek jogosultjait hátrányosan megkülönböztették a Laïki azon hitelezőihez képest, akiknek követelései az ELA-n alapulnak. Mivel a Laïki ELA-ból fakadó adósságát átruházták a BoC-ra, e hitelezők ugyanis a BoC-hoz fordulhattak, míg a Laïki nem biztosított betéteinek jogosultjaival szemben fennálló tartozását törölték.
- 445 A felperesek ehhez hozzátesszik, hogy a Laïki ELA-ból fakadó adósságának a BoC-ra való átruházása jelentős terhet helyezett azt utóbbira. Ebből következően a felperesek egyéb kategóriáival szemben is hátrányos megkülönböztetést alkalmaztak. A szóban forgó átruházás ugyanis egyrészt a BoC betéteseinek követeléseit illető drasztikus korlátozások előírásához vezetett, másrészt csökkentette az érintett bankok részvényeinek értékét. Az ELA mögött álló EKB, valamint a többi alperes ily módon saját érdekeiket részesítették előnyben a felperesekéhez képest.

446 Az alperesek vitatják a felperesek érvelését.

447 E tekintetben először hangsúlyozni kell, hogy az ELA-ból fakadó adósság BoC-ra való átruházása a PSE nyújtásának feltételei között szerepel. A 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.26. pontja ugyanis a következőket írja elő:

„[A BoC] valós értékükön átveszi – vételi és beolvasztási eljárás révén – a [Laiki] ciprusi eszközeit, valamint névértéken a biztosított betéteit és [az ELA-hoz] való hozzáférését. A [Laiki] nem biztosított betéteit a régi szervezet keretében tartják fenn [...]”

448 Másodszor emlékeztetni kell arra, amint azt a felperesek is elismerték a Törvényszék pervezető intézkedéseire válaszolva, hogy az ELA nyújtása a nemzeti központi bankok hatáskörébe tartozott, az EKB pedig csak megtilthatta ezeknek az ELA nyújtását, ha az KBER céljaival és feladataival ellentétes (lásd a fenti 137–143. pontot). A hatáskörök e megoszlásának megfelelően kizárólag a CKB nyújtotta az ELA-t a Laiki részére, és ebből következően követelése állt fenn az utóbbival szemben. E körülmények között, amint azt megalapozottan fejt ki az EKB, a Laikivel kötött kölcsönszerződés alapján kizárólag a CKB volt az ELA Laiki részére való nyújtásából származó adósság visszafizetéséhez való jog jogosultja. Ennélfogva azok a személykategóriák, amelyekkel szemben a felperesek érvelésére figyelemmel (lásd a fenti 444. és 445. pontot) eltérő bánásmódot alkalmazhattak a Laiki ELA-ból fakadó adósságának a BoC-ra való átruházása miatt, egyrészt a nem biztosított betétek jogosultjai, másrészt pedig az érintett bankok részvényesei.

449 Harmadszor fontos kiemelni, hogy a fenti 441. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében eltérő helyzetben van egy olyan magánszereplő, amely az érintett bankok nem biztosított betéteinek jogosultjaihoz és a BoC részvényeseihez hasonlóan kizárólag magánjogi vagyoni érdekeit követve járt el és másrészt az eurórendszer egy központi bankja, amelynek döntéseit kizárólag közérdekű célok vezérelték. Pusztán az a körülmény, hogy a betétesek és az eurórendszer egy központi bankja, amelynek döntéseit kizárólag ilyen célok vezéreltik, ugyanolyan hitelviszonyt megtestesítő értékpapírral rendelkeznek ugyanazon bankkal szemben, nem teszi lehetővé e megállapítás megcáfolását, így pedig az egyenlő bánásmód elve nem követelheti meg, hogy e két személykategóriát különbségtétel nélkül kezeljék (lásd ebben az értelemben: 2015. október 7-i Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, EU:T:2015:756, 92. pont; 2017. január 24-i Nausicaa Anadyomène és Banque d’escompte kontra EKB ítélet, T-749/15, nem tették közzé, EU:T:2017:21, 108. és 109. pont).

450 Márpedig a jelen ügyben a CKB annak érdekében szerezte meg az ELA-ból származó adósságot, hogy hozzájáruljon egy közérdekű cél, a két legnagyobb ciprusi bank egyike, és ezáltal az ország pénzügyi rendszere stabilitásának biztosításához. Ahogy ugyanis a fenti 138. és 139. pontból kitűnik, a CKB a ciprusi jog alapján őt megillető közhatalmi jogosítványok gyakorlása során nyújtotta az ELA-t a Laiki részére. Közelebről, az EKB által a Törvényszék pervezető intézkedéseire adott válaszból és a CKB ahhoz csatolt leveléből kitűnik, hogy az ELA olyan eszköz, amelynek célja az, hogy lehetővé tegye a CKB számára a pénzügyi rendszer stabilitásának biztosítását, amivel a 2002. július 19-i törvény 6. pontja (2) bekezdésének e) pontja, valamint 46. pontjának (3) bekezdése bízta meg.

451 Egyebekben meg kell állapítani, amint azt megalapozottan hangsúlyozza a Bizottság és az EKB, hogy az ELA-ból származó adósságot a Laiki eszközei biztosították. E tartozás jogosultjaként a CKB tehát az érintett bankok nem biztosított betéteseivel szemben kiváltságos hitelező volt. Mivel nem vitatott a felek között, hogy egy bank felszámolása esetében a betétesek követeléseinek kifizetése elsőbbséget élvez a részvényesek követeléseivel szemben, a BoC részvényesei *a fortiori* nem állíthatják, hogy a CKB-hez hasonló helyzetben voltak.

452 A fentiekre figyelemmel úgy kell tekinteni, hogy egyrészt a CKB, másrészt az érintett bankok nem biztosított betéteseinek, illetve a BoC részvényeseinek a helyzete nem volt hasonló. A felperesek tehát nem tudták bizonyítani, hogy az alperesek a CKB-hez képest hátrányosan megkülönböztették e személykategóriákat.

b) A görög fióktelepeknél elhelyezett betétek jogosultjaihoz képest alkalmazott esetleges hátrányos megkülönböztetés fennállásáról

- 453 A felperesek úgy vélik, hogy az állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetést szenvedtek el a görög fióktelepeknél elhelyezett betétek jogosultjaihoz képest. E tekintetben a felperesek hangsúlyozzák, hogy míg a PSE nyújtását ahhoz a feltételhez kötötték, hogy a ciprusi hatóságok végezzenek az érintett ciprusi bankoknál elhelyezett betéteket érintő belső feltőkésítést, addig hasonló feltételt nem írtak elő az ugyanezen bankoknál Görögországban elhelyezett betéteket illetően. E betéteket egy görög bankba kellett utalni, annak következményeként, hogy az megszerezte a görög fióktelepeket, így azok főszabály szerint nem váltak érintetté. Márpedig ez az eltérő bánásmód, mindennemű objektív igazolás hiányában ellentétes a Szerződés által garantált alapvető szabadságokkal, illetve azt tiltja az EUMSZ 18. cikk.
- 454 Az alperesek vitatják a felperesek érvelését.
- 455 A felek között nem vitatott, hogy a görög fióktelepek a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2006. június 14-i 2006/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2006. L 177., 1. o.) 4. cikkének 3. pontja értelmében vett fióktelepek. Mint ilyenek, e fióktelepek először is az érintett bankok jogilag nem önálló részét képező üzletviteli helyei voltak, amelyek közvetlenül bonyolítják a hitelintézeti tevékenység szerves részét képező ügyleteket vagy az ügyletek egy részét.
- 456 Másodszor, a 2005/1 és 2009/14 irányelv által módosított 94/19 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése alapján az említett fióktelepek betétesei a ciprusi betétbiztosítási rendszer hatálya alá tartoztak.
- 457 Harmadszor, a 2006/48 irányelv (21) preambulumbekkezdéséből és 40–43. cikkéből kitűnik, hogy a görög fióktelepek rendezett pénzügyi helyzetének, különösen fizetőképességüknek felügyeletéért a ciprusi hatóságok feleltek, míg a görög hatóságok csak e fióktelepek likviditásának és pénzügyi politikáinak felügyeletéért voltak felelősek.
- 458 Ebből következik, hogy a felperesek, akik az érintett ciprusi bankoknál elhelyezett betétek jogosultjai, és a görög fióktelepeknél elhelyezett betétek jogosultjai ugyanazon bankoknál helyeztek el betéteket, ugyanazon betétbiztosítási rendszer hatálya alá tartoznak, és ugyanazon szabályok vonatkoznak rájuk. Ebben az összefüggésben, ellentétben a Tanács által előadottakkal, nincs semmilyen indoka annak, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy a kizárólag a betétek elhelyezésének helyében megjelenő különbség a jelen ügy körülményei között elegendő annak megállapításához, hogy az érintett helyzetek eltérőek. Közelebbről, a Tanács által hivatkozott begyűrűző hatás elkerülésének szükségessége nem a helyzetek objektív eltéréseinek körébe tartozik, hanem a két hasonló helyzet eltérő kezelésének igazolása körébe. Ennélfogva a felperesek helyzete, akik az érintett ciprusi bankoknál elhelyezett betétek jogosultjai, és a görög fióktelepeknél elhelyezett betétek jogosultjainak helyzete hasonló volt.
- 459 Márpedig a görög fióktelepeknél elhelyezett betétekkel ellentétben az érintett ciprusi bankoknál elhelyezett betétekre vonatkoztak a belső feltőkésítési intézkedések. Úgy kell tehát tekinteni, hogy a felperesekkel szemben, akik az érintett ciprusi bankoknál elhelyezett betétek jogosultjai, hátrányosabb bánásmódot alkalmaztak a görög fióktelepeknél elhelyezett betétek jogosultjaihoz képest.
- 460 Az EKB érvei nem kérdőjelezhetik meg e megállapítást. Az EKB egyrészt arra hivatkozik, hogy a felperesek által elszenvedett bármilyen hátrányos megkülönböztetést fordított hátrányos megkülönböztetésnek kell tekinteni, amelyet az uniós jog nem tilt.
- 461 Az igaz, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós joggal nem ellentétes, ha olyan helyzetekben, amelyekben nincs jelen semmilyen kapcsoló elv valamely az e jog által szabályozott helyzettel, és amelynek valamennyi lényeges eleme egyetlen tagállamra korlátozódik, e tagállam állampolgáraival szemben az említett tagállam hátrányosabb bánásmódot alkalmaz, mint egy másik

tagállam állampolgáraival szemben (lásd ebben az értelemben: 1994. június 16-i Steen ítélet, C-132/93, EU:C:1994:254, 11. pont; 2008. április 1-jei Gouvernement de la Communauté française és gouvernement wallon ítélet, C-212/06, EU:C:2008:178, 33. pont).

- 462 Ez az ítélkezési gyakorlat ugyanakkor nem alkalmazandó azokra a cselekményekre vagy mulasztásokra, amelyek révén egy vagy több uniós intézmény hozzájárul az ilyen bánásmódhoz, illetve megköveteli annak fenntartását vagy folyamatos végrehajtását. Márpedig a jelen ügyben éppen annak eldöntéséről van szó, hogy az alperes intézmények támogathatták-e egy olyan egyetértési megállapodás elfogadását és végrehajtását, amely a PSE nyújtásának feltételeként egyenlőtlen bánásmódot ír elő, illetve megköveteli annak fenntartását vagy folyamatos végrehajtását.
- 463 Ennélfogva, még ha feltételezzük is, hogy a ciprusi bankok betéteseinek és az ugyanezen bankok görög fióktelepeinél elhelyezett betétek jogosultjai közötti hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó állítások olyannak tekinthetők, amelyek egy olyan helyzetre vonatkoznak, amelynek valamennyi lényeges eleme egyetlen tagállamra korlátozódik, akkor is el kell utasítani az EKB azon érvét, amely szerint a felperesek által elszenvedett bármilyen hátrányos megkülönböztetést fordított hátrányos megkülönböztetésnek kell tekinteni, amelyet az uniós jog nem tilt.
- 464 Másrészt az EKB rámutat, hogy a görög fióktelepek értékesítésére piaci áron kerül sor, és az ennélfogva fenntartotta az érintett bankok alaptőkéjét. Ennélfogva ez az értékesítés semmilyen további hátrányt nem okozott a felpereseknek.
- 465 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy ahhoz, hogy egy uniós intézménynek felróható legyen az egyenlő bánásmód elvének megsértése, az szükséges, hogy a szóban forgó bánásmód egyes személyeket másokhoz képest hátrányos helyzetbe hozzon. Ugyanakkor e hátrány fennállása nem tagadható pusztán azon oknál fogva, hogy a szóban forgó eltérő bánásmód nem járt hátrányos gazdasági következményekkel, mivel az a hátrány, amelyet az egyenlő bánásmód elvére tekintettel figyelembe kell venni, az eltérő bánásmód által érintett személy jogi helyzetét is befolyásolhatja (lásd ebben az értelemben, analógia útján: 2008. december 16-i Arcelor Atlantique és Lorraine és társai ítélet, C-127/07, EU:C:2008:728, 39. és 44. pont). Márpedig az EKB érvelése kizárólag azon további vagyoni veszteség hiányára vonatkozik, amelyet a felperesek a görög fióktelepek értékesítése miatt szenvedtek volna el. Ennélfogva, ha bizonyítottak is tekintjük, e körülmény önmagában nem lehet elegendő az uniós jog által tiltott hátrányos megkülönböztetés fenn nem állásának bizonyítására. Az említett körülmény legfeljebb az esetleges hátrányos megkülönböztetésnek a követett célhoz képest fennálló arányosságára vonatkozó értékelés szempontjából lehet releváns, ahogy azt végül is láthatóan az EKB is gondolja. Először azonban az a releváns kérdés, hogy a felperesek, akik az érintett ciprusi bankoknál elhelyezett betétek jogosultjai, hasonló helyzetben voltak-e, mint a görög fióktelepeknél elhelyezett betétek jogosultjai, ami a jelen esetben így van (lásd a fenti 458. pontot).
- 466 A fenti 441. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően tehát azt kell megvizsgálni, hogy a jelen ügyben van-e objektív igazolása a felperesekkel, az érintett ciprusi bankoknál elhelyezett betétek jogosultjaival szemben a görög fióktelepeknél elhelyezett betétek jogosultjaihoz képest alkalmazott eltérő bánásmódnak.
- 467 Amint az a fenti 335–337. pontban kiemelésre került, ez az eltérő bánásmód többek között a ciprusi bankrendszerből a görög bankrendszerbe irányuló mindennemű továbbgyűrés megelőzésének szükségességére adott választ. Amint ugyanis azt a felperesek is elismerték a Törvényszék pervezető intézkedéseire adott válaszukban, az EKB válaszhoz csatolt belső jelentéséből kitűnt, hogy a görög fióktelepeknél elhelyezett betétek értékcsökkenése a görögországi betétek általános kivonásának kockázatával járt volna, ami visszahatásként súlyosbíthatta volna a görög bankok gyenge finanszírozási képességét, ezáltal esetleg az ezek számára nyújtott ELA olyan szintre emelését igényelve, amely esetlegesen meghaladja az eurórendszer központi bankjainak valós kapacitását.

- 468 A felperesek azzal válaszolnak, hogy egy ilyen érvelés nem igazolhatja a velük szemben alkalmazott, közvetve az állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetést.
- 469 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az eltérő bánásmód akkor igazolható, ha egyrészt objektív és észszerű megfontolásokon alapul, azaz kapcsolatban áll a szóban forgó szabályozás által indokoltan elérni kívánt céllal, másrészt pedig arányos az ezen bánásmód által elérni kívánt céllal (2008. december 16-i Arcelor Atlantique és Lorraine és társai ítélet, C-127/07, EU:C:2008:728, 47. pont).
- 470 Ami először azt a kérdést illeti, hogy a felperesekkel, az érintett ciprusi bankoknál elhelyezett betétek jogosultjaival szemben a görög fióktelepeknél elhelyezett betétek jogosultjaihoz képest alkalmazott eltérő bánásmód objektív és észszerű megfontolásokon alapult-e, rá kell mutatni, hogy a fenti 255. és 256. pontban kifejtett okokból, figyelemmel továbbá az EJEB ítélkezési gyakorlatára (EJEB, 2016. július 21., Mamatas és társai kontra Görögország, CE:ECHR:2016:0721JUD 006306614, 103. és 138. pont) a görög pénzügyi rendszer ciprusi bankrendszerből kiinduló továbbgyűrűzés eredményeként előálló általános destabilizációjának elkerülésére irányuló cél objektív és észszerű volt.
- 471 Ami másodszor a felperesekkel, az érintett ciprusi bankoknál elhelyezett betétek jogosultjaival szemben a görög fióktelepeknél elhelyezett betétek jogosultjaihoz képest alkalmazott eltérő bánásmód arányosságát illeti, emlékeztetni kell arra, hogy az eltérő bánásmód akkor arányos, ha alkalmas a kitűzött jogszerű célok megvalósítására, és nem megy túl az azok eléréséhez szükséges mértéken (lásd ebben az értelemben: 2012. március 13-i Melli Bank kontra Tanács ítélet, C-380/09 P, EU:C:2012:137, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 472 Márpedig a fenti 341–358. pontban kifejtettekkel azonos okok miatt azt kell megállapítani, hogy ez az eltérő bánásmód alkalmas a kitűzött jogszerű célok megvalósítására, és nem megy túl az azok eléréséhez szükséges mértéken.
- 473 Következésképpen az a körülmény, hogy a PSE nyújtásának egyrészt az volt a feltétele, hogy a ciprusi hatóságok fogadjanak el egy az érintett bankokban Cipruson elhelyezett betétek értékcsökkentését elrendelő intézkedést, másrészt azzal kapcsolatban nem rögzítettek hasonló feltételt a Görögországban elhelyezett betéteket illetően, objektíven igazolt volt, vagyis nem jelenti a hátrányos megkülönböztetés elvének megsértését.
- 474 E megállapítást nem kérdőjelezheti meg a felperesek azon érve, amely szerint az eurócsoport korábban ösztönözte a PSI-t azon továbbgyűrűzés ellenére, amelyet az a ciprusi bankokra gyakorolhatott.
- 475 Ez az érv lényegében annak állításával egyenértékű, hogy a ciprusi pénzügyi rendszer stabilitását nem vették figyelembe egyes, a Görög Köztársaság pénzügyi nehézségeinek megoldását célzó intézkedések elfogadása során, valamint fordítva, hogy ne kerüljön sor az arányosság elvével összeegyeztethetetlen „rendkívül jelentős következtetlenségre”, a görög pénzügyi rendszer stabilitását nem kellett volna figyelembe venni a Ciprusi Köztársaság pénzügyi nehézségeinek megoldását célzó intézkedések későbbi elfogadása során.
- 476 Rá kell ugyanakkor mutatni, hogy azokat az indokokat, amelyek miatt az eurócsoport, illetve az uniós intézmények előnyben részesíthették a PSI-t, nem lehet azon különleges körülmények figyelembevétele nélkül értékelni, amelyek között a PSI elfogadására sor került. Amint ugyanis az kiemelésre került a fenti 311. és 433. pontban, az ESM (vagy más nemzetközi szervezet, uniós vagy tagállami szerv, illetve intézmény) által olyan államnak, ahol a bankszektor feltökésítésének szükségessége merül fel, a pénzügyi nehézségek megoldása érdekében nyújtott pénzügyi támogatás feltételül szabott intézkedések az addigi tapasztalatoktól és a sajátos körülményektől függően alapvetően különbözhetnek az egyes esetekben.

- 477 Márpedig a felperesek egyáltalán nem bizonyították, hogy a releváns körülményekre és az addig tapasztalatokra figyelemmel az a tény, hogy az eurócsoport korábban ösztönözte a PSI-t, az általa a ciprusi bankok tekintetében kiváltható továbbgyűrűzés ellenére, igazolta volna azt, hogy a görög bankrendszerre gyakorolt továbbgyűrűzési kockázatot ne vegyék figyelembe a jelen ügyben.
- 478 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a felperesek nem bizonyították az egyenlő bánásmód elvének megsértését a betétek és a görög fióktelepeknél elhelyezett betétek tekintetében alkalmazott eltérő bánásmód miatt.

c) Az egyenlő bánásmód elvének az érintett bankok olyan betéteseire képest alkalmazott hátrányos megkülönböztetésen alapuló esetleges megsértésének fennállásáról, akiknek a betétei nem haladták meg a 100 000 eurót

- 479 A felperesek előadják, hogy közülük azokkal szemben, akiknek az érintett bankokban elhelyezett betétei meghaladták a 100 000 eurót, hátrányos megkülönböztetést alkalmaztak e bankok olyan betéteseire képest, akiknek betétei nem haladták meg ezt az összeget. A 100 000 euró alatti vagy annak megfelelő összegű betétekre ugyanis teljes mértékben kiterjedt a ciprusi betétbiztosítási rendszer, míg az ennél nagyobb összegű betétekre csak 100 000 euró erejéig. Az a körülmény, hogy a 2005/1 és 2009/14 irányelv által módosított 94/19 irányelv azt írta elő a tagállamok számára, hogy olyan rendszert alakítsanak ki, amely lehetővé teszi ugyanazon betétes 100 000 euróig terjedő valamennyi betétjének lefedését, nem indokolja azt, hogy megakadályozzák, hogy a nem biztosított betétek jogosultjai kártalanításban részesüljenek felszámolás esetén, és azt sem magyarázza, hogy mi az indoka annak, hogy a 100 000 euró összegű betét betétese semmilyen értékcsökkentést nem szenved el, míg az 1 000 000 euró összegű betéttel rendelkező betétesek 90%-os értékcsökkentéssel szembesülnek.
- 480 A Tanács és az EKB vitatja a felperesek érvelését.
- 481 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a felperesek által hivatkozott hátrányos megkülönböztetés valójában a kárt okozó intézkedések két elkülönült halmazát érinti.
- 482 Először a 104. sz. rendelet 5. pontjában hivatkozott intézkedésről van szó, amely a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.26. pontjának megfelelően azt írja elő, hogy a Laïki minden egyes betétesével szemben fennálló adósságát átruházzák a BoC-ra, 100 000 euró erejéig, a 100 000 eurót meghaladó összegek pedig a felszámolásra váró Laïkinál maradnak (lásd a fenti 35. pontot). Meg kell állapítani, hogy ezen intézkedés megkülönböztetés nélkül alkalmazandó a Laïki valamennyi betétesére. Ellentétben a lényegében a felperesek által állítottakkal, az intézkedés tehát nem alapoz meg eltérő bánásmódot e betétesek között az általuk e bankra bízott betétek összegétől függően.
- 483 Pusztán az a körülmény, hogy a Laïkire bízott betétek BoC-ra való átruházása kapcsán betétesenként 100 000 eurós egységes felső határ alkalmazandó, és ebből következően az eltérő hatásokat gyakorolhat a betétesekre betétek összegétől függően, nem kérdőjelezheti meg e megállapítást. Minden ilyen jellegű különbség ugyanis a garancia 2005/1 és 2009/14 irányelv által módosított 94/19 irányelv 7. cikkének (1a) bekezdésében előírt 100 000 eurós felső határának alkalmazásából ered, amelynek jogellenességére a felperesek nem hivatkoztak. Márpedig itt egy egyszerre objektív és az uniós bankrendszer működésének szükségleteihez illeszkedő szempontról van szó (lásd ebben az értelemben analógia útján: 2013. szeptember 19-i Panellinos Syndesmos Viomichanion Metapoiisis Kapnou ítélet, C-373/11, EU:C:2013:567, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2009. szeptember 30-i Arkema kontra Bizottság ítélet, T-168/05, nem tették közzé, EU:T:2009:367, 115. pont). A 2005/1 és 2009/14 irányelv által módosított 94/19 irányelv (16) preambulumbekzdése ugyanis kimondja, hogy a fent hivatkozott garanciaküszöb egyrészt azt célozza, hogy ne hagyják védelem nélkül a betétek túlságosan nagy arányát a fogyasztók védelme és a pénzügyi rendszer stabilitása

érdekében, másrészt pedig hogy számításba vegyék a finanszírozási rendszerek költségét, és ne vezessenek be az Unió területén olyan szintű védelmet, amely bizonyos esetekben hitelintézetek nem körültekintő irányítását eredményezné.

484 Másrészt a módosított 103. sz. rendelet által előírt BoC-részvényekké alakításról van szó, amely rendelet lényegét átvette a 2013. április 26-i egyetértési megállapodás 1.26. és 1.27. pontja. Ez az intézkedés azt írja elő, hogy a BoC nem biztosított betéteinek értékcsökkenése kizárólag az 100 000 eurót meghaladó összegű betétekkel rendelkező betétesekre vonatkozik. Ebből tehát, amint azt megalapozottan hangsúlyozzák a felperesek, eltérő bánásmód következik a BoC betéteseit illetően, attól függően, hogy az általuk az utóbbira bízott betétek összege meghaladja-e a 100 000 eurót, vagy sem.

485 Ugyanakkor, ellentétben a felperesek állításával, ez az eltérő bánásmód egyáltalán nem eredményez az uniós jog által tiltott egyenlőtlen bánásmódot. Amint arra releváns módon mutat rá a Tanács és az EKB, azok a betétesek, akiknek az érintett bankokban elhelyezett betétei meghaladják a 100 000 eurót, jogilag elkülönült helyzetben vannak azon betétesekhez képest, akiknek érintett bankoknál elhelyezett betétei nem haladják meg ezt az összeget. A 2005/1 és 2009/14 irányelv által módosított 94/19 irányelv 7. cikke (1a) bekezdésének megfelelően ugyanis a betétek befagyása esetén az utóbbiak betéteire teljes mértékben kiterjed a ciprusi betétbiztosítási rendszer, míg az előbbieket betéteire csak 100 000 euró összegig.

486 A fentiekre figyelemmel nem állapítható meg a jelen ügyben semmilyen jogellenes hátrányos megkülönböztetés fennállása azon felperesekkel szemben, akiknek az érintett bankoknál elhelyezett betétei meghaladták a 100 000 eurót.

d) Az egyenlő bánásmód elvének a Ciprusi Köztársaságot megelőzően pénzügyi segítségben részesülő európénznemű tagállamok bankjainak betéteseire és részvényeseire képest alkalmazott hátrányos megkülönböztetésen alapuló esetleges megsértésének fennállásáról

487 A felperesek úgy vélik, hogy hátrányos megkülönböztetés érte őket a Ciprusi Köztársaságot megelőzően a PSE-hez hasonló pénzügyi segítségben részesülő európénznemű tagállamok bankjainak betéteseire és részvényeseire képest. Először a felperesek rámutatnak, hogy e támogatás összege minden alkalommal magasabb volt, mint a Ciprusi Köztársaság részére nyújtott PSE összege, ugyanakkor az nem hatott ki e tagállamok bankjainak betéteire és részvényeire. Másodszor a felperesek előadják, hogy a görög bankok 50 milliárd euró támogatásban részesültek a PSI hatásainak kompenzálása céljából, holott az súlyosabban érintette az érintett bankokat, mint a görög bankokat.

488 A felperesek ebből azt a következtetést vonják le, hogy közvetett hátrányos megkülönböztetés érte őket állampolgárságuk miatt, ezáltal megsértve az EUMSZ 18. cikket és a Charta 21. cikkét. A Ciprusi Köztársaságot a PSE-hez hasonló pénzügyi segítségben részesülő más európénznemű tagállamokhoz képest érte hátrányos megkülönböztetés.

489 A Tanács és az EKB vitatja a felperesek érvelését.

490 E tekintetben fontos emlékeztetni arra, hogy az ESM által az olyan államnak, amelyben a bankszektor feltőkésítésének szükségessége merül fel, a pénzügyi nehézségek megoldása érdekében nyújtott pénzügyi támogatáshoz kapcsolható intézkedések alapvetően különbözhetnek az egyes esetekben, számos, a támogatás említett állam gazdaságának méretéhez viszonyított mértékétől eltérő tényezőtől függően. E tényezők közé tartozhat többek között, amint az a fenti 311. pontban szerepel, a kedvezményezett állam gazdasági helyzete, az érintett bankok gazdasági fenntarthatóságának visszanyerésére vonatkozó kilátásai, a nehéz pénzügyi helyzetük kialakulásához vezető okok – adott esetben ideértve a kedvezményezett állam bankszektorának a nemzeti gazdasághoz viszonyított túlzott méretét –, a nemzetközi gazdasági helyzet változása, illetve annak a nagy valószínűsége, hogy az ESM

(vagy más nemzetközi szervezet, uniós vagy tagállami szerv, illetve intézmény) más nehéz helyzetben lévő államok javára is beavatkozik a jövőben, ami az egyes beavatkozásokra szánt összeg várható korlátozását jelentheti.

- 491 Márpedig a jelen ügyben a felperesek, akiknek a fenti 442. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően pontosan meg kellett jelölniük azokat a hasonló helyzeteket, amelyeket eltérően kezeltek, azon kívül, hogy többször hivatkoztak négy érintett európénznemű tagállam részére nyújtott pénzügyi támogatás (abszolút és relatív) nagyságára, semmilyen módon nem fejtették ki, hogy ezek helyzete a tényállás idején mennyiben volt hasonló a Ciprusi Köztársaság helyzetéhez (lásd a fent 311. és 312. pontot).
- 492 A fentiekre figyelemmel meg kell állapítani, hogy a felperesek elmulasztották annak bizonyítását, hogy a Ciprusi Köztársaságot megelőzően a PSE-hez hasonló pénzügyi segítségben részesülő európénznemű tagállamokban székhellyel rendelkező bankok betéteseinek és részvényeseinek helyzetéhez hasonló helyzetben voltak.
- 493 Nem lehet tehát úgy tekinteni, hogy az a körülmény, hogy a PSE nyújtását a ciprusi pénzügyi szektor méretének csökkentésére irányuló intézkedések elfogadásához kötötték, míg a más európénznemű tagállamok részére nyújtott pénzügyi támogatás kapcsán nem írták elő feltételként hasonló intézkedések elfogadását, az egyenlő bánásmód elvének a felperesekkel, illetve ha feltételezzük, hogy hivatkozhatnak az említett elv harmadik személlyel szembeni megsértésére, a Ciprusi Köztársasággal szembeni megsértésének minősül.

e) A ciprusi szövetkezeti bankszektor tagjaihoz képest alkalmazott esetleges hátrányos megkülönböztetés fennállásáról

- 494 A felek között nem vitatott, hogy egyrészt a Ciprusi Köztársaság 1,5 milliárd euróval feltőkésítette a Co-operative Central Bank (továbbiakban: CCB) ciprusi központi szervét, valamint a hozzá kapcsolódó szövetkezeti hitelintézeteket (a továbbiakban a CCB-vel együtt: szövetkezeti bankszektor), másrészt pedig a PSE nyújtását nem rendelték alá annak a feltételnek, hogy azt e célra ne használják fel. Az utóbbi tekintetben a felek egyetértve azt állítják, hogy a ciprusi szövetkezeti bankszektor feltőkésítésére rendelt 1,5 milliárd euró a PSE-ből származott.
- 495 Ezzel szemben nem vitatott a felek között, hogy a PSE nyújtásának az volt a feltétele, hogy azt ne használják fel az érintett bankok feltőkésítésére. A felperesek ennél fogva úgy vélik, hogy jogellenes hátrányos megkülönböztetést alkalmaztak velük szemben a szövetkezeti bankszektor tagjaihoz képest.
- 496 Az alperesek nem vitatják, hogy a szövetkezeti bankszektor tagjai, akikre nem vonatkoztak belső feltőkésítési intézkedések, kedvezőbb bánásmódban részesültek, mint a felperesek. Az alperesek azonban előadják, hogy ez az eltérő bánásmód semmiképpen sem minősült jogellenes hátrányos megkülönböztetésnek.
- 497 Ennél fogva a 441. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően azt kell megvizsgálni, hogy a két személykategória hasonló helyzetben volt-e, valamint adott esetben, hogy a velük szemben alkalmazott eltérő bánásmód objektíven igazolható-e.
- 498 A Törvényszék pervezető intézkedéseire válaszolva egyrészt a felperesek kijelentették, hogy a szövetkezeti bankszektor és az érintett bankok hasonló helyzetben voltak. Álláspontjuk szerint ugyanis a szövetkezeti bankszektor és az érintett bankok ugyanazon a piacon működtek és egymással versenyben álltak. Másrészt a felperesek előadják, hogy a szövetkezeti bankszektor tagjainak helyzete minden ponton hasonló volt az érintett bankok betéteseinek helyzetéhez. A felperesek szerint ugyanis egyik csoport sem tekinthető felelősnek azon körülményekért, amelyek arra kényszerítették a Ciprusi Köztársaságot, hogy pénzügyi segítséget kérjen.

- 499 A Tanács és az EKB ezzel szemben úgy vélik, hogy a szövetkezeti bankszektor tagjai más helyzetben voltak, mint a felperesek. Az EKB és a Tanács lényegileg két eltérésre hivatkozik. Ezek közül az első az érintett bankok és a szövetkezeti bankszektor jelentősége a pénzügyi stabilitás szempontjából, a második pedig azon nehézségek súlyossága és jellege, amelyekkel a hitelintézetek e két kategóriája szembesül.
- 500 Először, az érintett bankok és a szövetkezeti bankszektor pénzügyi stabilitás szempontjából képviselt jelentőségét illetően az EKB hangsúlyozza, hogy az utóbbi jelentős szerepet játszott a betétek és a hitelek ciprusi piacán, valamint, hogy azok belső feltőkésítése hangsúlyosabb hátrányos hatásokkal járt volna a nemzetgazdasági tevékenységre és ebből következően a Ciprusi Köztársaság költségvetési helyzetére, mint az érintett bankok feltőkésítése.
- 501 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy főszabály szerint a kérelmét alátámasztó tényeket állító személynek kell azok valódiságát illetően bizonyítékkal szolgálnia (2008. január 25-i Provincia di Ascoli Piceno és Comune di Monte Urano kontra Apache Footwear és társai végzés, C-464/07 P[I], nem tették közzé, EU:C:2008:49, 9. pont; lásd még ebben az értelemben: 2001. március 6-i Connolly kontra Bizottság ítélet, C-274/99 P, EU:C:2001:127, 113. pont). Márpedig a jelen ügyben az EKB nem hivatkozik semmilyen bizonyítékra a szövetkezeti bankszektor által játszott gazdasági szerepre vonatkozó állításai alátámasztására, és azt sem bizonyítja, hogy annak belső feltőkésítése hátrányosabb hatásokkal járt volna a Ciprusi Köztársaság költségvetési helyzetére, mint az érintett bankok feltőkésítése. Amikor ezzel kapcsolatban a tárgyalás során kérdést intéztek hozzá, az EKB akkor sem szolgáltattott további felvilágosítást.
- 502 Ennélfogva el kell utasítani az EKB-nak az érintett bankok és a szövetkezeti bankszektor pénzügyi stabilitás szempontjából képviselt jelentőségére vonatkozó érvét.
- 503 Másodszor, azon nehézségeket illetően, amelyekkel a szóban forgó hitelintézetek szembesültek, az EKB és a Tanács előadja, hogy az érintett bankok súlyosabb gazdasági helyzetben voltak, mint a szövetkezeti bankszektor. Közelebbről, amint az kitűnik az EKB Törvényszék elé terjesztett, e tekintetben a felperesek által sem vitatott beadványaiból, a szövetkezeti bankszektor az érintett bankokkal ellentétben nem volt fizetéseképtelen a tényállás idején. A felek között ugyanis nem vitatott, hogy az érintett bankok fizetéseképtelenek voltak a kárt okozó intézkedések elfogadásának időpontjában. Ezzel szemben a CCB 2013. májusi közléseinek 3.1. pontjából, valamint a Bázeli keretrendszer harmadik pilléréből és az EKB által a tárgyaláson adott válaszokból kitűnik, hogy 2012. december 31-én az említett központi szerv és a hozzá kapcsolódó 92 szövetkezeti hitelintézet fizetőképességi mutatói megfeleltek az alkalmazandó szabályozási követelményeknek. A 2013. májusi IMF-jelentés 20. pontja megerősíti e következtetést, amennyiben rámutat arra, hogy a ciprusi szövetkezeti bankszektor általánosságban fizetőképésnek ítélték.
- 504 A fentiek összességéből az következik, hogy a felperesek és a szövetkezeti bankszektor tagjai közötti fő ellenőrizhető különbség az érintett bankok fizetőképés vagy fizetéseképtelen voltában rejlik. Egyekben ugyanis mindkét esetben egy olyan ciprusi bank betéteseiről vagy befektetőiről van szó, amelynek feltőkésítésre van szüksége tevékenysége folytatásához, és ehhez vagy állami forrásokat, vagy belső feltőkésítési intézkedéseket igényel.
- 505 A felperesek nem vitatják önmagában azt, hogy a fizetőképesség releváns szempont lehet a különböző bankokkal szemben alkalmazott eltérő bánásmód megalapozásánál. A tárgyaláson ugyanakkor előadták, hogy az alperesek által e vonatkozásban hivatkozott különbségek, köztük a szóban forgó bankok fizetőképességével kapcsolatos eltérés „az igazságtalanság utólagos racionalizálása” körébe tartozik. Az alperesek ugyanis csak „évekkel később” hivatkoztak e különbségekre, annak megindokolása érdekében, hogy miért az érintett bankok betéteseit és részvényeseit célozták meg.

- 506 Meg kell ugyanakkor állapítani, hogy az iratok elemei nem támasztják alá a felperesek érvelését. A 2013. májusi IMF-jelentés 11. pontjából kitűnik, hogy a fizetőképes bankok és a fizetőképtelen bankok megkülönböztetésének szükségessége szerepelt azon indokok között, amelyek miatt az érintett bankok belső feltőkésítését előnyben részesítették a ciprusi bankokra bízott összes, biztosított és nem biztosított betétre kivetett különadóval szemben. Úgy kell tehát tekinteni, hogy a tényállás idején kívánatosnak tekintették a ciprusi bankokkal szemben attól függően alkalmazott eltérő bánásmódot, hogy azok fizetőképesek-e, vagy sem.
- 507 Következésképpen, mivel a szövetkezeti bankszektor tagjainak helyzete nem volt hasonló a felperesek helyzetéhez, az utóbbiak vonatkozásában semmilyen jogellenes hátrányos megkülönböztetés nem állapítható meg a jelen ügyben.
- 508 Figyelemmel a fenti megfontolások összességére, meg kell állapítani, hogy a felpereseknek nem sikerült bizonyítaniuk, hogy velük szemben fennállt az egyenlő bánásmód elvének megsértése. Nem lehet tehát úgy tekinteni, hogy a Tanács a 2013/236 határozat elfogadásával az egyenlő bánásmód elvét sértő intézkedés fenntartását vagy folyamatos végrehajtását követelte meg, sem pedig, hogy a Bizottság és az EKB a kárt okozó intézkedések támogatásával hozzájárult ezen elv megsértéséhez.
- 509 Ebből következik, hogy az Unió szerződésen kívüli felelősségének első feltétele a jelen ügyben nem teljesült, így a felperesek kártérítési kérelmeinek nem lehet helyt adni.

IV. A költségekről

- 510 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 511 Mivel a felperesek pervesztesek lettek, a Bizottság, a Tanács és az EKB kérelmének megfelelően kötelezni kell őket a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) A Törvényszék a D^r. K. Chrysostomides & Co. LLC-t és a mellékletben megnevezett többi felperest kötelezi a saját költségeiken felül az Európai Unió Tanácsa, az Európai Bizottság és az Európai Központi Bank (EKB) részéről felmerült költségek viselésére.

Kanninen

Schwarcz

Iliopoulos

Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín

Reine

Kihirdetve Luxembourgban, a 2018. július 13-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

I. A jogvita előzményei	2
A. Az ESM-Szerződés	2
B. A Ciprusi Köztársaság pénzügyi nehézségei és a pénzügyi segítség iránti kérelem	4
C. A Ciprusi Köztársaság által elfogadott banki szerkezetátalakítási intézkedések	7
D. Pénzügyi segítség nyújtása a Ciprusi Köztársaság számára	9
II. Az eljárás és a felek kérelmei	11
III. A jogkérdésről	13
A. A Törvényszék hatásköréről	14
1. A kárt okozó intézkedéseknek az alpereseknek való betudhatóságáról	17
a) Annak kérdéséről, hogy az alperesek a vitatott aktusok útján megkövetelték-e a kárt okozó intézkedések elfogadását	18
1) Az eurócsoport 2013. március 25-i nyilatkozata	18
2) „Az eurócsoport 2013. március 25-i megállapodása”	20
3) „Az EKB Kormányzótanácsának 2013. március 21-i határozata, amely mentőcsomag elfogadása híján az ELA [2013.] március 26-ára történő visszafizetését írta elő”	23
4) Az „ELA további biztosítására vonatkozó [határozatok]”, amelyeket állítólagosan az EKB fogadott el	26
5) Későbbi aktusok	26
b) Arról a kérdésről, hogy a Ciprusi Köztársaság rendelkezett-e olyan mérlegelési mozgástérrel, amely lehetőséget adott arra, hogy mentesüljön a BoC-nál elhelyezett betétek részvényekké történő átalakítására vonatkozó intézkedés fenntartásának, illetve folyamatos végrehajtásának követelménye alól	32
c) A kárt okozó intézkedések elfogadásának, fenntartásának, illetve folyamatos végrehajtásának az alpereseknek való betudhatóságáról	33
2. Az alperesek által hozott egyes aktusok, illetve tanúsított magatartás alapján megállapítható uniós felelősségről	33
3. A Törvényszék hatáskörére vonatkozó következtetés	35
B. Az elfogadhatóságról	36
1. Az alaki követelmények betartásáról	36
2. A belső jogorvoslati lehetőségek kimerítésének állítólagos hiányáról	40
C. A Törvényszék hatáskörére és a kereset elfogadhatóságára vonatkozó következtetés	41

D. Az ügy érdeméről	41
1. A tulajdonhoz való jog esetleges megsértéséről	42
a) A kárt okozó intézkedések első sorozatáról	43
1) A Bíróság által a 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítéletben (C-8/15 P–C-10/15 P) elvégzett vizsgálat jellegéről	43
2) A 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet (C-8/15 P–C-10/15 P) alapjául szolgáló ügyben a felperesek által hivatkozott bizonyítékokról	44
3) Azon követelmények tiszteletben tartásával kapcsolatban, amelyek szerint a tulajdonhoz való jog bármely korlátozását törvényben kell előírni, és annak az elérni kívánt céllal arányosnak kell lennie	45
i) Azon követelményről, amely szerint minden tulajdonjogot érintő korlátozást törvénynek kell előírnia	45
ii) Azon követelményről, amely szerint minden tulajdonjogot érintő korlátozásnak arányosnak kell lennie	48
– A kárt okozó intézkedések első sorozatának arra való alkalmasságáról, hogy hozzájáruljon a kitűzött cél megvalósításához	49
– A kárt okozó intézkedések első sorozatának arányosságáról és szükségességéről	50
– A kárt okozó intézkedések első sorozata által okozott hátrányokról	53
b) A kárt okozó intézkedések második sorozatáról	54
1) A BoC törzsrészevényeinek értékcsökkentéséről	54
2) A görög fióktelepek értékesítéséről	55
c) Az EKB alapokmánya 14.4 cikkének, a megfelelő ügyintézéshez való jognak, valamint a következetesség és a méltányosság követelményének állítólagos megsértéséről	59
2. A bizalomvédelem elvének esetleges megsértéséről	65
a) A 2013. február 11-i levélre alapított jogos bizalom fennállásáról	65
b) Az „eurócsoporthoz egy 2012. novemberben elért politikai megállapodás alapján a PSE nyújtásának lehetőségével kapcsolatos, 2013. január 21-i kötelezettségvállalására” alapított jogos bizalom fennállásáról	68
c) A Ciprusi Köztársaságot megelőzően pénzügyi támogatásban részesülő európénznemű tagállamokkal szembeni bánásmódra alapított jogos bizalom fennállásáról	69
d) Az arra a tényre alapított jogos bizalom fennállásáról, hogy az EKB hosszabb időszakon keresztül úgy döntött, hogy engedélyezi az ELA-t	69
3. Az egyenlő bánásmód elve esetleges megsértésének fennállásáról	70

a) A Laïki azon hitelezőihez képest alkalmazott esetleges hátrányos megkülönböztetés fennállásáról, akiknek követelése az ELA-n alapulnak	70
b) A görög fióktelepeknél elhelyezett betétek jogosultjaihoz képest alkalmazott esetleges hátrányos megkülönböztetés fennállásáról	72
c) Az egyenlő bánásmód elvének az érintett bankok olyan betéteseire képest alkalmazott hátrányos megkülönböztetésen alapuló esetleges megsértésének fennállásáról, akiknek a betétei nem haladták meg a 100 000 eurót	75
d) Az egyenlő bánásmód elvének a Ciprusi Köztársaságot megelőzően pénzügyi segítségben részesülő európénznemű tagállamok bankjainak betéteseire és részvényeseire képest alkalmazott hátrányos megkülönböztetésen alapuló esetleges megsértésének fennállásáról	76
e) A ciprusi szövetkezeti bankszektor tagjaihoz képest alkalmazott esetleges hátrányos megkülönböztetés fennállásáról	77
IV. A költségekről	79

i — A jelen szöveg 77., 82., 106., 113., 114., 198., 282. és 290. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.